

GAY MARABƏŃ UWANA MATA ATSETSÈR Evangile selon Matthieu

*Sləm aŋa azlababa madzidziga aŋa Yesu
Kristu*

(Luka 3.23-38)

¹ Aganay sləm aŋa azlababa madzidziga aŋa Yesu Kristu, bəzi aŋa David, bəzi aŋa Abəraham.

² Abəraham ayyà Isak; Isak ayyà Yakuba; Yakuba ayyà Yahuda la azladedə aŋha;

³ Yahuda ayyà Farəs atà la Zara, (Sləm aŋa iyà aŋatà Tamar); Farəs ayyà Esərom; Esərom ayyà Aram;

⁴ Aram ayyà Aminadab; Aminadab ayyà Naheson; Naheson ayyà Salmon;

⁵ Salmon ayyà Bowas, (Iyà aŋha kà Rahab); Bowas ayyà Obed, (Iyà aŋha kà Rut); Obed ayyà Isay;

⁶ Isay ayyà sufəl David.

David ayyà Salomon, (Iyà aŋha kà mis aŋa Uriya);

⁷ Salomon ayyà Rehabəham; Rehabəham ayyà Abiya; Abiya ayyà Asa;

⁸ Asa ayyà Yosafat; Yosafat ayyà Yoram; Yoram ayyà Ozəya;

⁹ Ozəya ayyà Yotam; Yotam ayyà Ahaz; Ahaz ayyà Hesəkiya;

¹⁰ Hesəkiya ayyà Manase; Manase ayyà Amon; Amon ayyà Yosəya;

¹¹ Yosəya ayyà Yekoniya atà la azladedà aṅha, la mok uwana tahəl azlabəza Isərayel à Babila.

¹² Mok uwana tadàla atà bokuba azlamayà à Babila kà, Yekoniya ayyà Salatiyel; Salatiyel ayyà Zorobabel;

¹³ Zorobabel ayyà Abiyud; Abiyud ayyà Eliyakim; Eliyakim ayyà Azor;

¹⁴ Azor ayyà Sadok; Sadok ayyà Akim; Akim ayyà Eliyud;

¹⁵ Eliyud ayyà Eleyazar; Eleyazar ayyà Matan; Matan ayyà Yakuba;

¹⁶ Yakuba ayyà Yusufu, zil aṅa Mariyama uwana ayyà Yesu, uwana Kristu tagodfal.

¹⁷ Kiya uwaga kà dagay Abəraham tsərah à David mayyi à tsəh ala kulo gəl aṅha ufaɗ, ṅgaha kulo gəl aṅha ufaɗ dagay David tsərah à uwana tadàla atà à Babila, ṅgaha aya kulo gəl aṅha ufaɗ tsərah à mayyi Yesu uwana Kristu.

Mayyi Yesu Kristu

(Luka 2.1-7)

¹⁸ Kiya uwaga apakà vok aṅa mayyi Yesu Kristu. Iyà aṅha, Mariyama agà mawɗa aṅa Yusufu, ama dagay uwana tagagamay dadàṅ aw kà, Mariyama agà la bəzi la huɗ, uwaga kà Masasəɗok Zəzagəla la uwana adàllà à huɗ.

¹⁹ Ama Yusufu mawɗa aṅha kà dza dziriga, asal masəla à uda la dazuwaya la huma à azladza aw, adzùgw masak à mawɗa aṅha la səbàh.

20 Mok uwana adzùgw uwaga kà masakal kà, malika aṅa Zəzagəla apəhalla vok la masesiṅay agòdal: “Yusufu, mayyi à tsəh ala aṅa David, guba akəs ka kà mazəb Mariyama mawɗa aṅak aw, kà uwana la ndzəɗa aṅa Masasəɗok Zəzagəla la uwana akùd bəzi uwaga la huɗ aṅha.

21 Masla adàyyi bəzi zilga, uwana kadàvəl sləm Yesu, uwana adàbəl tsəhay aṅha la tsakana aṅatà la abà gesina.”

22 Tatak uwaga gesina apakà vok kà magəd à afik bokuba uwana Sufəl Zəzagəla apəh à ahəl aṅa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapàh à azladza:

23 'Dahalay uwana asəl zil aw, adàzəb bəzi à huɗ, adàyyi bəzi zilga, tadàvəl sləm Emanuyel.'
(Uwana asal magoɗay: Zəzagəla la ahəṅ la anu) ✧

24 Mok uwana Yusufu adatsən ala kà, adahəṅ bokuba uwana malika aṅa Sufəl Zəzagəla apəhal la masesiṅay, ṅgaha azəb Mariyama mawɗa aṅha kà mis.

25 Ama Yusufu ahənà à ahəṅ la masla tsərəh à mayyi kona aṅha, uwana Yusufu avəl sləm Yesu, aw.

2

Azlaməna masəl tatak tasa à afik la mas à afik afats

¹ Kiya uwaga tayyà Yesu la gudəṅ Betelehem, la kutso aṅa Yahudiya la abà la zamana aṅa sufəl

Herod. Uwana tayyay kà, azlaməna masəl tatak uwana tanə̀rə̀zàh azlatsetsiliŋ tasà à afik la mas à afik afats, tasà à Urusalima.

² Tanàv: “Aŋala bəzi uwanay tayyà la ahàl à ahàl à uwana adàgay Sufəl aŋa azla Yahudiya la? Mə̀nə̀ŋàŋ tsetsiliŋ aŋha apə̀hla vok ala la mas à afik afats, maslà gà la uwaga mə̀sa à afik kà makə̀dɛfal à ahə̀ŋ.”

³ Kay, mok uwana sufəl Herod atsən uwaga, guba akəs, gəl akàɛfal à vok la azlaməna madz à ahə̀ŋ la Urusalima gesina.

⁴ Ahamà gay azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla à vok la azlaməna matapla wakità aŋa Musa à azladza, anav à atà gay ala naka tayyi Kristu ma à uwala asla tak la?

⁵ Tagoɛfal: “La Betelehem, la kutso Yahudiya la abà.” Kà uwana aganay azlaməna mapə̀h à atà gay à ahàl tatsetsèr:

⁶ 'Kak Betelehem la kutso Yahudiya la abà,
Katsə̀h azlagudə̀ŋ aŋa Yahudiya à tsə̀h aw,
Kà uwana la kak la abà
La uwana masla humà uwana adàguw
tsə̀hay gulo Isə̀rayel à huma adàs à uda.' ✧
Zəzagəla agodf.

⁷ Kiya uwaga Herod azàl azlaməna masəl tatak uwaga la gəl à gəl, ŋgaha anàv à atà kaslà mapə̀hla vok ala aŋa tsetsiliŋ uwatà la gay ala.

⁸ La lig la ahə̀ŋ aslèlla atà à Betelehem: “Dàw, kayahaw bəzi uwatà, baŋa kadaβə̀zawwal kà, kadàpə̀haw à gi ala babay, kà gi aŋa maday aŋa makə̀dɛfal à ahə̀ŋ suwaŋ”, agodf à atà.

⁹ Mok uwana tatsèb slèm à mapèhay aṅa sufəl uwaga kà, tahàd, tanəṅà tsetsiliṅ uwana tanəṅàṅ la mas à afik afats, aga la huma aṅatà, ama mok uwana adabèz à slaka uwana bəzi la ahəṅ kà, tsetsiliṅ atsizl à ahəṅ.

¹⁰ Uwana tanəṅàṅ kiya uwaga kà, tahèn ala la marabay mənḡa.

¹¹ Tadà à gày, tanəṅàṅ bəzi vərna la iyà aṅha Mariyama. Takədèdèh à ahəṅ, tazlèbà bəzi, tapàlla kazlaṅa aṅatà ala, ṅgaha tavàhal azlatatak: Luwàluwà, matərsin, ṅgaha la mir.

¹² La lig la ahəṅ Zəzagəla apèh à atà vok à abà la masesiṅay kà atà aṅa maguway la slaka sufəl Herod aya aw. Kiya uwaga tanəfà tetəvi anik kà mawul à gudəṅ aṅatà.

Mahoy à gudəṅ Misəra

¹³ Mok uwana azlaməna masəl tatak tadiy aṅatà, malika aṅa Sufəl Zəzagəla apèhla vok à Yusufu la masesiṅay, agòd'al: "Sà à afik, zèb bəzi la iyà aṅha, ṅgaha hòy à gudəṅ Misəra, kadàdz à ahəṅ la abatà tsəràh à uwana: 'Wùlla à wan', gədàgod à ka, kà uwana Herod adàyah makəd bəzi."

¹⁴ Hadzak, Yusufu atsizlla ala, azèb bəzi la iyà aṅha, ṅgaha ahòy la atà la vəd à kutso Misəra.

¹⁵ Adzà à ahəṅ la abatà tsəràh à mamətsay aṅa Herod, uwaga apakà vok kà magəd uwana à afik Sufəl Zəzagəla apèh la paṅaw aṅa azlaməna mapèh à atà gay à ahàl kà mapàh à azladza: 'Gèzàl à bəzi gulo à uda la kutso Misəra.' ✧

Makad bəza

16 Mok uwana Herod asèl kà azlaməna masèl tatak tavavarànḡ kà, apàk ləv kaykay, avà tetəvi kà makəf azlabeza zilga la gudəḡ Betelehem gesina dagay la azlavərnaga tsərəh à mavay səla. Dagay la matsən gay mapəhla vok ala aḡa tsetsiliḡ, uwana atsənənḡ la slaka azlamasèl tatak uwaga.

17 Kiya uwaga agəf à afik, uwana masla mapəhal gay à ahəl Yeremiya agəf:

18 'Hulolo atsən la Rama, matuway la mawiyay mənḡa.

Uwaga kà Rahilu la uwana atùw azlabəza aḡha,

Asal matasla ala gay à ahəḡ aw, kà uwana tamatsay.' ✧

Mawul à waḡ la kutso Misəra

19 Mok uwana Herod adamətsay, malika aḡa Sufəl Zəzagəla apəhla vok à Yusufu la masesiḡay la Misəra.

20 Agəfal: “Lagwa kà, sà à afik, zəb bəzi la iyà aḡha, wùlāw à kutso Isərayel, kà uwana azladza uwana tayàh makəf bəzi kà tadamətsay.”

21 Kiya uwaga Yusufu atsizlla ala, azəb bəzi la iyà aḡha, ḡgaha tawùl à Isərayel.

22 Ama atsənənḡ kà Arkelawus la uwana, azùw sufəl aḡa baba aḡha la Yahudiya kà, guba akəs kà mawul à kutso uwatà à abà. Ama uwana adatsən Zəzagəla apəhal la masesiḡay la abà aya kà, ahəd, abək vok à makoray aḡa Galili à abà,

23 ḡgaha aḡal gəy aḡha à bəzi gudəḡ uwana à abà, sləm aḡha Nazaret. Adəhənḡ kiya uwanay

kà, kà magòf à afik gay uwana azlamèna mapèh à atà gay à ahàl tapàh, tagòf kà:
'Tadàzalalla zil Nazaret.'

3

*Gay aña Yuhana masla madàh batem
(Mark 1.1-8; Luka 3.1-18; Yuhana 1.19-28)*

¹ La zamana uwatà kà, Yuhana masla madàh batem apèhla vok ala la fèta aña Yahudiya la abà, ngaha adzèkà mazàh sayda.

² “Pèhàw gay la lèw ala, kà uwana makoray Sufèl Zèzagèla kà nekwa atsa à wan”, agòf à atà.

³ Yuhana kà dza uwana masla mapèhal gay à ahàl Yesayya apèh lakèl aña agòf:

'Uwaga kuda aña dza la uwana awiyay la fèta la abà:
‘Slàdàw tetèvi aña Sufèl Zèzagèla,
Tsìzllàw azlatetèvi manalabahayga ala gesina’’, ☆

agòf.

⁴ Lukut aña Yuhana kà madèhènga la anjiz aña zlugumi, ngaha awàf parapara aña zlap à tsèh, tatak may aña kà hayyaw, la zuway mazuway la fèta.

⁵ Azlamèna madz à ahèj la Urusalima, la azla-uwana la kutso Yahudiya ngaha la azlauwana la makèla aña mukwà Urdun gesina tasà à wan à slaka aña.

⁶ Tapàh tsakana anata à uda la dazuwaya, ngaha adàhà à atà batem la mukwà Urdun la abà.

⁷ Ama mok uwana Yuhana anèjà azla Farisèya la azla Sadukiya anjувaw tatsà à wan à slaka

☆ **3:3 3.3** Yesayya 40.3; 57.14; 62.10

aŋha kà maɗahatàŋ batem kà, agòɗ à atà: “Maham à ahəŋ aŋa matsapa: uwa apəh à akul kà kadətəfaw à seriya aŋa Zəzagəla uwana la gay ala, adàsa à waŋ aw uwa?”

⁸ Lagwa kapəhawla sləray aŋkul uwana ala, apəhla ala kà kadasakaw à sləray aŋkul uwana uwarà kadahàhàwwàŋ.

⁹ Ngaha kà kadzugwaw kà mats zlapay la gəl aŋkul: ‘Abəraham kà baba gami madzidziga’, kagodaw aw. Haɗay, gəpəh à akul kà, Zəzagəla aslala vok apak azlaakur ala kà mayyi à tsəh ala aŋa Abəraham.

¹⁰ Lagwa kà, goslka kà maɗehəŋ à ahəŋ gà nekwa kà mahərats la tsəh à ahàf à afik. Kəla ahàf uwana av mayyay delga aw, agay manats à ahəŋ gà ngaha maduw à akàl à tsəh.

¹¹ Gi kà, gəɗahakulla batem kà la iyaw, kà mapəhla ala kà kadapəhaw gay la ləv ala pəra. Ama dza uwana adàs à waŋ la lig gulo la ahəŋ kà adàɗahakulla batem kà la Masasəɗok Zəzagəla, ngaha la akàl. Masla kà, aɗuwa gi la maslay ndzer, gi kà, gəsla kà mapaləŋ ala amiyaka bə zuwiɗ kwimik aŋha babay aw.

¹² Kətsaw maduw hi aŋha la ahàl kà maduwla hi kà mavàh hi ala la tafàr. Hi kà atsàk à vəɗa aŋha à abà, ama tafàr kà aduwal à akàl uwana à tsəh adàmatsila la abà aw.”

*Maɗàh batem aŋa Yesu
(Mark 1.9-11; Luka 3.21-22)*

¹³ Kiya uwaga Yesu atsizilla ala la gudəŋ Galili asà à Urdun à slaka Yuhana kà maɗahalla batem.

¹⁴ Ama gəl akàɗ à Yuhana à vok, agòɗal: “Gi la uwana gənuəkudfa aŋa batem la slaka aŋak aya

kà përa, katsà à slaka gulo kà madfàh à ka batem aya ay?"

¹⁵ Ama Yesu awulàlla: "Kès, apakà vok kiya uwanay dadàñ, kà uwana kiya uwanay la uwana mēhēnaw uwana ala Zəzagəla apəh à anu ala la uwana anəv anu gesina."

¹⁶ La lig la ahəñ adahàlla batem. Uwana Yesu adasa à uda la iyaw la abà kà, zagəla apəzlla à ama ala, anəñà Masasəđok aña Zəzagəla atsà à ahəñ, adzà à gəl aña bokuba habakoku.

¹⁷ Nğaha kiya uwaga aya, kuda atsən à ahəñ la zagəla la afik: "Dza uwanay kà bəzi gay ləv gulo, gəf marabay gulo la madzugway gulo kà à masla à afik", agòđ. ☆

4

Seteni apapat Yesu

(Mark 1.12-13; Luka 4.1-13)

¹ Kiya uwaga Masasəđok Zəzagəla adàla Yesu à fəta à abà kà seteni aña mapapatay.

² Mok uwana Yesu adadàh mavakay dzik ufađ, la mahənay dzik ufađ kà, may akès masla.

³ Kiya uwaga seteni azà vok à slaka aña la magòdal: "Baña kak Kona aña Zəzagəla ndzer kà, 'Pàk kaf!', gòđ à akur uwanay."

⁴ Yesu awùlla à uda: "Uwaga kà matsetserayga: 'Dza adzadzar vok kà la kaf përa aw, ama la kəla gay gesina uwana atsa à wañ la pañaw aña Zəzagəla la awtày.'" ☆

☆ **3:17 3.17** 2Musa 22.2; Mahabay 2.7; Yesayya 42.1 ☆ **4:4 4.4**
5Musa 8.3

⁵ Kiya uwaga seteni adàla masla à Urusalima, à gudəŋ tsidfaŋaga à abà, adàla à gəl aŋa mən gày Zəzagəla à afik,

⁶ agòdal: “Baŋa kak Kona aŋa Zəzagəla ndzer kà: Vəl à ahəŋ la abanay, kà uwana uwaga kà matsetserayga:

“Dàw!”, Zəzagəla adàgof à azlamalika aŋha lakəl aŋak kà mazlak ka

Ŋgaha tadəkəs ka la matsaw ka kà, kà akur aŋa mazləl ka asik aw.” ✧

⁷ Yesu awulàlla: “Tatsetsèr à wakità à abà la slaka anik babay kà:

'Kapapata Sufəl Zəzagəla aŋak aw.' ✧

⁸ La lig la ahəŋ seteni adàla à gəl gudəŋ matsəkakadayga à afik aya, apəhalla makoray aŋa gudəŋ à vok gesina la mazləbay aŋha.

⁹ “Gədàvə à ka uwaga gesina, à baŋa kakədef à gi à ahəŋ kasləkaw gi”, agòdal.

¹⁰ Yesu agòdal: “Zà vok, kak seteni! Hadfay, tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà kà:

'Zlèbà Sufəl Zəzagəla aŋak, ŋgaha dāhalla sləray kà masla kokudfa gəl aŋha pəra.' ✧

¹¹ La abatà seteni asàkal à ahəŋ. Azlamalika tasà à waŋ à slaka Yesu kà mazlakəŋ.

*Yesu adzəka sləray aŋha la kutso Galili
(Mark 1.14-15; Lùka 4.14-15)*

¹² Mok uwana Yesu atsənəŋ tadùw Yuhana à daŋay kà, atsizlla ala, adà aŋha à Galili.

¹³ Asàk à madz à ahəŋ la Nazaret, ahàd kà madz à ahəŋ la Kapernahum, gudəŋ uwana la

✧ 4:6 4.6 Mahabay 91.11-12 ✧ 4:7 4.7 5Musa 6.16 ✧ 4:10 4.10 5Musa 6.13

gay dөрөv аҗа Galili, la makoray аҗа Zabulon la Neftali la абà.

¹⁴ Apakà vok kiya uwaga kà, kà gay аҗа masla mapəhal gay à ahàl Yesayya аҗа magəđ à afik:

¹⁵ 'Kutso аҗа Zabulon la аҗа Neftali,

Uwana la gay mukwà, la kutso uwana la dөрөv à uda anik аҗа mukwà Urdun,

Ңgaha la Galili uwana azladza uwana azla Yahudiya aw, tadz à ahəҗ la абà.

¹⁶ Tsəhay uwana adz à ahəҗ la mələs la абà,

Adànəҗ magol udaka.

Azlawwana tadz à ahəҗ la dzəgay аҗа mamətsay la абà bay,

Udaka adəpəhatàla vok.'☆

¹⁷ Dagay la kaslà uwatà, Yesu adzəkà mapəh gay Zəzagəla, agəđ à atà: “Pəhàw gay la ləv ala kà uwana makoray аҗа kà nekwa.”

Yesu azal azlaməna matapla matera la slaka аҗа

(Mark 1.16-20; Luka 5.1-11)

¹⁸ Mok uwana Yesu auguzahay la gay mukwà аҗа Galili kà, anəҗà Səmon uwana tazallala Piyer atà la deda аҗа Andəre, uwana tadàw dzarawa аҗатà à iyaw à абà; kà uwana atà azlaməna makas kilfi.

¹⁹ Yesu agəđ à atà: “Nəfaw gi, җgaha gədəpakakulla kà azlaməna makas azladza.”

²⁰ Katskats tasək à dzarawa аҗатà à ahəҗ җgaha tanəfà masla.

²¹ Adà à huma à gay kərkər zwek, tanəҗà Yakuba atà la Yuhana deda аҗа, azlakona аҗа

☆ 4:16 4.16 Yesayya 8.23; 9.1-2

Zebede. Tagà la kəslah iyaw aṅatà la afik la baba aṅatà Zebede, tadfàh dzarawa aṅatà, Yesu azàl atà.

²² La katskats tasàk à kəslah iyaw aṅatà à ahəṅ la baba aṅatà gà, tanəfà Yesu.

²³ Yesu auguzàh la kutso Galili gesina, atapàhla azladza la azlagày madəv kudà la aku, azahà à ata gay marabəṅ lakəl aṅa makoray Zəzagəla, ṅgaha awarà azladza ala la azlatsəhay dūvats anik anik, la azladeri gesina.

²⁴ Azladza tatsənàṅ tapəhay lakəl aṅha la makoray aṅa Səriya gesina, ṅgaha tasàhla azlaməna dūvats anik anik à waṅ gesina uwana tas ṅgərpa, la azlamasasəḏok mawisiga, la azladeri ṅgaha awarà atà ala.

²⁵ Maham à ahəṅ dza aṅuvaw anəfà masla, tasà à waṅ la kutso Galili, la makoray aṅa gudəṅ kulo, la Urusalima, la Yahudiya ṅgaha la gay makwi aṅa dərəv à uda aṅa mukwà Urdun.

5

Mapəh gay Zəzagəla la gudəṅ la afik

¹ Mok uwana Yesu anəṅà maham à ahəṅ dza uwaga, ahàd à gudəṅ à afik adzà madzay la abatà, azlaməna matapla aṅha tasà à waṅ à slaka aṅha.

² Ṅgaha Yesu adzəkà matapatàla la kiya uwanay:

*Barka
(Luka 6.20-23)*

- 3 “Marabay agay la azladza uwana tasəl la gəl aṇatà kà azlaməna kudfa, kà uwana makoray Zəzagəla kà aṇatà!
- 4 Marabay agay la azlauwana atà la mazaw la gəl la abà, kà uwana Zəzagəla adàtas! à atà gay à ahəṇ!✧
- 5 Marabay agay la azlauwana azlatələmma, kà uwana tadàbəz kutso uwana Zəzagəla apèhà ahəṇ!✧
- 6 Marabay agay la azlauwana tawoya madz à ahəṇ bokuba uwana asa à Zəzagəla, kà uwana Zəzagəla adàhatəṇ lela!✧
- 7 Marabay agay la azlauwana vok aham à atà kà azladza anik, kà uwana vok adàham à Zəzagəla kà atà suwan!
- 8 Marabay agay la azlauwana azlasətaka la ləv aṇatà la tsəh, kà uwana tadənəṇ Zəzagəla!✧
- 9 Marabay agay la azlauwana tatsala lapiya à tataka aṇatà à abà, kà uwana Zəzagəla adàzal atà ala azlabəza aṇha!
- 10 Marabay agay la azlauwana tatərəb atà, kà uwana tafehəṇ kà uwana asà à Zəzagəla, makoray Zəzagəla kà adàgay kà aṇatà ndzer!
- 11 Marabay agay la akul, à baṇa azladza tatsək à akul magodəhay à gəl, takal akul gay à vok, tapəh à akul azlamawisiga à vok gesina babay, kà uwana akul azlaməna matapla la slaka gulo.

✧ 5:4 5.4 Yesayya 61.2 ✧ 5:5 5.5 Mahabay 37.11 ✧ 5:6 5.6 Yesayya 55.1-2 ✧ 5:8 5.8 Mahabay 24.3-4

12 Vâlàhàw à zagèla, ràbàw kà uwana masik mənğa akud akul la zagèla. La kità bay tatərəbàhàn azlaməna mapəh à atà gay à ahàl kà mapàh à azladza, uwana tadzà à ahəj uwarà.”

Gay lakəl anja slugul la udfaka

(Mark 9.50; Luka 14.34-35)

13 “Akul la uwana akul azlaslugul anja gudəj à vok. Ama baŋa slugul azladay aya aw ma, la mana tazladəj ala aya ma? Akəsà vok aya aw, say mafətəkw ala pəra, ŋgaha azladza tamələn à tsəh.”

14 “Akul la uwana akul azlaudfaka anja gudəj à vok. Hud gudəj uwana maŋal à gəl gudəj à afik gə, kà ahàd vok à ahəj aw.

15 Tavàts fənəs anja maf à tsəh tasà aw, ama tafay kà à slaka masərət fənəs à ahəj, kà mav udfaka à azladza gesina, uwana la kay uwaga.

16 Kiya uwaga la uwana udfaka ankul auday la huma anja azladza gudəj à vok kəla suwan, kà azladza gudəj à vok anja manəj sləray ankul kà delga, ŋgaha atà tadàzləb Baba ankul uwana la zagèla la afik.”

Mahən mapəhay ala

17 “Kadzugwaw kà gəsà à waŋ kà masläh mapəhay anja Musa ala, ŋgaha la mapàhla ala anja azlaməna mapəh à atà gay à ahàl kagodaw aw, ama gəsà à waŋ kà, kà masəla godega anha à uda pəra ndzer.

18 Haday, gəpəh à akul la dziriga: Tsəràh à uwana zagèla la kutso adədəv à gay, amiyaka bə bəzi manəhay anja mapəhay uwanay adəkəf

vok aw, ngaha tsèràh à makəf gəl à ahəŋ aŋa tatak gesina.

¹⁹ Kà uwaga kəla dza uwana apəsew bəzi manəhay aŋa mapəhay uwaga, ngaha atapla azladza anik kà madəhəŋ kiya aŋha kà, masla kà adàgay bəzi gə la makoray Zəzagəla. Ama dza uwana akəs mapəhay uwaga, ngaha atapla azladza kà madəhəŋ kiya aŋha kà, masla kà adàgay məŋga la makoray Zəzagəla.

²⁰ Ndzer, gəgodf à akul: Baŋa dziriga aŋkul aduw aŋa azlaməna mapəhla wakità seriya ala, ngaha la azla Farisəya aw kà, kadaw à makoray Zəzagəla aw.”

Matapla lakəl aŋa mapak ləv

²¹ “Katsənàw uwana tapàh à azlababa aŋkul madzidziga: ‘Kakəf dza aw, dza uwana akəf dza kà tadala à huma seriya.’[✧]

²² Ama gi gəgodf à akul kà: Kəla uwabeyuwi uwana apək ləv lakəl aŋa deda aŋha kà, ad à huma seriya. Dza uwana: ‘Kak bada’, agodf à deda aŋha kà, tadala à huma seriya aŋa azlamasiga. Dza uwana: ‘Kak kusoŋu’, agodf à deda aŋha kà, azlayla vok ad à akəl à abà.

²³ Lagwa kà, baŋa kadzəka makəf tatak à Zəzagəla, ngaha awul à ka à gəl kà gay la ahəŋ la tataka aŋkul la abà la deda aŋak kà,

²⁴ sàk à tatak aŋak à ahəŋ la abatà, hàd, katsənà vok gay la deda aŋak dadəŋ, ngaha baŋa gay adadəv à gay kà, wul à waŋ, kakəf tatak aŋak à Zəzagəla adagay zla!”

[✧] 5:21 5.21 2Musa 20.13; 5Musa 5.17

25 “Baṅa dza apuwà à ka gudzi à gəl, pəra kahamàw à tetəvi à ama kà mad à seriya kà, mərə vok kà akul aṅa matsən vok gay la mok uwana akul la tetəvi la ama dadàṅ, kà masla aṅa maf ka à ahàl aṅa masla seriya aw, ṅgaha babay kà masla seriya aṅa maf ka à azlaslodzi à ahàl, ṅgaha atà aṅa maduw ka à daṅay aw.

26 La dziriga gəgod à ka, tetuwa kadàsa à uda la abatà aw say baṅa kadàtsetsekwah azlakalamay aṅak à waṅ gesina dadàṅ.”

Matapla lakəl aṅa à gəl gaw

27 “Katsənàwwàṅ bokuba uwana apəhà vok kà: ‘Kada à gəl gaw aw.’✠

28 Ama gi kà, gəgod à akul kà: Kəla dza uwana anəṅ à mis aṅa dza anik à adi la makəfal à adi vok la ləv aṅha la tsəh kà, adadà à gəl gaw.

29 Baṅa kà yewdi ahàl kaf aṅak la uwana katəf à tsakana à abà kà, bəf à adi ala, məl ala kərkər, kà uwana ṅuləm kà manəbay vok aṅak tekula azà ala, kà kak aṅa mad à gày akàl à abà la vok aṅak gesina.

30 Iyay, baṅa ahàl kaf aṅak la uwana apapat ka à tsakana à abà kà, nàts à vok ala, ṅuləm kà aṅak kà manəbay vok aṅak tekula azà ala, à kà vok aṅak gesina aṅa mad à gày akàl à abà.”

*Matapla lakəl aṅa makudək mis
(Mark 10.11-12; Luka 16.18)*

31 “Apəhà vok aya babay kà: ‘Dza uwana akudək mis aṅha kà, say avàl wakità aṅa mavàh vok ala à ahàl dadàṅ.’✠

✠ 5:27 5.27 2Musa 20.14; 5Musa 5.18 ✠ 5:31 5.31 5Musa 24.1-4

³² Ama gi kà, gəgodf à akul kà: Kəla uwabeyuwi uwana akudək mis aṅha, uwala abəzal à gəl la mazaḅ zil la tsəh aw kà, masla à zil uwaga kà adada à gəl gaw, à baṅa azəḅ mis anik, ṅgaha dza uwana azəḅ mis makudəkay gà babay kà, adàda à gel gaw, suwaṅ.”

Matapla lakəl aṅa mazuw mawadafay

³³ “Bà gotənaṅ katsənàwwàṅ tapèh à azlababa gami madzidziga babay kà: ‘Kazuw mawadafay la fida aw, ama hənà mawadafay aṅak ala kà la Sufəl Zəzagəla la afik pəra.’

³⁴ Ama gi kà, gəgodf à akul kà: Kazuwaw mawadafay aw! Kazuwaw mawadafay baməraka la zagəla aw, kà uwana uwaga kà kursi aṅa Sufəl Zəzagəla.

³⁵ Baməraka la kutso aw, kà uwana uwaga kà slaka maf asik à ahəṅ aṅha, adagay la Urusalima bay aw, kà uwana uwaga kà məṅ gudəṅ aṅa Sufəl.✧

³⁶ Kazuw mawadafay la gəl aṅak aw, kà uwana kaslala vok, kà mapak aṅidz gəl aṅak tekula ala kà medekuga, baṅaw kà marsiga aw.

³⁷ Ama gòdàw pəra kà: ‘Iyay’, baṅaw ‘Awan’, kà uwana kəla tatak uwana dza aziṅ à uwaga à gəl kà, aguwa à uda kà la slaka masla mawisiga.”

*Matapla lakəl aṅa mawal ala kà vok mawisiga
(Luka 6.29-30)*

³⁸ “Katsənàwwàṅ bokuba uwana apəhà vok kà: ‘Yewdi mapəlay la yewdi, slidf bay mapəlay la slidf.’✧

✧ 5:35 5.35 3Musa 19.2; Mahabay 48.2; Yesayya 61.1 ✧ 5:38 5.38 2Musa 21.24; 3Musa 24.20

³⁹ Ama gi kà, gəgod à akul kà: Kawulawla mawisiga à dza uwana asal madahakulla mawisiga à vok aw. Baŋa dza aβək à ka ahàl à paŋaw ahàl kaf kà, gòlla paŋaw ahàl gudzay à awtày aya.

⁴⁰ Baŋa dza akəl à ka gay à vok, kà mazəb tsempa aŋak kà, sàkal azəb dawara gə aya babay.

⁴¹ Baŋa dza afa à ka gasa à gəl kà mazəbal tatak mahanayga, kà mazəbalan dahoy pəlis tekula kà, dàlla mahoy pəlis səla.

⁴² Və à dza uwana anav à ka tatak; kagola lig à dza uwana à gay asal makəl goder la slaka aŋak aw!”

Mawoy azlaməna məzam

(Luka 6.27-28,32-36)

⁴³ “Katsənàwwàŋ bokuba uwana apəhà vok kà: ‘Wòyà masla magay aŋak ŋgaha pəsèw masla məzam aŋak.’☆

⁴⁴ Ama gi kà, gəgod à akul kà: Wòyàwwàŋ azlaməna məzam aŋkul, dèvwaw kuɗa kà aŋa azladza uwana tatərəb akul.

⁴⁵ Kà akul aŋa magay azlabəza aŋa Baba aŋkul uwana la zagəla la afik. Kà uwana avəɗ afats à azlaməna tsakana, kiya aŋa azladza dziriga babay. Ŋgaha asuw iyaw à azladza dziriga, asuw à azlaməna tsakana babay.

⁴⁶ Iyay, baŋa kawoyawwàŋ kà azlauwana tawoyà akul pəra ma, kà mana kakudaw mabəz tatak la slaka Zəzagəla aya ma? Amiyaka

☆ 5:43 5.43 3Musa 19.18

azlaməna mazəb hadama babay kà, kiya uwaga tafəhəŋ aw takay?

⁴⁷ Ŋgaha baŋa kaɗahawwan ‘Ayyi’ kà azladeda aŋkul pəra ma ‘Delga mədədəhəŋ’, kagodəw takay? Bə azladza uwana tasəl Zəzagəla aw babay kà, kiya uwaga la uwana tafəhəŋ.

⁴⁸ Kità kà, gəw sətaka, bokuba Baba aŋkul uwana la zagəla la afik sətaka, suwan.”✧

6

Matapla lakəl aŋa mazlak à azlaməna kuɗa

¹ “Baŋa kaɗahaw dziriga kà, kaɗahawwan kà huma yewdi aŋa azladza aw. Baŋa kiya uwaga kaɗahawwan kà, kaɗàbəzaw masik la slaka Baba aŋkul uwana la zagəla aw.”

² “Baŋa asa à ka mav sili à masla kuɗa anik kà, kahama kà dza à ahəŋ dən kà mavəl aw, bokuba uwana azlaməna magolla dza tafəhəŋ la azlagəy madəv kuɗa la aku, ŋgaha la azlamakalapa tetəvi la ama aw. Tafəhəŋ kiya uwaga kà, kà azladza aŋa mazləb atà. La dziriga gəpəh à akul, atà kà tabəz masik aŋatà tsewwa adagay.

³ Ama kak kà, baŋa kav sili à masla kuɗa kà, ɗahà uwaga la kiya uwanay: Amiyaka bə slawda aŋak nekwa gə babay kà, asəl uwaga aw,

⁴ kà mavəy aŋak aŋa magay masəlay gə aw. Say Baba aŋak, uwana la zagəla la afik, la uwana asəl tatak uwaga pəra, ŋgaha masla adəwulla à ka ala mənɓa aya.”

✧ 5:48 5.48 3Musa 19.2; 5Musa 18.13

Matapla lakəl aṇa madəv kuḏa
(Luka 11.2-4)

⁵ “Baṇa kadəvaw kuḏa kà, kadəhawwan bokuba aṇa azlaməna magolla dza aw: Kà uwana atà kà, asa à atà madəv kuḏa kà la slaka matsizlla ala la azlagəy madəv kuḏa la aku, ṅgaha la azlamakalapa tetəvi la ama kà azladza gesina aṇa manəṅ atà. La dziriga gəpəh à akul: Atà kà, tabèz masik aṇatà, tsewwa adagay.

⁶ Ama kak kà, baṇa asa à ka madəv kuḏa kà, hād à gəy, tsək à vok à ama, ṅgaha dèv kuḏa à Baba aṇak, uwana la zagəla la afik, ṅgaha Baba aṇak uwana asəl uwana kadəhəṅ la ləv aṇak la tsəh, adav à ka masik aṇak.”

⁷ “Baṇa kadəvaw kuḏa kà, katsalahaw azlagay deydayga à gay pəra, bokuba aṇa azladza uwana tasəl Zəzagəla aw, aw, tadzugw kà la mavats gay wadza wadzaga uwaga kà, ‘Zəzagəla adətsəb à anu sləm’, tagoḏ.

⁸ Kadəhawwan kiya uwaga aw, kà uwana Baba aṅkul uwana la zagəla la afik asəl tatak uwana kanavaw kuḏa aṇha dagay uwarà, à mok uwana kadanavawal dadəṅ aw.

⁹ Aganay tetəvi aṇa madəv kuḏa:

Baba gami uwana la zagəla la afik.

Dahəṅ kà azladza gesina tazləba sləm aṇak tsikaslaga.

¹⁰ Makoray aṇak atsà à waṅ.

Mawoyəṅ aṇak apaka vok la vədəh,

Bokuba uwana la zagəla.

¹¹ Və à anu tatak may, uwana asla à anu lakana.

¹² Bəs à anu mawisiga uwana mədəhəṅ gesina,

Bokuba uwana mēbasan̄ à azladza uwana tafahà à anu mawisiga à vok babay suwan̄.

13 Tèfà à anu kà seteni aṅa mapapat anu, kà anu aṅa masak à madiṅal gel à vok aw,
Ama tèfà à anu la ahàl aṅa seteni.”
((Kà uwana makoray, maslay ṅgaha la mazlōbay kà la ahàl aṅak aṅa tsèràh à awtày. Amen!))

14 “Baṅa kabasawwan̄ à azladza anik uwana tafahàkulla mawisiga à vok, Baba aṅkul uwana la zagēla la afik adàbasakulan̄ suwan̄.

15 Ama baṅa kabasawwan̄ à azladza anik uwana tafahàkulla mawisiga à vok aw kà, Baba aṅkul uwana la zagēla adàbasakulla mawisiga aṅkul uwana kadahàwwan̄ suwan̄ aw.”

Matapla lakəl aṅa makəs nēlay

16 “Baṅa kakəsaw nēlay kà, pèhàwla huḍ adi aṅkul ala, ùzlèḍfaw kà kiya aṅa azlaməna magolla dza uwanay tafehəṅ aw: Atà kà, tabəḍfla huḍ adi, kà azladza gesina aṅa masəlay kà atà la nēlay la abà.

17 Ama kak kà, baṅa kakəs nēlay kà, pəl adi aṅak lela, wàz gel aṅak à uda,

18 kà azladza aṅa masəlay kà kak la nēlay la abà aw. Say pəra kà Baba aṅak uwana la slaka mahad̄ vok à ahəṅ gà la zagēla, la uwana asəlay pəra, ṅgaha Baba aṅak uwana anəṅa uwana kadehəṅ adàvà à ka masik aṅak.”

Ləmana dziriga la zagēla (Luka 12.33-34)

19 “Kahamaw ləmāna à gudəŋ uwanay la vok aw, kà uwana mamən akəsay, marzaw akəsay, azlaməna à gəl bay tazləlay, tazəbay.

20 Ama hāmāw ləmāna aŋkul kà à zagəla à afik, la abatà mamən la marzaw akəsay aw, azlaməna à gel bay taslala vok aŋa mazləlay kà mazəbay aw.

21 Kà uwana la slaka uwana ləmāna aŋak la abatà, la abatà ləv aŋak la abatà, suwaŋ.”

Udfaka aŋa vok
(Luka 11.34-36)

22 “Yewdi kà udfaka aŋa vok: Baŋa yewdi aŋak kà wurwur kà, vok aŋak gesina kà udfaka;

23 ama baŋa yewdi aŋak la dɸuvats kà, vok aŋak gesina la mələs la abà. Baŋa udfaka uwana la kak la abà mələs gà, mələs uwaga adàgay taba-damma kaykay.”

Zəzagəla ŋgaha sili
(Luka 16.13)

24 “Dza aslala kà atsəp à azlaməŋga à huma à gay səla aw: Adàpəseway anik, ŋgaha adakəs gay aŋa anik, adah dziriga à anik, ŋgaha adəkweska anik. Kaslawwalla vok kà matsəp Zəzagəla à huma la sili aw.”

Maf madzugway à Zəzagəla à afik
(Luka 12.22-31)

25 “Kà uwaga à uwana gəpəh à akul: Kafəw gəl à ahəŋ kà tatak may la tatak masay uwana kanawkuɸa aŋha, kà madzadzarla kà vok aw, baməraka lakəl aŋa lukut uwana asa à akul kà aŋa matsokw à vok aŋkul, sifa kà aduwa tatak

may, ngaha ma vok babay kà aduwa lukut aw takay?

²⁶ Nørèzàw azladfiyaṅ uwana tahoyay la zagəla tsi: Tasləkay ngaha tatsəḏay tatak babay aw, taham tatak à vəḏa à abà babay aw, ama Baba aṅkul uwana la zagəla la afik adzadzar atà. Iyay zla, akul ma kaduwwanṅ azladfiyaṅ aw takay?

²⁷ Uwa la tataka aṅkul la abà aslala vok aṅa maziṅ à mavay aṅa sifa aṅha à adi amiya ṅuv la aslasl à gəl aṅha uwa?”

²⁸ “Ngaha ma, kà mana kafaw gel à ahəṅ kà lukut zlà ma? Akul nørèzàw madz à ahəṅ aṅa azlamawuratatay tsi: Tadàh sləray aw, ngaha tavavəḏ lukut babay aw.

²⁹ Tsa baməraka Salomon la mazləḃay aṅha gesina kà, abəzà à lukut delga kiya mawuratatay uwaga aw.✧

³⁰ Zəzagəla adàw lukut à azlakəsaf uwana à vok la fəta bay lakana, tekeḏika lebəṅ kà tadàyakats à akàl à abà: ngaha ma azlayla kà vok aduwa à akul à vok ḏaduwa aṅatà babay aw takay? Akul kà maḏiṅal gel à vok à tsəh kà akul ala.

³¹ Kiya uwaga kà, kafàwla kà gəl à ahəṅ la magoḏay: ‘Mana mədàzuway lebəṅ mi? Mana mədàsai mi? La mana mədàduw à vok mi?’, kagoḏaw aw!

³² Uwaga kà, azlauwana tasəl Zəzagəla aw, la uwana tayàh tatak uwaga koksikoksi. Ama Baba aṅkul uwana la zagəla kà, asəl tatak uwana kanawkuḏa aṅha.

✧ 6:29 6.29 1 Sufəl 10.4-7

³³ Fàw gəl à ahəŋ dadən teraŋa kà la makoray Zəzagəla, ŋgaha la madz à ahəŋ la sifa dziriga uwana la abanay anavay, ŋgaha Zəzagəla adəkəs akul à ahəl ala gesina uwana kayahaw.

³⁴ Kiya uwaga kà kafàwla kà gəl à ahəŋ kà aŋa lebəŋ aw: Kà uwana lebəŋ uwaga kà, masla la uwana adàf gəl à ahəŋ kà akul, kà uwana ŋgərpa uwana apəhla vok ala kəla mavakay kà aŋa mavakay uwaga pəra.”

7

Madàh seriya à azladza anik à gəl aw (Luka 6.37-38,41-42)

¹ “Kadawahaw seriya à azladza anik à gəl aw, ŋgaha Zəzagəla aŋa madahakulla seriya à gəl suwan aw.

² Kà uwana Zəzagəla adàfahakulla seriya à gəl, kalkal bokuba uwana kadahàwwàŋ à azladza anik, adàzəbay daram uwana kazəbaw kagurawla azladza anik bay!

³ Kà mana kanərazay kəsaf uwana la yewdi aŋa deda aŋak la awtày, ama kak kanəŋa magol tsakud tsakud uwana la aŋak la awtày aw ma?

⁴ Kakay kagodiyà à deda aŋak: Sàk à gi, gəzəb à ka kəsaf uwaga la adi ala, tsa kak la magol tsakud tsakud la yewdi ma?

⁵ Kak masla magolla dza, zəb tsakud tsakud uwaga la adi ala dadən, ŋgaha kadànəŋla lela kà aŋa mazəb aŋa deda aŋak!”

⁶ “Kavàw tatak tsidaŋaga à azlakəda aw, kà aŋa magolla à akul ala afad à gəl kà makohàh

akul ala aw, kafàw slèrkodzka aṅkul à azlanamzi aw à huma à gay aṅa mahabəṅ ala aw.”

Nàvàw ṅgaha tadàv akul

(Luka 11.9-13)

⁷ “Nàvàw ṅgaha kadàbəzawwal; yàhàw ṅgaha kadàbəzawwal, zàlàhàwwàṅ ṅgaha tadàpəzl akul gamagày.

⁸ Kəla dza uwana anavay abəzal, dza uwana ayahay abəzal, ṅgaha dza apəzl gamagày à dza uwana azalahay.

⁹ Dza la ahəṅ la tataka aṅkul av akur à bəzi aṅha à baṅa anaval kà kaf takay?

¹⁰ Awma avàl ma bebi à baṅa anaval kà kilfi ay?

¹¹ Iyay, akul azlamawisiga nəma, ama kasəlaw mavày tatak delga à azlabəza aṅkul, ṅgaha ma asa à mərəka Baba aṅkul uwana la zagəla ay? Adfuwa à akul la mav tatak delga à azladza uwana tanaval tatak!”

¹² “Uwana asa à akul azladza anik tafaha-kulaṅ kà, akul babay kà dəhàwwàṅ kiya uwaga à azladza bay suwaṅ, kiya uwaga à uwana mapəhay aṅa Musa apəhay la azlawakitə aṅa azlaməna mapəh à atà gay à ahàl là abà kà mapahay à azladza.”

Gamagày slèrkuts kutsga

(Luka 13.24)

¹³ “Gàw à gay la gamagày slèrkutskutsga! Kà uwana baṅṅaga uwanay kà, gamagày butu gà, ama adala dza kà à mazila, azladza aṅuvaw la tetəvi uwatà la tsəh.

14 Ama slerkutskutsga uwanay kà gamagày zladfaga, ama masla la uwana adala dza à sifa à abà, ama azladza kà dən la tetəvi uwatà la ama aw!”

*Masəl ahàf kà la mayyay aᅇha la vok
(Luka 6.43-44)*

15 “Dahàw harᅇkəli kà azlaməna mapəh à atà gay à ahəl fida gà. Kà uwana tatsa à waᅇ à slaka aᅇkul la mapəhla vok aᅇatà ala bokuba azlatuwaᅇ, ama la huᅇf gà kà azlakəda fəta.

16 Kadàsəlaw atà kà la madəhəᅇ aᅇatà la vok. Tadəzl mayyay matavəruk la atək la vok aw, ᅇgaha babay tadəzl gudəv la mazləᅇ la vok aw.

17 Ahàf delga avəy mayyay delga, ahàf mawisiga avəy mayyay mawisiga babay.

18 Ahàf delga aslala vok aᅇa mayyi mawisiga aw, ᅇgaha ahàf mawisiga aslala vok aᅇa mayyi delga aw.

19 Kəla ahàf uwana ayyi delga aw kà, tahərats à ahəᅇ, taduwal à akəl à tsəh.

20 La kità babay kà, kadàsəlaw azlaməna mapəh à atà gay à ahəl figa gà la madəhəᅇ aᅇatà la abà gesina.”

*Gəsəl akul bə kà tetuwa aw
(Luka 13.25-27)*

21 “Azlauwana, ‘Sufəl, Sufəl!’, tagoᅇf à gi, la uwana tadàda à makoray aᅇa Zəzagəla gesin pəra aw, ama azlauwana tadəhəᅇ tatak uwana asa à Baba gulo uwana la zagəla.

22 Mok uwana mavakay aᅇa seriya adəzlaᅇalay, aᅇuvaw tadəgoᅇf à gi ‘Sufəl, Sufəl, la sləm aᅇak la uwana məzahə gay Zəzagəla à

azladza, la sləm anjak la uwana məkudəkàh azlamasasəfok mawisiga, la sləm anjak la uwana mədahàhà azlanadzipo anjuvaw aw uwa?’

²³ Kiya uwaga gədàgodf à atà: Tetuwa gəsəl akul aw, zàw vok la slaka gulo, akul uwana kadahàw tsakana!”☆

Azlagày səla
(Luka 6.47-49)

²⁴ “Dza uwana atsəna gay uwana gəpəh, ngaha af uwaga à ahəŋ, masla kà kalkal la dza hanəkəli gə, uwana anjal gày anha à təhus à afik.

²⁵ Iyaw adzəkà masuway, ahənà à mukwà à afik, afad adəd la ndzəda, ama gày akalàh à ahəŋ aw, kà uwana matatukway anha kà aga kà la təhus la afik.

²⁶ Ama kəla dza uwana atsəb sləm à gay uwanay gədapəhay la abanay, ngaha atsəna uwaga aw kà, gəgagazləla kà la dza kusuŋu gə, uwana anjal gày anha kà à wuyyan à afik.

²⁷ Iyaw adzəkà masuway, ahənà à mukwà à afik, afad adəd la ndzəda, ngaha gày atəd à ahəŋ gərim, matəd à ahəŋ anha kà panàhhà.”

Maslay anja Yesu

²⁸ Mok uwana Yesu adakəd gəl à matapla gay anha à azladza kà, maham à ahəŋ dza gesina kà ləv aval à atà à gay, kà tsəhay matapla anha uwana atapàtəla.

²⁹ Kà uwana masla kà atàpàtəla kà bokuba azlaməna mapàhla wakità seriya anjatà ala aw, ama apəhàtəla kà la maslay anha.

☆ 7:23 7.23 Mahabay 6.8

8

*Yesu awurà masla akàl zagəla ala
(Mark 1.40-45; Luka 5.12-16)*

¹ Mok uwana Yesu adasa à ahəŋ la gudəŋ la afik, maham à ahəŋ dza aŋuvaw tanəfà masla.

² Kiya uwaga masla akàl zagəla anik, azà vok à slaka aŋha, akədèd à huma aŋha la magoday: “Məŋga, baŋa asa à ka, kaslala vok mawur gi ala.”

³ Yesu abiyà ahàl ala, adəbanì, ŋgaha agòd: “Asa à gi, wùr ala.” Katskats dza uwaga awur ala la akàl zagəla aŋha la abà.

⁴ Kiya uwaga Yesu agòdàl: “Tsənàŋ lela, kapəh uwaga à dza anik aw. Ama kəla kà, hàd kadəpəhla vok aŋak à masla mav tatak à Zəzagəla, ŋgaha babay kavà tatak uwana Musa apəh kà masəlay aŋa azladza gesina kà kawur ala!”

*Yesu awurà magamza aŋa məŋga aŋa azlaslodzi ala
(Luka 7.1-10)*

⁵ Mok uwana Yesu adada à Kapernahum à abà, məŋga aŋa azlaslodzi dzim aŋa azla Rom la abà, azà vok à slaka aŋha la magoday:

⁶ “Məŋga, magamza gulo la slaka mahən à ahəŋ la mtəga, masla maməts à afik gà sanŋà, ŋgaha as ŋgərpa məŋga məŋga.”

⁷ Yesu agòdàl: “Gəda à awtày, gədawurəŋ ala.”

⁸ Ama məŋga aŋa azlaslodzi uwaga awulàlla, agòd: “Məŋga, gəsla kà kak aŋa mad à gày gulo aw. Ama pəh gay tekula la tsəh ala pəra kà, magamza gulo adawur ala.

⁹ Gi bay kà, azlaməŋga la ahəŋ lakəl gulo, ŋgaha gi babay, gi lakəl aŋa azlaslodzi anik suwaŋ. Gəslala vok aŋa magodfay à tekula aŋatà: ‘Hàd kà’, aday. Gəgodf à anik aya: ‘Sà à waŋ kà’, atsa à waŋ; ŋgaha gəgodf à magamza: ‘Dahà uwanay kà’, adəhəŋ.”

¹⁰ Mòk uwana Yesu atsən gay uwaga, akəsəl à gəl kaykay, ŋgaha agòd à azlauwana tanəfay la tsəh: “Hadfay la dziriga gəgodf à akul kà: Didi gədanəŋ madiŋal gəl à vok uwanay la tataka azla Isərayel la abà aw.

¹¹ Gəpəh à akul la dziriga kà, azladza aŋuvaw tadàsa à waŋ la mas à afik afats la matəf à ahəŋ afats, ŋgaha tadədzah madzay la tatak may lakəl la azla Abəraham, Isak, Yakuba la makoray Zəzagəla.

¹² Ama azlauwana naka tagay azlaaŋa makoray uwaga kà tadəuts atà à mələs à abà la uda, la abatà kà mapadf slidf la matuway adəgay la ahəŋ aŋa koksikoksi.”

¹³ Kiya uwaga Yesu agòd à məŋga aŋa azlaslodzi: “Dà aŋak à mtəga, uwana kanav la madiŋal gəl à vok adəpaka à ka vok!” Ŋgaha magamza aŋa məŋga aŋa azlaslodzi awùr ala la kaslà uwana: ‘Dà aŋak’, Yesu agòdal.

*Yesu awar azlaməna dʻuvats ala aŋuvaw
(Mark 1.29-34; Luka 4.38-41)*

¹⁴ La abatà Yesu ahàd à mtəga Səmon Piyer. Abəz à məŋay aŋa Piyer à gəl, la slaka mahən à ahəŋ, akəl la vok.

¹⁵ Yesu adəbani la ahəl, ŋgaha akəl vok asəl à vok ala; asà à afik, adzəkà mazlak à atà.

16 Mok uwana mokokhu adasa à waŋ tasàhla azlaməna zagəla zagəla aŋuvaw à Yesu à waŋ. La gay aŋha uwana apàh, Yesu akudəkàh azla-zagəla zagəla gesina, ŋgaha la mawar azlaməna dʋvats anik anik gesina ala.

17 Adfahàŋ kà aŋa magəɗ gay uwana à afik, masla mapəhal gay à ahàl Yesayya agodf: 'Masla azəb maru vok à ahəŋ gami la dʋvats gami gesina à gəl aŋha.' ✧

*Azlawana tayàh manəf Yesu
(Luka 9.57-62)*

18 Uwana Yesu anəŋàŋ kà maham à ahəŋ dza adahamal à adi, agòɗ à azlaməna matapla la slaka aŋha kà: “Məhàd à gay dərəv à uda anik.”

19 Masla mapahla mapəhay ala anik, azà vok à slaka aŋha, agòɗal: “Məŋga, à kəla slaka uwana kadàday kà, gədənəf ka.”

20 Yesu awulàlla: “Azlamayaka kà, afək aŋatà la ahəŋ, azladiyan babay gày aŋatà la ahəŋ, ama Kona aŋa dza kà, bà slaka mahən gəl à ahəŋ aŋha la ahəŋ kà maduw ləv aw.”

21 Dza anik la tataka azlaməna matapla aŋha la abà, agòɗal aya: “Məŋga, v à gi tetəvi kà gi aŋa mal baba gulo dadàŋ.”

22 Ama Yesu agòɗal: “Nəfà à gi, ŋgaha sàk azlamazimnekidf talàh vok aŋatà.”

*Yesu atsizl kular à ahəŋ
(Mark 4.35-41; Luka 8.22-25)*

23 Yesu ahàd à kəslah iyaw à afik, azlaməna matapla la slaka aŋha tanəfàh.

24 Katskats, magol kular mənğa atsızlla ala la gəl dərəv tsərəh à uwana magantsay aña iyaw azà kəslah ala. Ama Yesu kà, adatəđ à madzəhal à abà la godega kəslah iyaw.

25 Azlaməna matapla la slaka aña tazà à vok à slaka aña, tatsənəñ ala la magəđal: “Sufəl, təfà anu, maslà la uwaga məməts à gay!”

26 Yesu awùlla à atà ala: “Kà mana guba azà akul ma? Madıñal gel à vok añkul kà matsihila gà.” Nğaha atsızlla ala, asləl məl à kular à gəl, nğaha tsiriya, iyaw atsà à ahəñ titi.

27 Ləv avələh atà à gay gesina añaatà, nğaha tagəđ: “Tsəhay dza mana à uwanay à amiyaka kular la iyaw lakəl babay kà atsəna gay aña la?”

Yesu awara azladza səla uwana ala atà la masasəđok mawisiga

(Mark 5.1-20; Luka 8.26-39)

28 Mok uwana Yesu adabez à gay dərəv à uda anik, la kutso aña azla Gadareniya la abà kà, azladza səla tasà à wañ kà magagamay la masla, azladza uwatà kà tasà à lag kà la zəvay la aku, atà la azlamasasəđok zagəla zagəla lakəl, azlamaksafər, bə dza bay kà aslala vok aña maguw à awtày la tetəvi uwatà aw.

29 Tadzəka mawiyay: “Kona aña Zəzagəla, ma kawoyañ la slaka gami ma? Kasà à abanay kà mazəh anu ala, tsa kaslà adəslay dadəñ aw takay?”

30 Maham à ahəñ namzi la ahəñ la abatà la gay anik, tayəh huđ añaatà à gay.

31 Azlamasasəđok mawisiga tadəv kuđa à Yesu la kiya uwanay, tagəđal: “Baña asa à ka

makudək anu kà, slèl anu à azlanamzi à awtày à gəl zla!”

³² “Dàw!”, Yesu agòd à atà. Kiya uwaga tasà à azladza sèla uwaga lakəl ala, ɲgaha tahàd à azlanamzi uwatà à gəl. Katskats maham à ahəɲ namzi ahòy à ahəɲ la madəguruh la afik, tatsàh gəl à iyaw à abà, tasùfàh à abà.

³³ Azlaməna manəɲla azlanamzi tahòy aɲatà à huɖ gudəɲ à abà, ɲgaha tadzəkà mapàh à azladza à gay aɲa tatak uwaga apakà vok gesina, lakəl aɲa azladza sèla uwaga la masasəɖok mawisiga.

³⁴ Kiya uwaga azlaməna gudəɲ uwatà gesina tasà à uda kà mad à slaka Yesu. Mok uwana tanəɲàɲ kà, tadəval kudà kà maz à vok la kutso aɲatà la abà.

9

Yesu awurà dza makalàh à vəɖah gà ala (Mark 2.1-12; Luka 5.17-26)

¹ La lig aɲa uwaga la ahəɲ kà, Yesu ahàd à kəslah iyaw à afik, aguwà à uda la dərəv la abà, ɲgaha ahàd à huɖ gudəɲ aɲha à abà.

² La abatà tasàlla à waɲ dza makalàh à vəɖah gà la kəslah. Mok uwana Yesu anəɲà madiɲal gəl à vok aɲatà, agòd à dza makalàh à vəɖah gà uwaga: “Wàd vok à uda bəzi gulo! Tsakana aɲak adamatsila!”

³ Kiya uwana azlaməna mapàhla wakità seriya ala tanəɲuz la tataka aɲatà la abà, tagòd: “Dza uwanay kà, apèh mawisiga lakəl aɲa Zəzagəla, ndzer.”

⁴ Yesu asèl madzugway anjata, ngaha agòd à atà: “Kà mana akul la madzugway mawisiga kiya uwanay ma?”

⁵ Tak ma ñuləm magoɗay: Tsakana anjak adamatsila, awma: Sà à afik, hàd anjak takay?!

⁶ Ama asa à gi kasəlaw, kà Kona anja dza la maslay la gudəŋ uwanay la vok kà mamats tsakana anja azladza ala.” Kiya uwaga agòd à dza makalàh à vɔɗah gà uwaga: “Sà à afik, zèb kəslah anjak, kadà anjak à mtəga!”

⁷ Zil uwaga asà à afik ahàd anja à mtəga.

⁸ Mok uwana maham à ahəŋ dza adanəŋ uwaga kà, ləv avàl atà à gay kaykay, ngaha tazləbà Zəzagəla kà ndzəɗa uwaga avà à azladza.

Yesu azal Mata

(Mark 2.13-17; Luka 5.27-32)

⁹ Yesu atsizilla ala la abatà, mok uwana aday kərkər kà anəŋà dza anik uwana sləm anja Mata la gày mazəb hadama la aku, agòɗal: “Nəfà à gi!”. Mata asà à afik anəfà masla.

¹⁰ Mok uwana Yesu adadza à tatak may à adi la mtəga Mata la azlaməna matapla la slaka anja kà, azlaməna mazəb hadama, la azladza uwana tetəvi anjata delga aw, la azlaməna tsakana tasà à waŋ, tadzàh à tatak may à gəl atà nna.

¹¹ Uwana azla Farisəya tanəŋ uwaga, tagòɗ à azlaməna matapla la slaka anja: “Kà mana mənğa ankul azuw tatak may la azlaməna mazəb hadama la azladza uwana tetəvi anjata kà delga aw ma?”

12 Uwana Yesu atsənà uwaga kà, agòd à atà: “Azladza uwana dıvats az atà aw kà, tayàh dokwtar aw, say azlaməna dıvats la uwana tayahay pəra.

13 Dàw, katapawla uwana matsetseray gà la wakità la abà: ‘Gəwoyaŋ kà dziriga, awkà makad à gi tatak aw’✧ kà uwana gəsà à waŋ kà mayahay kà azladza uwana: ‘Anu azladziriga’ tagod aw, ama azla-uwana: ‘Anu azlaməna tsakana’, tagod.”

Manavay lakəl aŋa makəs nəlay
(Mark 2.18-22; Luka 5.33-39)

14 Azlaməna matapla la slaka Yuhana masla madàh batem tazà à vok à slaka Yesu, ŋgaha tagòdal: “Kà mana anu la azla Farisəya kà məkàsàh nəlay, tsa azlaməna matapla la slaka aŋak kà takasàh nəlay aw ma?”

15 Yesu awùlla atà ala: “Kadzugwaw ma azladza uwana tazàla atà à mazəb vok à abà, takəs nəlay, la kaslà uwana masla mazəb mis la tataka aŋatà la abà takay? Awaŋ! Ama kaslà adàsa à waŋ à uwana masla mazəb mis adàgay la tataka aŋatà la abà aya aw kà, la mok uwaga la uwana tadəkəs nəlay suwaŋ.”

16 “Dza aslala vok aŋa matsap à lukut maviyaga à lukut mawga à vok aw, kà uwana lukut mawga uwaga adàkwoh maviyaga uwaga à tsəh kaykay aya.

17 Ŋgaha babay kà, tadəw iyaw matavəruk mawga à kiwa iyaw maviyaga à agu aw, kà uwana iyaw matavəruk mawga adàsləh kiwa

✧ 9:13 9.13 Hoseya 6.6

iyaw maviyaga ala, say tadaw iyaw matavèruk mawga kà à kiwa iyaw mawga à agu suwan, ngaha kiwa iyaw aña makəs iyaw matavèruk uwaga lela.”

Dugu aña Yayrus atà la mis uwana adəbani lukut aña Yesu

(Mark 5.21-43; Luka 8.40-56)

¹⁸ Mok uwana Yesu apèh à atà gay uwaga, mənğa anik la tataka azla Yahudiya la abà asà à wan, akədèd à Yesu à huma la magodol: “Dugu gulo adamətsay bà lagonay, sà à wan, bəkəkal ahəl anək à vok, ngaha adàdza à ahəj la sifa aya!”

¹⁹ Yesu asà à afik tanəfà atà la azlaməna matapla la slaka aña.

²⁰ Mis anik la ahəj aniz akəlal à tsəh ala, dagay mavay kulo gel aña səla, agobà à awtəy la lig aña Yesu adəbani gay lukut aña.

²¹ Kà uwana agodol la gəl aña kà: ‘Baña gədəbani bà gay lukut aña pəra kà, gədəwur ala.’

²² Yesu agolà vok anəjal à adi, agodol: “Wəd vok à uda dugu gulo, kà uwana madinjal gəl à vok anək awur ka ala”, bà la kaslā uwatà, mis uwaga awur ala.

²³ Uwana Yesu abəz à mtəga ana mənğa uwatà, anəjà azlaməna mats segəla, la azlaməna mataway gesina

²⁴ ngaha agodol à atà: “Dàw à uda, dugu kà adamətsay aw, adzəhal pəra.” “Uwàà...”, takədàslal.

²⁵ Uwana takudèkàh maham à ahəŋ dza à uda kà, Yesu ahàd à gày uwatà à agu, akəs bəzi dugu la ahàl, atsənàŋ ala ŋgaha asà à afik.

²⁶ Gay uwatà atsàn la kutso uwatà la abà gesina.

Yesu awara azlaguləf səla ala

²⁷ Yesu atsizlla ala la abatà adà aŋha, uwana adà aŋha kà, azlaguləf səla tanəfà la tsəh la mawiyay: “Kona aŋa David, Kona aŋa David, vok ahama ka kà anu!”

²⁸ Mok uwana Yesu adabəz à mtəga kà, azlaguləf səla uwaga tazà à vok à slaka aŋha, ŋgaha agòd à atà: “Kadiŋawwal gəl à vok kà gəslala vok gədàh uwaga ay?” “Iyay, məŋga gami, mədiŋal gəl à vok kà kak la ndzəda.”

²⁹ Kiya uwaga Yesu adəbanì yewdi aŋatà la magod à atà: “Delga, uwaga akəs akul à vok bokuba uwana kadiŋawal gəl à vok.”

³⁰ Ŋgaha yewdi aŋatà apəzlla à ama ala adagay. Yesu afàhà à atà akur à lig, agòd à atà: “Tsənàwwàŋ lela, kapəhaw uwaga à dza anik aw.”

³¹ Ama tahàd, tazàhà tatak uwana Yesu ada-hàtàn la kutso uwatà la abà gesina.

Yesu awura bada uwana ala zagəla zagəla lakəl

³² Mok uwana Yesu adatsizlla ala adiy aŋha kà, tasəlla dza anik uwana à waŋ, aslala vok kà mabadma aw, ŋgaha aya kà, aga la masasədok mawisiga.

³³ Uwana Yesu adakudèk masasədok uwaga kà, dza badaga uwaga adzəkà mabadma. Ləv

avàlành à maham à ahəŋ dza à gay gesina, ŋgaha tagòd: “Didi, didi mədanəŋ dzəba gà uwanay la Isərayel aw!”

³⁴ Ama azla Farisəya tagòd kà: “Sufəl aŋa azlamasəđok mawisiga la uwana avàl maslay kà makudəkàh azlamasəđok mawisiga uwaga!”

Vok aham à Yesu kà maham à ahəŋ dza

³⁵ Yesu auguzàhàh la azlahud gudəŋ la abà, la azlabəza gudəŋ gesina, atapàhàtála la azlagəy madəv kudfa aŋatà la aku, azà gay marabəŋ aŋa makoray Zəzagəla, la mawar azlaməna đuvats ala gesina, amiyaka tsəhay gà uwala beyli, ŋgaha la azlaməna takàlành à vəđah gesina.

³⁶ Vok ahamà à Yesu kà maham à ahəŋ dza uwana tayahay, kà uwana azladza uwatà tayàh vok adagay, ŋgaha bokuba azlatuwaŋ uwana masla manəŋla atà la ahəŋ aw.

³⁷ Kiya uwaga agòd à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Matsəđ tatak la ahəŋ məŋga, ama azlaməna sləray kà atà dəŋ aw.

³⁸ Kiya uwaga kà: Dèvəw kudfa à dza aŋa tatak, kà masla aŋa masləl azlaməna sləray à waŋ kà matsəđal tatak aŋha!”

10

*Azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla
(Mark 3.13-19; Luka 6.12-16)*

¹ Yesu azàl azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha səla uwatà, ŋgaha avà à atà ndzəđa à ahəl kà makudəkàh azlamasəđok mawisiga la mawar azlatsəhay đuvats anik anik ala, ŋgaha la azlauwana takàlành à vəđah gesina.

² Aganay sləm aña azlaməna matapla kulo gəl aña səla uwatà la slaka Yesu. Teranja dadən kà Səmon uwana tazàllala Piyer, atà la deda aña Andəre; Yakuba bəzi aña Zebede atà la deda aña Yuhana;

³ Filip atà la Bartelemi; Tomas atà la Mata, masla mazəb hadama; Yakuba, kona aña Alfe atà la Tade;

⁴ Səmon uwana tazàlal ala Zəlot atà la Yudas Iskariyot, masla uwana adàta kaf à Yesu à gəl.

Yesu asləl azlaməna matapla kulo gəl aña səla uwaga

(Mark 6.7-13; Luka 9.1-6)

⁵ Yesu asləl azlaməna matapla kulo gəl aña səla uwaga la mapəh à atà gay uwanay à vok à abà: “Gudəŋ uwana azla Yahudiya tadza à ahəŋ la abà aw kà, kadaw à abà aw, kadaw à gudəŋ aña Samariya à abà babay aw.

⁶ Ama dāw kà à tataka azlatuwan mazehlaga à abà la tsəhay Isərayel pəra.

⁷ La tetəvi aŋkul la ama kà, zàw sayda, gòdāw kà: ‘Makoray Zəzagəla kà nekwa atsa à wan.’

⁸ Wàràw azlaməna đuvats ala, wàlàwla azlamazimnekid à uda, wàràw azlaməna akàl zagəla ala, kudəkàhàw azlamasasəfok mawisiga. Kabəzaw à uwaga kà deyday, vāw à atà deyday suwan.

⁹ Kazəbaw luwàluwà à ahəl baŋaw gursu, baŋaw sili la zliba la aku aw.

¹⁰ Amiyaka kiwa, amiyaka matsəp lukut, amiyaka kwimik, bā amiyaka agəla kà aña mauguzahay aŋkul aw. Kà uwana azlayla kà

vok, kà masla sləray kà azlayla vok azuw tatak may!”

¹¹ “Mok uwana kadàbəzaw azlaməŋ gudəŋ à abà baŋaw azlabəza gudəŋ à abà, yàhàw kà dza uwana akəs akul la ahàl səla, ŋgaha dzàw à ahəŋ la mtəga aŋha tsəràh à uwana katsaw à uda la gudəŋ uwatà la abà.

¹² Mok uwana kadaw à gày, gòdàw dadàŋ teraŋa kà: ‘Lapiya agay la akul.’

¹³ Baŋa azlaməna huɸ gày uwatà takəs akul la ahàl səla kà, ‘Ayyi’ aŋa lapiya aŋkul uwana kadahàwwatàŋ kà, adza à ahəŋ lakəl aŋatà, ama baŋa takəs akul aw kà, wùllàw ‘Ayyi’ aŋa lapiya aŋkul à tsəh la slaka aŋatà.

¹⁴ Baŋa la huɸ gày anik baŋaw la gudəŋ anik la abà, takweska akul aŋa makəs akul baŋaw aŋa matsəb akul sləm kà, dàw aŋkul la abatà, dèdàw à atà à adi burburu aŋa kutso aŋa gudəŋ aŋatà uwana agəɸ à akul à asik.

¹⁵ La dziriga gəpəh à akul: La vud seriya kà ŋuləm kà aŋa azlaməna gudəŋ Sodom la Gomor kà azlaməna gudəŋ uwaga.”

Azlamatərabay uwana tadàsa à waŋ la huma à gay

(Mark 13.9-13; Luka 21.12-17)

¹⁶ “Lagwa kà, aganay gəsləl akul bokuba akul azlatuwaŋ, à tataka azlakəda fəta à abà. Kiya uwaga kà, gàw mahanay gə bokuba azlabebi, gəgəɸ à akul, ŋgaha gàw tələmma bokuba akul azlahabakoku.

¹⁷ Dahàw han̄keli kà uwana azladza tadàcfahla akul à huma seriya, ñgaha tadàzlabàh akul la kurpi la gày madəv kuđa aňatà la aku.

¹⁸ Tadàpahla akul ala la huma aňa azlaməna makoray ñgaha la huma aňa azlasufəl, kà uwana kawoyàw gi, kà akul aňa maz sayda gulo la huma aňatà, ñgaha la huma aňa azlauwana azla Yahudiya aw.

¹⁹ Mok uwana tadàdala akul à huma seriya kà, kadàdzugwaw lakəl aňa uwana kadàpəhaw aw, la uwana kadàwulawla à uda, gay uwana kadàwulawla à uda kà, adàda à paňaw aňkul à awtày la kaslà uwatà.

²⁰ Gay uwaga kà adàgay kà madzugway aňkul aw, ama Masasəđok aňa Baba aňkul Zəzagəla la uwana adàguway la akul la abà la kaslà uwatà.”

²¹ “Deda adàvə deda aňa aslasl gəl aňha kà makaday, baba bay adàdehəñ kiya uwaga la bəzi aňha; azlabəza babay tadàgola afad à azlababa aňatà à gəl kà makad atà.

²² Azladza gesina tadàpəsew akul kà uwana kawoyaw gi. Ama dza uwana adàgəđ dziriga à afik tsərəh à makəđ gəl à ahəñ kà adàbəlay.

²³ Baňa tatəřəb akul la gudəñ anik la abà, hòyàw à huđ gudəñ anik à abà. La dziriga gəpəh à akul: Kadàdəvaw mauguzahay à gay la gudəñ Isərayel gesina dadəñ kà mas à wan aňa Kona aňa Zəzagəla aw.”

²⁴ “Masla asik aduw məňga aňha tetuwa aw, magamza aduw dza uwana adàhalla sləray aw.

²⁵ Say aslay kà masla asik apakay bokuba məňga aňha la masəlay dəñ, ñgaha magamza agay bokuba məňga aňha dəñ. Baňa tazàla à zil

gày Belzəbul kà, sləm uwana tadàv à azlaməna huf gày kà adàgay delga aw adafuwa à gay aᅇa zil gày la mawisiga.”

Dza uwana azlayla vok məhoy guba aᅇa
(Luka 12.2-7)

²⁶ “Guba akəs akul kà azladza asik zlà ma aw. Tatak mahad à ahəᅇ gà gesina adàgay mapəhla vok ala gà, ᅇgaha tatak nasiri gà gesina adàgay masəlay gà la dazuwaya.

²⁷ Kəla tatak uwana gəpəhakulla la mələs la abà, pəhàw uwaga la ufaka ala; ᅇgaha tatak uwana katsənawwəᅇ la à gəl à gəl kà, dàw kà wiyawla la gay zaᅇ.

²⁸ Guba akəs akul kà azlauwana takəᅇ sləᅇ vok aw, kà uwana taslala vok aᅇa makəᅇ dokvadzi aᅇa sifa aw, guba akəs akul kà, kà Zəzagəla uwana aslala vok aᅇa maduw dokvadzi la sifa la sləᅇ vok gesina à gày akàl à abà.

²⁹ Taslala vok aᅇa maduw dəgtsetsek səla ala kà aᅇa sili tekula aw takay? Amiyaka tekula aᅇatà azila la masəlay aᅇa Baba aw kà aga la ahəᅇ aw.

³⁰ Amiyaka aᅇidz takasagəl aᅇkul gesina kà, Zəzagəla asəl la tekula tekula gesina aᅇa.

³¹ Tsa kità kà, guba akəs akul aw, kà uwana akul kaduwaw azladəgtsetsek uwaga gesina la manəᅇ akul à adi.”

Mapəhla Yesu ala
(Luka 12.8-9)

³² “Baᅇa dza apəhla gi ala la huma azladza la dazuwaya kà, gi babay gədəpəhla masla ala la

huma aṅa Baba gulo, uwana la zagəla la afik: Masla kà aṅulo, gədàgodfay.

³³ Ama baṅa dza agədfəṅ à afik kà asəl gi aw la dazuwaya la huma azladza kà, gi babay gədà-gədfəṅ à afik la dazuwaya la huma Baba gulo kà: Gəsəl masla aw, gədàgodfay bay, suwaṅ.”

Lapiya aw ama mavàhla
(Luka 12.51-53)

³⁴ “Iyay, kadzugwaw kà lapiya la uwana gəsəlla à gudəṅ à vok, kagodfaw aw: Gəsəlla lapiya à waṅ aw ama mavàhla.

³⁵ Gəsà à waṅ kà masàh gəl à azlabəza zil gà à vok la azlababa aṅatà, azladəgam à vok la azlaiyà aṅatà, ṅgaha azlamis à vok la azladzedzi aṅatà.

³⁶ Mazan vok à gəl adəgay la tataka azlaməna huf gày la abà.”

³⁷ “Dza uwana awoya baba aṅha baṅaw iyà aṅha kà gi kaykay kà, akəs gi vok aw, dza uwana awoya bəzi aṅha zilga baṅaw dugu aṅha gà kaykay kà gi kà, akəs gi vok aw.

³⁸ Dza uwana akəs maməts à ahàf à adi aṅha, ṅgaha anəf gi aw kà, masla akəs gi vok aw.

³⁹ Kəla dza uwana asal matuw sifa aṅha, adàziṅ ala; ama dza uwana atuw sifa aṅha aw kà gi kà, adàbəzal.”

Dza uwana akəs akul kà, akəs gi
(Mark 9.41)

⁴⁰ “Dza uwana akəs akul kà, akəs gi babay, ṅgaha dza uwana akəs gi, akəs dza uwana asləl gi à waṅ babay.

⁴¹ Dza uwana akəs masla mapəhal gay à ahàl aṇa Zəzagəla, à kà uwana masla mapəhal gay à ahàl aṇha kà, adàbəz masik uwana maf à ahəṇ gà kà aṇa azlaməna mapəh à atà gay à ahàl, ṇgaha dza uwana akəs dza dziriga la huma aṇa Zəzagəla, kà uwana masla dziriga la huma aṇha, adàbəz masik uwana maf à ahəṇ gà kà aṇa azladza dziriga.

⁴² Haḍay, gəpəh à akul la dziriga: Kela dza uwana atəḍ iyaw mataslay gà à tekula la tataka azlabəza uwanay la abà, à kà uwana masla matapla la slaka gulo kà, adàbəz masik aṇha.”

11

Manavay aṇa Yuhana masla maḍàh batem (Luka 7.18-35)

¹ Mok uwana Yesu adadəv mapàhla à tatak azlaməna matapla la slaka aṇha kulo gəl aṇha səla uwaga, atsizilla ala la slaka uwatà kà mad matapla tatak à azladza la azlahuḍ gudəṇ la kutso uwatà la abà.

² Mok uwatà kà Yuhana masla maḍàh batem kà, agà la daṇay. Uwana atsənà gay aṇa sləray aṇa Yesu Kristu, aslèl azlaməna matapla azlaanik aṇha à slaka Yesu

³ kà manaval à gay ala: “Kak dza uwana məkuday awma kak dza anik kəla ay?”

⁴ Yesu agòḍ à atà: “Dàw, kadəpəhaw Yuhana à tatak uwana katsənàwwəṇ la uwana kanəṇàwwəṇ gesina:

⁵ Azlaguləf tanəṇla, azladeri taday, azlaməna akàl zagəla tawarla, azlamadagazlam bay tatsən

sləm, azlamazimnekiɸ tawal à uda, azlaməna kudfa babay tatsən gay marabay.✧

⁶ Marabay agay la azladza uwana tasak à madiŋ gi gəl à vok aw.”

Sayda lakəl aŋa Yuhana masla maɸàh batem

⁷ Mok uwana azlaməna matapla aŋa Yuhana tadìy aŋatà, Yesu adzəkà mapəhay à maham à ahəŋ dza lakəl aŋa Yuhana la magoɸay: “Mana à uwana kadàw kà mayahay la kəsaf la abà ma, mazuwa uwana afaɸ abəlakəŋ ay? Awan, uwaga aw.

⁸ Kətà zla, mana kadàw kà aŋa manəŋəŋ ma? Awma dza uwana atsàkw à lukut mahəɸayga à abà kəla ay? Ama azlauwana tatsəkwàh à lukut mahəɸayga à abà kà, atà kà la huɸ gày sufəl.

⁹ Mana kadàw kà aŋa manəŋəŋ ma? Masla mapəhal gay à ahəl aŋa Zəzagəla kəla ay? La kità kà, gəgoɸ à akul kà, Yuhana aɸuwa masla mapəhal gay à ahəl,

¹⁰ kà uwana tatsətsèr lakəl aŋha:
'Aganay, gəsləl à awtày masləlay gulo à huma aŋak'

Zəzagəla agòɸ,

'Kà maɸàh tetəvi à ahəŋ. ✧

¹¹ La dziriga gəpəh à akul: La tataka azladza asik la abà kà, dza mayyayga la ahəŋ aɸuw Yuhana masla maɸàh batem uwanay aw, tekeɸika, dza uwana mabəziga bəziga la makoray Zəzagəla kà, aɸuwa Yuhana uwaga.

¹² Dagay la mok uwana Yuhana masla maɸàh batem azà sayda tsərəh à lakana, kà taɸàh

gasa à makoray Zəzagəla à gəl, ɲgaha azlaməna məzam tayahay kà mazəbay lakana.

¹³ Azlaməna mapəh à atà gay à ahəl gesina la mapəhay aɲa Musa tapəh gay lakəl aɲa makoray Zəzagəla tsəràh à mas à waɲ aɲa Yuhana, masla madàh batem.

¹⁴ Baɲa asa à akul kà madiɲ gi gəl à vok kà, Yuhana kà Eliya uwana wakità apəhla mas à waɲ aɲha ala dagay uwarà.

¹⁵ Dza uwana sləm lakəl kà, atsəbal sləm lela!”

¹⁶ Yesu agòd aya: “Ma la mana lagwa gəga-gazləla azladza aɲa zamana uwanay lakana ma? Gəgagazləla atà la azlabəza uwana tadzàh madzay la vadavaday kasukwa la afik, tazàläh vok kà atà kà atà,

¹⁷ la magodfay, anu mətəsà à akul talakway, ama akul kahàbàwwal à tsəh aw, məhàb à akul dəs kudfa, ama katawàw la mats hulolo aw.

¹⁸ La kità Yuhana asà à waɲ, azùw aw, asà aw, ɲgaha azladza tagòd kà: ‘Masla la masasəđok mawisiga.’

¹⁹ Kità aya babay kà, Kona aɲa dza asà à waɲ, azuway, asay, ɲgaha azladza tagòd kà: ‘Nərèzàw dza uwanay tsi, masla hudf. Afa sləm à kà à mazuway la masay aɲha pəra’, tagòd. ‘Kafaw masla kà à tataka aɲa azlaməna mazəb hadama à abà, la azlaməna tsakana, ɲgaha la azladza uwana madz à ahəɲ aɲatà kà lela aw.’ Ama tekefika matsihila aɲa Zəzagəla apəhla vok ala la sləray aɲha la abà.”

*Gudəɲ uwana akweska makəs Yesu
(Luka 10.13-15)*

²⁰ Kiya uwaga Yesu adzəkà masläh mөл à azlagudəŋ uwana à gəl, adfahàhà azlanadzipo kaykay gà la abà, kà uwana azlaməna madz à ahəŋ la abà kà tapəh gay la ləv ala aw.

²¹ Agòd: “Ŋgərpa lakəl aŋak à kak Korazən! Ŋgərpa lakəl aŋak à kak Betsayda! Kà uwana agay nadzipo uwana adfahà à ahəŋ la tataka aŋkul la abà, agay kà la gudəŋ Tir la Sədon kà, naka dagay uwarà azlaməna madz à ahəŋ la abà kà, tatsàh kutso akəl à vok ŋgaha la madaw abuh à vok, kà mapəhla ala kà atà tapəh gay la ləv ala.✧

²² Kà uwaga à uwana gəgòd à akul kà: La vuđ seriya kà, seriya uwana adàbəz azlaməna gudəŋ Tir, la azlaməna gudəŋ Sədon kà ŋuləm kà aŋatà à kà aŋa gudəŋ aŋkul.

²³ Ŋgaha kak Kapernahum kadzugw kà: ‘Gədàzigənay tsərəh à zagəla,’ kagòd takay? Awaŋ, tadàdukwa ka à vədah à gày akəl à abà, kà uwana azlanadzipo uwana adfahàhəŋ la kak la abà, agay la Sodom kà, naka gudəŋ uwatà kà agay la ahəŋ tsərəh à lakana.

²⁴ Kiya uwaga kà, gəpəh à akul kà la vuđ seriya kà, azlaməna Sodom tadəgay ŋuləm kà kak.”

*Sàw à waŋ à slaka gulo, kà akul aŋa mabəz maduw ləv
(Luka 10.21-22)*

²⁵ La mok uwatà Yesu agòd: “Iyay Baba, Sufəl ana zagəla ŋgaha aŋa vədah, ‘Kikay’, gəgòd à ka, kà uwana kafatəla à azlabezaga la à ama ala

✧ **11:21 11.21** Yesayya 23.1-18; Hezəkiyel 26.1-28.26

tatak nasiri gà uwana kahàf à azlaməna masəl tatak uwana à adi, ‘Mədawur gəl’, tagòf.

²⁶ Iyay, Baba gəzləb ka kà uwaga.”

²⁷ “Baba gulo abək à gi tatak gesina. Dza la ahəŋ asəl Kona aw, say Baba pəra asəl gi, dza la ahəŋ asəl Baba aw, say gi Kona aŋha pəra, ŋgaha la azlauwana Kona apəhatàla Baba aŋha pəra.”

Mazalay aŋa Yesu

²⁸ “Sàw à waŋ à slaka gulo akul gesina, akul uwana kayàw vok la mazəb mahanay, gədàvə à akul maduw ləv.

²⁹ Zəbàw zeləŋ zukw kuda gulo, ŋgaha kəsàw matapla gulo, kà uwana gi kà gi dzaŋdzaŋ aw, gi tələmma, ŋgaha kadàbəzaw maduw ləv aŋa ləv aŋkul.✧

³⁰ Kà uwana zukw kuda uwana asa à gi mav à akul kà zlazladə kà mazəbay aw, mahanay uwana gədàfa à akul à gəl babay kà tsaftsaf.”

12

Gay lakəl aŋa vuƒ maduw ləv

(Mark 2.23-28; Luka 6.1-5)

¹ Mok uwana uwaga adadà à lig kà, Yesu la azlaməna matapla la slaka aŋha tagùw à uda la guf nalkama la abà, (uwana bokuba hi), la vuƒ maduw ləv. Azlaməna matapla la slaka aŋha uwaga kà may akəs atà, tadzəka makalay kà mazūway.

² Uwana azla Farisəya tanəŋà uwaga kà, tagòf à Yesu: “Nerèz, azlaməna matapla la slaka aŋak

✧ 11:29 11.29 Yeremiya 6.16

tad`ah tatak uwana mapəhay gami avərà gay kà madehəŋ la vud` maduw ləv tsi!”

³ Yesu awùlla atà ala: “Kadzèŋàw à tatak uwana David ad`ahàŋ vərđi anik la mok uwana may akès la azlaməna aŋha aw uwà?”

⁴ Ahàd à gày Zəzagəla à agu, kà mazəb tatak may tsikasłaga uwana maf à ahəŋ gà. Tekedika tetəvi la ahəŋ kà mazuway aŋha aw, baməraka azlamanalay aŋha babay aw, say à azlaməna mav tatak à Zəzagəla pəra, la uwana tetəvi la ahəŋ. ☆

⁵ Awma kadzèŋàw la mapəhay aŋa Musa la abà kà, azlaməna mav tatak à Zəzagəla tad`ah sləray la gày Zəzagəla la aku amiyaka la vud` maduw ləv, ŋgaha tatugw mawisiga lakəl aŋatà aw kà, kasəlaw aw takay? ☆

⁶ La dziriga gəpəh à akul kà, dza uwana aduwa məŋ gày Zəzagəla uwaga kà aga la abanay.

⁷ Agayŋa kasəlaw, uwana matsetseray uwanay asal magod`ay kà:

'Vok mahamay la uwana asa à agi, awkà tatak makad`ay gà aw', ☆

naka kadùkwàw seriya à azladza uwana à gəl, atà kokud`a tsakana aw.

⁸ Kà uwana Kona aŋa dza kà masla la uwana məŋga aŋa vud` maduw ləv.”

*Dza la ahàl mamətsay gà
(Mark 3.1-6; Luka 6.6-11)*

⁹ Yesu atsizilla ala la abatà, azà à vok, ahàd à gày madəv kud`a aŋatà à agu.

☆ 12:4 12.4 1 Samuyel 21.7 ☆ 12:5 12.5 4Musa 28.9-10 ☆ 12:7 12.7 Hosəya 6.6

¹⁰ Dza anik la ahəŋ la abatà, uwana agà la ahàl mamətsayga. Azladza uwana la gày uwatà la aku tanàvə à Yesu: “Mapəhay gami ma avà tetəvi kà mawur dza ala, la vudf maduw ləv takay?”, kà atà aŋa maβəzal à tsəh kà mapuwal gudzi à gəl.

¹¹ Ama Yesu awùlla atà ala: “Baŋa dza la ahəŋ la tataka aŋkul la abà la tuwaŋ tekula pəra, ŋgaha tuwaŋ uwaga atəf à suwa à abà la vudf maduw ləv, ma aday kà mazəb à uda la abà aw takay?”

¹² Ŋgaha dza ndzer, ma aduwa tuwaŋ aw takay? Kà uwaga à uwana mapəhay gami avà tetəvi à dza kà maɸàh delga la vudf maduw ləv.”

¹³ Kiya uwaga Yesu agòɸ à dza uwatà: “Biyà ahàl ala!” Abiyà ahàl ala, ŋgaha ahàl aŋha ada-wurla bokuba anik uwahà.

¹⁴ Azla Farisəya tadà aŋatà, takəs sawaray kà maβəz tetəvi kà makəɸla Yesu.

Masla sləray uwana Zəzagəla akəsani

¹⁵ Mok uwana Yesu atsənà uwaga kà, asà à uda la slaka uwatà la abà, ŋgaha maham à ahəŋ dza aŋuvaw tanəfà. Awarà azlaməna ɸuvats ala gesina.

¹⁶ Ama afàh à atà akur à lig la ndzəɸa kà atà aŋa mapəh uwana apakà vok aw.

¹⁷ Adfahàŋ kiya uwanay kà, kà gay aŋa masla mapəhal gay à ahàl Yesayya aŋa magəɸ à afik.

¹⁸ Zəzagəla agòɸ:

'A aganay masla sləray gulo uwana gəkəsàni,
Uwana gəwoyàŋ ŋgaha marabay gulo lakəl
aŋha.

Gədàsləl Masasəɸok gulo à gəl aŋha,

Ngaha adàz gay seriya gulo à azlatsəhay gudəŋ à vok gesina.

19 Masla adàgazlay la dza aw, adàwiyay aw, Ngaha dza adàtsən mawiyay aŋha la azla-tetəvi la ama aw.

20 Adàdavla à gay à mazuwa manəlfahayga à vok aw,

Ngaha akàl fənəs uwana atəm à ahəŋ ŋuliza bay kà, adàdovla à gay à vok aw.

Masla adàdz à ahəŋ kiya uwanay tsərəh à madfàh dziriga à gudəŋ à vok gesina.

21 Azlatsəhay gudəŋ à vok gesina tadàf manəwəŋ aŋatà à masla à afik',[☆]

agòd aya.

Mapəh mawisiga lakəl aŋa Masasəđok tsikaslaga

(Mark 3.22-30; Luka 11.14-23)

22 Kiya uwaga la abatà tasələ dza à Yesu à waŋ, guləf badaga, la masasəđok mawisiga lakəl. Yesu awurà dza uwatà ala tsərəh à uwana dza aslala vok aŋa mabəđma, ŋaha la manəŋla.

23 Ləv avàläh à maham à ahəŋ dza à gay gesina, ŋaha tagòd: “Masla kà Kona aŋa David təga aw ay?”

24 Ama uwana azla Farisəya tatsənà uwaga kà, tagòd: “Kona uwaga akudəkahay azlamasəđok mawisiga kà, kà uwana Belzəbul, sufəl aŋa seteni avəl ndzəđa kà makudəkàhla.”

25 Ama Yesu asəl madzugway aŋatà ŋaha agòd à atà: “Baŋa azladza gudəŋ tekula tatsàkla, ŋaha guvəl la tataka aŋatà la abà, makoray

☆ 12:21 12.21 Yesayya 42.1-4

aŋa gudəŋ uwatà kà azila. Huɗ gudəŋ, baŋaw huɗ gày, uwana tap guvəl la tataka aŋatà la abà, aslala vok aŋa madz à ahəŋ aw.

²⁶ Baŋa seteni akudək seteni, masla la gəl aŋha adatsakla, ma kakay à makoray aŋha adàdza à ahəŋ ma?

²⁷ Iyay, akul kadzugwaw kà Belzəbul la uwana avà à gi ndzəɗa kà makudəkàh azlamasasəɗok mawisiga uwaga, kagodaw. Kità ma, uwa adav ndzəɗa à azlabəza aŋkul kà makudəkahay uwa? Kà uwaga à uwana tadàgah azlaməna seriya aŋkul.

²⁸ Ama tsa baŋa la Masasəɗok Zəzagəla la uwana gəkudəkàh azlamasasəɗok mawisiga uwanay kà, tsa kətà kà, gòɗaw kà makoray aŋa Zəzagəla kà adabəz akul à vok lakana, gòɗaw zla.”

²⁹ “Dza la ahəŋ ad à gày la mtəga aŋa dza ndzəɗa-ndzəɗaga kà mad à gəl aw, say atsà à vok à abà, akəs dza uwaga, awadəŋ dən, ŋgaha la lig la ahəŋ aslala vok aŋa mazuw gày aŋha à gay.”

³⁰ “Dza uwana anu səla aw kà, masla məzam gulo. Ŋgaha babay kà dza uwana azlak gi kà maham ala gay à vok aw kà, masla kà masla madàdasin ala.

³¹ Kà uwaga gəgod à akul haɗay kà: Maham à ahəŋ tsakana la azlagay mawisiga aŋa azladza gesina kà agay mamatsila gà, ama kəla kà, dza uwana apəh mawisiga la matsək magodahay à Masasəɗok Zəzagəla à gəl kà, masla kà, abəz mamatsila aŋa tsakana aw.

³² Kəla dza uwana apəh mawisiga lakəl aᅇa Kona aᅇa dza adəmatsalaᅇ ala, ama kəla dza uwana agodfàh à Masasəđok Zəzagəla kà, masla adàbəzal mamatsila tsakana aᅇha la zamana uwanay, ᅇgaha la məlo uwana adàsa à waᅇ babay aw.”

Ahàf la mayyay aᅇha
(Luka 6.43-45)

³³ “Baᅇa ahàf delga kà, mayyay aᅇha bay kà delga. Ahàf mawisiga bay kà, mayyay aᅇha kà mawisiga. Kà uwana tasəl ahàf kà la mayyay aᅇha uwana la vok ayyay.

³⁴ Akul azlabəza aᅇa matsapa, kakay kapəhaw azlatatak delga, tsa akul azlamawisiga ma? Uwana gay apəhay kà uwana adahən ləv ala.

³⁵ Dza delga atsalla tatak delga à uda la ləmana delga aᅇha la abà; dza mawisiga bay atsalla tatak mawisiga à uda la ləmana aᅇha mawisiga la abà babay.

³⁶ Iyay, gəgodf à akul kà: La vudf seriya kà, azladza tadəwulla à uda la gəl aᅇatà lakəl aᅇa azlagay deyday gə uwana tapàh gesina.

³⁷ Kà uwana la afadf gay aᅇak la uwana seriya adəpəh à vok, ᅇgaha adəpəhla ala kà kak dziriga baᅇaw azlayla ka aw.”

Masəlay aᅇa masla mapəhal gay à ahəl Yonas
(Mark 8.11-12; Luka 11.29-32)

³⁸ Kiya uwaga azlaanik la tataka aᅇa azlaməna mapəhla mapəhay ala la azla Farisəya tagòd à Yesu: “Məᅇga, asa à anu kà kafehəᅇ nadzipo tekula mənəᅇᅇ.”

³⁹ Kiya uwaga Yesu awùlla atà ala, agòd: “Azladza aña zamana uwanay azlamaksafər, tadàh mabila, tanàv nadzipo, ama nadzipo la ahəŋ tanəŋəŋ aw, say aña masla mapəhal gay à ahàl Yonas uwatà pəra.

⁴⁰ Bokuba uwana Yonas adahà mavakay makər la mahənay makər la hud aña kilfi babay kà, kiya uwaga adàpaka vok la Kona aña dza uwana adàdah mahənay makər la mavakay makər la zəvay la aku babay.

⁴¹ La vud seriya kà, azladza aña gudəŋ Niniv tadàgola afad à azladza aña zamana uwanay à gəl, ŋgaha tadàpuwa à atà gudzi à gəl, à kà uwana azlaməna madz à ahəŋ la Niniv tapəh gay la ləv ala, à mok uwana tatsən sayda aña Yonas. Uwana aduwa Yonas aganay la abanay.

⁴² La vud seriya kà, sufəl mis gà uwana la gəl la aku adàgola afad à azladza aña zamana uwanay à gəl, ŋgaha adàpuwa à atà gudzi à gəl, kà uwana asà à afik la tsəh la ahəŋ la makəf gəl à ahəŋ gudəŋ à vok, kà matsəb sləm à hanjëli aña Salomon. Uwana aduwa Salomon kà aganay la abanay.”

*Mawul à wan aña masasəfok mawisiga
(Luka 11.24-26)*

⁴³ “La mok uwana masasəfok mawisiga adasa à uda la dza la abà kà, aday auguzahay la azla-slaka deydayga gesina, ayàh slaka maduw ləv. Ama baña abəzal aw kà,

⁴⁴ agodəy la gəl aŋha kà: ‘Lagwa kà, gəday, gədàwul à slaka gulo uwana à abà gəsà à uda la

abà. Ngaha awulay abəzal à gəl kà masladəyga lela, madəhəŋ à ahəŋ gà dzəba aŋha səla aw.'

⁴⁵ La abatà kà aday, ayahay azlamasasəfok mawisiga anik à tsəh mədəf, azlauwana taduwa masla la dzaŋdzaŋ, tatsa à waŋ atà nna, tadza à ahəŋ la abatà. Kiya uwaga kà, madz à ahəŋ aŋa dza uwaga agay mawisiga faduwa uwana uwarà. Kiya uwaga adəgay la azladza mawisiga aŋa zamana uwanay."

Iyà la azladedə aŋa Yesu

(Mark 3.31-35; Luka 8.19-21)

⁴⁶ La mok uwana iyà la azladedə aŋa Yesu tasà à waŋ kà, Yesu abadmə à maham à ahəŋ dza. Tatsàzl à uda, asà à atà mabadalma. ((

⁴⁷ Dza anik agòf à Yesu: "Iyà la azladedə aŋak la uda, asà à atà mabadakama!")

⁴⁸ Yesu awùlla à dza uwatà: "Uwa à iyà gulo la azladedə gulo uwa?"

⁴⁹ Ngaha apəhla azlaməna matapla la slaka aŋha ala la magofay: "Atà nnay azlaiyà la azladedə gulo.

⁵⁰ Kəla dza uwana adəh uwana asa à Baba gulo uwana la zagəla la afik kà, masla kà deda gulo, baŋaw iyà gulo."

13

Gay la gay la abà aŋa masla maslək tatak

(Mark 4.1-9; Luka 8.4-8)

¹ La mavakay uwatà Yesu asà à uda la kay, ngaha ahəd adzà madzay la gay dərəv kà matapla tatak à azladza.

² Magol maham à ahəŋ dza ahàmal à adi. Masla ahàd à kəslah iyaw à afik, adzà madzay la afik, maham à ahəŋ dza babay tatsàzlla à gay dərəv.

³ Apèhàtàla azlatatak aŋuvaw la azlagay la gay la abà, ŋgaha agòd à atà:

“Masla maslək tatak asa à uda kà mad à maslək tatak.

⁴ La mok uwana aslək hi la guf aŋha la abà, azlafofulo anik tanis à tetəvi à ama, azladiyan tasa à waŋ tazuw à gay.

⁵ Azlaanik aya tanis à pala akur afik, bokuba uwana kutso la pala akur lakəl mənŋa aw kà, hi as à uda katskats, kà uwana kutso aga la ahəŋ mənŋa aw.

⁶ Ŋgaha uwana afats adàdzəka mavəďay la ndzəďa, agulla fofulo tsatsaďeďa ala, kà uwana abək slilih kà à pala akur à afik.

⁷ Bə gotənaŋ azlafofulo anik tanis à atək à abà, uwana atək azigənaŋ, akəď mas uda aŋa fofulo à tsəh.

⁸ Bə gotənaŋ azlafofulo anik tanis à kutso delga gə à abà, ŋgaha tavə mayyay lela: Azlaanik tayya à adi zazun səla, azlaanik aya zun, ŋgaha azlaanik huməts.”

⁹ Yesu azàtələn à gəl agòd: “Tsəbàwwal sləm lela à baŋa sləm aga à akul lakəl.”

Kà mana Yesu apəhay kà la gay la gay la abà ma?

(Mark 4.10-12; Luka 8.9-10)

¹⁰ Kiya uwaga azlaməna matapla la slaka aŋha tazə vok à slaka aŋha: “Kà mana kapəhatàla gay la gay la abà ma?”, tagòďal.

11 Yesu agòd à atà: “Akul kà, kabəzaw masəl nasiri aña makoray Zəzagəla, ama atà kà tabəzal aw.

12 Kà uwana dza uwana la tatak tadàvəlla à gəl aya, ngaha adəsəg gəl ala. Ama kà aña dza uwana la tatak ηuv kà, kà tadədəvəlla à ahəl ala.

13 Kà uwaga à uwana gəpəhatàla gay la gay la abà, kà uwana tanəñañ ama tanərəzañ ala aw, ngaha tatsəñañ ama bokuba tatsəbal sləm la matsənəñ aw,

14 kà gay aña masla mapəhal gay à ahəl Yesayya aña magəd à afik:

'Akul la matsəbal sləm, ama katsənawwan aw;
kanəñawwan la matsəkəl yewdi à gay, ama kanəñawwan aw.

15 Kà uwana tsəhay uwanay kà adədzadza gəl aña ala,

Danakàh à sləm à ama.

Tatsakàh à yewdi añaatà à ama

Kà yewdi añaatà aña manəñ aw

Kà sləm añaatà aña matsənəñ aw,

Ngaha kà atà aña masəl tatak la ləv añaatà la tsəh aw,

Kà atà aña mawul à wan à slaka gulo, kà gi aña mawuratàla aya aw, Zəzagəla agòd.'[☆]

16 Ama akul kà, marabay agay la akul, kà uwana yewdi añkul kà anəñla, ngaha sləm añkul atsənà tatak.

17 La dziriga gəpəh à akul: Añuvaw azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəhla à azladza, la azladza dziriga aña Zəzagəla, tayàh kà manəñəñ uwana kanəñàwwàñ, ama tanəñañ aw, kà

☆ 13:15 13.15 Yesayya 6.9-10

matsən uwana katsənàwwàŋ, ama tatsənàŋ aw.”

Yesu apəh godega aŋa gay la gay la abà

*aŋa maslək tatak uwatà à uda
(Mark 4.13-20; Luka 8.11-15)*

¹⁸ “Iyay, tsənàwwàŋ godega aŋa gay la gay la abà aŋa masla maslək tatak, uwana asal magoday zla.

¹⁹ Azlauwana tatsəna gay marabəŋ lakəl aŋa makoray Zəzagəla ŋgaha takəsəŋ aw, atà kà kalkal la gay tetəvi uwana azlafofulo tanis ala à ama: Ŋgaha mawisiga atsa à waŋ, atsatsam uwana à uda tasləka à ləv aŋatà à tsəh.

²⁰ Azlaanik kalkal la pala akur, uwana azlafofulo tanis à afik, tatsəb sləm à gay, takəs la marabay katskats,

²¹ ama tadala slilih la atà la abà aw. Takəs kà aŋa kaslà ŋuv pəra. Mok uwana matərəbay, la mas ŋgərpa adàtsizlla ala kà gay Zəzagəla kà, katskats tasak madiŋal gəl à vok aŋatà la tsəh ala.

²² Azlaanik kalkal la gày atək uwana azlafofulo tanis à abà: Tatsəna gay Zəzagəla, ama madzugway la adi aŋa gudəŋ à vok uwanay, la matsiday aŋha, la mapapatay aŋha lakəl aŋa ləmana asufa gay uwana ala la ləv aŋatà la tsəh, ŋgaha ahən aw.

²³ Azlaanik kalkal la kutso delga uwana azlafofulo tanis à abà: Tatsəb sləm à gay, ŋgaha tatsənəŋ. Ŋgaha tahən lela, azlaanik tayya à adi zazun səla, azlaanik zun, azlaanik aya huməts.”

Gay la gay la abà lakəl aṇa maṇaviya la guf la abà

²⁴ Yesu apèh à atà gay la gay la abà anik, agòd à atà: “Aganay tatak uwana mөгagazləla la makoray Zəzagəla. Dza anik asləkà fofulo delga à guf aṇha à abà.

²⁵ La vəd la abà vərđi anik, à mok uwana azladza gesina la madzəhal la abà, masla mөzəma aṇa dza uwatà asà à waṇ, akokos maṇaviya à guf hi uwatà à abà, ṇgaha adà aṇha.

²⁶ Mok uwana hi adazigəṇay, adzəkà matsa à gəl ahəṇay kà, maṇaviya apəhla vok ala babay.

²⁷ Azlamagamza aṇa dza aṇa guf tasà à waṇ tagòdal: ‘Məṇga, kasləkà kà fofulo delga à guf aṇak à abà mi ya, maṇaviya uwanay ma asà à waṇ ma lala aya la?’

²⁸ Agòd à atà: ‘Uwaga kà masla mөzəma gulo la uwana adəhà kiya uwaga’. Kiya uwaga azlamagamza tanəval, tagòdal: ‘Lagwa ma, asa à ka mөday mөdàtsəd à ahəṇ ay?’

²⁹ ‘Awaṇ’, agòd à atà: ‘Baṇa la katsədaw maṇaviya à ahəṇ kà, zlahaw kà, kadàtsədawla hi gà,

³⁰ sàkəwwal, tahən la slaka gə tsərəh à matsəd tatak. La kaslə uwatà kà, gədəgod à azlaməna matsəd tatak: Tsədəw kà maṇaviya dadəṇ, wəfəhəwəṇ təmtatəm kà matəl à gay, ṇgaha la lig la ahəṇ kà, dəwgəla hi gulo à mtəga, gədəgod à azlaməna matsəd tatak’.”

*Gay la gay la abà aṇa tsəhay hamadz
(Mark 4.30-32; Luka 13.18-19)*

³¹ Yesu apèh à atà gay la gay la abà anik aya, agòd à atà: “Makoray Zèzagèla kà, mægagazlèla kà la tsèhay hamadz uwana atsa à uda la lig gày aṇa dza.

³² Masla la uwana à tsèh azlatsèhay anik anik à tsèh gesina, ama baṇa adazigèṇay kà, masla la uwana aduwa azlaahàf anik, apak magol ahàf tsèràh à uwana azladīyaṇ tasaha à waṇ kà maṇalàh gày aṇatà à afik.”

*Gay la gay la abà aṇa tatak maməsl tatak ala
(Luka 13.20-21)*

³³ Yesu apèh à atà gay la gay la abà anik aya, agòd à atà: “La mana gægagazlèla makoray Zèzagèla ma? Makoray Zèzagèla kà kalkal la tatak maməsl tatak ala, uwana mis akotsiṇ à pèhàw dogum zlo à tsèh uwana adàh kilo dzik sèla gèl aṇha sèla, tsèràh à uwana aməsl magol pèhàw uwaga ala gesina.”

*Kà mana Yesu apèhay kà la gay la gay la abà
ma?
(Mark 4.33-34)*

³⁴ Yesu apèh uwaga gesina à maham à ahèṇ dza kà la gay la gay la abà. Apèh à atà gay la kokudà la gay la gay la abà aw,

³⁵ kà gay aṇa masla maṇəhal gay à ahàl aṇa maṇàhla à azladza aṇa magəd à afik:

'Gədàpaha à atà kà la gay la gay la abà,

Gədàpəhatàla tatak mahad vok à ahèṇ gà uwana agà dagay madzəka vok aṇa gudèṇ à vok.'☆

Yesu apəhla godega aŋa gay la gay la abà

aŋa maŋaviya uwatà ala

³⁶ La lig la ahəŋ Yesu asàk à maham à ahəŋ dza à ahəŋ, awùl à mtəga. Azlaməna matapla la slaka aŋha tazà vok à slaka aŋha kà manaval godega aŋa gay la gay la abà uwatà: “Pəhanula gay la gay la abà aŋa maŋaviya uwana la guf hi la abà!”

³⁷ Yesu awùlla atà ala la kiya uwanay: “Iyay, dza uwana aslək fofulo delga kà, uwaga kà Kona aŋa dza,

³⁸ guf kà, uwaga kà gudəŋ à vok, fofulo delga kà, azladza uwana azlaaŋa makoray Zəzagəla, ŋgaha maŋaviya bay kà, azlaaŋa masla mawisiga.

³⁹ Masla məzam uwana akokos maŋaviya uwaga kà seteni; təla matsəɸ tatak uwaga, kà madəv à gay gudəŋ à vok, azlaməna matsəɸ tatak kà azlamalika.

⁴⁰ Bokuba uwana tawəɸəh maŋaviya à akəl à gay kà, kiya uwaga adəpaka vok la madəv à gay gudəŋ à vok babay.

⁴¹ Kona aŋa dza adəsləl azlamalika aŋha à ahəŋ, ŋgaha tadətsatsam à uda la makoray aŋha la abà azladza uwana tasokw dza à tsakana à abà gesina, la azladza uwana tadəh mawisiga.

⁴² Tadəwuts atà à gudùh akəl uwana à abà, matuway la mapad slif la tsəh ala terawawa la abà.

⁴³ Ama azlauwana takəs gay aŋa Zəzagəla kà, atà kà tadəuɸay bokuba afats la makoray aŋa Baba Zəzagəla la abà. Tsəbəwwal sləm lela, à baŋa sləm aga akul lakəl.”

Gay la gay la abà aṇa ləmana mahadəṇ à ahəṇ gà

⁴⁴ “Makoray Zəzagəla kà kalkal la ləmana uwana mahadəṇ à ahəṇ gà la guf la abà. Dza anik abəz à ləmana uwaga, ṅgaha ahadəṇ à ahəṇ aya. Masla arab, ahad madawla uwana akoray gesina, ṅgaha asukwla guf uwatà.”

Gay la gay la abà aṇa tatak bəḏà

⁴⁵ “Makoray Zəzagəla kà, kalkal la masla matsakalay uwana ayàh azlatatak bəḏà delga delga gà.

⁴⁶ Mok uwana adabəz tatak bəḏà uwana delga gà, tsakalay aṇha zlazlafa kà, aday, adawul tatak uwana akoray gesina, ṅgaha asukw la tatak bəḏà uwatà.”

Gay la gay la abà aṇa dzarawa

⁴⁷ “Makoray Zəzagəla kà kalkal la dzarawa uwana aduway à iyaw à abà uwana ahəl tsəhay tatak anik anik gesina.

⁴⁸ Mok uwana adahən ala, azlaməna makas kilfi tabiyəṇ à uda, ṅgaha tadzàh madzay kà makəs kilfi delga delga à takosà à abà, ama uwana delga aw kà, tafətukw ala.

⁴⁹ Kiya uwanay à uwana adəpak à vok la makəḏ gəl à ahəṇ gudəṇ à vok: Azlamalika tadàsa à ahəṇ kà mavàh azlamawisiga ala la azladelga,

⁵⁰ ṅgaha tadəfətukw azlamawisiga à gudùh akàl à abà. Tadətaway la mapadàh sliḏ la tsəh ala, la abatà.”

Ləmana mawga la ləmana maviyaga

⁵¹ “Katsenaw uwaga gesina noma ay?”, Yesu agòd à atà. “Iyay”, tagòfal.

⁵² Ngaha agòd à atà: “Kiya uwanay zla, kela masla mapàhla wakità mapəhay uwana ala apək masla asik aṇa makoray Zəzagəla kà, masla kà bokuba zil gày uwana ahəl à uda la ləmana aṇha la abà azlatatak mawga la azlamaviyaga.”

Azlaməna gudəṇ Nazaret tadiṇ gəl à Yesu à vok aw

(Mark 6.1-6; Luka 4.16-30)

⁵³ Mok uwana Yesu adadəv azlagay la gay la abà uwaga à gay kà, adà aṇha la abatà.

⁵⁴ Ngaha awùl à gudəṇ uwana à abà azigən la abà, adzəkà matapatàla azlatatak la gày madəv kudfa anata la aku, ngaha azladza gesina kà ləv avàläh à atà à gay gesina, tagòd: “Haṅkəli uwanay ma abəzal ma lala? Kakay asla kà madehəṇ azlanadzipo uwanay ma?”

⁵⁵ Masla kà bəzi aṇa masla mapəɸ ahəf təga aw uwà? Mariyama la uwana iyà aṇha aw takay? Yakuba, Yusufu, Səmon, ngaha Yahuda la uwana azladedə aṇha təga aw takay?

⁵⁶ Azladedə aṇha dəgam gà bay kà, atà la abanay kəla mavakay aw takay? Ngaha ma lala abəzal ndzəɸa uwaga zlam la?”

⁵⁷ Kà uwaga à uwana tadiṇ gəl à masla à vok aw. Ama Yesu agòd à atà: “Masla mapəhal gay à ahəl kà lala beyli kà takəs gay aṇha, ama la gudəṇ aṇha uwana tayyà à abà baṇaw la huɸ gày aṇha kà, takəs gay aṇha aw.”

⁵⁸ La abatà kà Yesu aɸahə azlanadzipo ṇuv pəra kà uwana tadiṇ gəl à masla à vok aw.

14

Madzugway aña Herod lakəl aña Yesu (Mark 6.14-29; Luka 9.7-9)

¹ La zamana uwatà, Herod sufəl aña Galili avèrà gay kà mapəhay lakəl aña Yesu.

² Agòd à azlaməna magamza aña: “Yuhana masla mađàh batem kà, adawul à uda la mamətsay, kà uwaga à uwana aga la maslay kà mađàh azlanadzipo kiya uwanay.”

Makəđ Yuhana masla mađàh batem

³ Tekedik kà, Herod la uwana avà tetəvi kà makəs Yuhana, awàđəñ, ñgaha aduw à dañay kà lakəl aña mis aña deda aña Filip, uwana sləm aña Herodiya.

⁴ Kà uwana Yuhana agòd à Herod: “Azlayla kà, kà kak aña mazəb Herodiya kà aña mis aw.”✧

⁵ Herod asəl makəđ Yuhana, ama guba akəs kà azla Yahudiya, kà uwana gesina anatà tanəñà Yuhana kà bokuba masla mapəhal gay à ahàl aña Zəzagəla kà mapàhla azladza.

⁶ Mok uwana mavakay uwana tayyà Herod adadəbà, tahàb madəvaday la mavakay uwatà. Dugu aña Herodiya ahàb dəs la huma aña azladza uwana tazàläh atà. Dəs uwatà, adà à ləv aña Herod à tsəh, aràbəñ,

⁷ tsərəh à uwana azuw mawadəy kà mav tatak à dugu uwaga kəla tatak uwana anavay gesina.

⁸ La mapəhal aña iyà aña, agòd à sufəl: “Nàts gi gəl aña Yuhana à tasà à abà, kavà à gi.”

✧ 14:4 14.4 3Musa 18.6; 20.21

⁹ Kay, uwaga azà à sufəl mənğa, ama kà mazuw mawaday aᅇha, ᅇgaha la azladza uwana azalàh atà kà, avà tetəvi kà madàh uwaga.

¹⁰ Asləl dza kà mad manats gəl aᅇa Yuhana masla madàh batem à waᅇ la daᅇay.

¹¹ Tasələ gəl uwatà à waᅇ la tasà la abà, tavà à dahalay, masla bay adàla à iyà aᅇha.

¹² La lig la ahəᅇ azlaməna matapla la slaka Yuhana masla madàh batem, tasà à waᅇ, tazəb vok aᅇha kà mad malay. La lig la ahəᅇ, tahàd kà mapəh tatak uwana apakà vok à Yesu.

Yesu avà tatak may à zil dəbow zlo

(Mark 6.30-44; Luka 9.10-17; Yuhana 6.1-14)

¹³ Mok uwana Yesu atsənà uwaga, atsizlla ala la abatà la kəslah iyaw, kà mad aᅇha à kəsaf à abà kokudà gəl aᅇha. Ama uwana maham à ahəᅇ dza atsən uwaga kà, tasà à uda la gudəᅇ la abà, ᅇgaha tanəfà Yesu la maguway la gay gərdza.

¹⁴ Mok uwana Yesu adasa à ahəᅇ la kəslah iyaw la afik, anəᅇà maham à ahəᅇ dza aᅇuvaw. Vok ahàmal kaykay kà azladza uwaga, ᅇgaha adzəkà mawar atà ala la dıvats aᅇatà la abà gesina.

¹⁵ Uwana mokokhu adasa à waᅇ kà, azlaməna matapla la slaka aᅇha tazà vok à slaka aᅇha, tagòdal: “Vəđ adagay, ᅇgaha slaka uwanay kà fəta aya. Sàk à maham à ahəᅇ dza tadà aᅇatà à huđ gudəᅇ, kà atà aᅇa mayàh huđ aᅇatà à gay.”

¹⁶ Yesu awùlla atà ala: “Akəsa vok kà atà aᅇa madiy aᅇatà aw, akul la gəl aᅇkul, vaw à atà tatak may.”

17 Ama tagòfal: “La abanay kà kaf gay bërsew zlo la kilfi sèla pèra aga anu la ahàl.”

18 Yesu agòf à atà: “Sàwgèla à waŋ à abanay dadàŋ.”

19 Yesu agòf à maham à ahəŋ dza: “Dzàw madzay la kəsaf la afik!” Nŋaha masla ahèl kaf gay bërsew zlo la kilfi sèla uwatà, anəŋà à zagèla, “Kikay”, agòf à Zəzagèla. Atsəkà kaf ala, avà à azlaməna matapla la slaka aŋha, ŋaha azlaməna matapla uwaga tavàh à maham à ahəŋ dza uwatà bay.

20 Kiya uwaga kèla uwabeyuwi azùw, kèla aŋa may aŋha. Azlaməna matapla tahamà à gay à matəm à atà à ahàl gə à vok, takosà kulo gəl aŋha sèla à uwana atəmal à atà à ahàl la kaf zlo la kilfi sèla uwaga la abà.

21 Matugway aŋa azlazil uwana tazùw kaf kà, aslay dəbow zlo kokudà matugw azlamis la azlabəza.

Yesu aday la gəl dərəv

(Mark 6.45-52; Yuhana 6.15-21)

22 Kiya uwaga Yesu agòf à azlaməna matapla la slaka aŋha kà: “Dàw à kəslah iyaw à afik, katsəvokaw à gay dərəv à uda anik kà gi, gi kà: ‘Mada aŋulo zlà’, gəgòf à maham à ahəŋ dza.”

23 Uwana tavàh vok ala, ahàd à gudəŋ anik à afik kokudà gəl aŋha kà madəv kudà. Vəf abəzal à gəl la abatà.

24 Kəslah iyaw babay kà adaday kà kərkər. Afad atərəbà atà, kà uwana tagolà à huma à gay.

³⁵ Bokuba uwana azladza la gudəŋ uwatà tasèl Yesu kà, tazàhà gay aŋa mas à waŋ aŋha la huf gudəŋ gesina, ŋgaha tahamàhla azlaməna dʒuvats à waŋ gesina.

³⁶ Tadəv kuda à Yesu kà azlaməna dʒuvats tabəz tetəvi kà madəbani amiyaka gay aŋa lukut aŋha pəra, ŋgaha dza gesina uwana adəbani kà awur ala la dʒuvats aŋha la abà.

15

Matapla uwana asa à waŋ la slaka azlababa madzidziga

(Mark 7.1-13)

¹ Azla Farisəya la azlaməna matapla mapəhay aŋa Zəzagəla tasà à waŋ la Urusalima, tasà à slaka Yesu la magodfàl:

² “Kà mana azlaməna matapla la slaka aŋak kà takəs mapəhay aŋa azlababa madzidziga aw ma? Kà mana tapalàh ahàl bokuba uwana matapla gami apəhay kà mazuw tatak may aw ma?”

³ Yesu awùlla atà ala, agodf à atà: “Akul ma, kà mana kakəsaw mapəhay aŋa Zəzagəla aw, kanəfaw kà matapla aŋa gəl aŋkul ma?”

⁴ Tekedik kà Zəzagəla agòd kà:

'Zlèbà baba aŋak la iyà aŋak'

ŋgaha

'Dza uwana apəh mawisiga lakəl aŋa baba aŋha baŋaw aŋa iyà aŋha kà azlayla mamətsay.'[☆]

[☆] 15:4 15.4 2Musa 20.12; 21.17

⁵ Ama akul kà kagodɔw kà: ‘Baɲa dza agod à baba aɲha baɲaw à iyà aɲha: Humà tatak gulo, uwana gəɖàhla sləray kà, annaka gəslala vok aɲa mav à ka mazlak ka, uwaga kà tatak maf à ahəŋ gà kà aɲa Zəzagəla.’

⁶ Kiya uwaga kà, dza uwaga anəkudfa kà mazlakay baba aɲha baɲaw iyà aɲha aya aw. Kiya uwaga à uwana kakəlaw mapəhay aɲa Zəzagəla ala, kà akul aɲa manəf matapla aɲa gəl aɲkul.

⁷ Akul azlaməna magolla dza, azlawla Yesayya masla mapəhal gay à ahàl apəh lakəl aɲkul, agòɖ:

⁸ ‘Azladza uwanay kà tazləb gi la paɲaw deyday pəra.

Ama ləv aɲatà kà kərkər la gi.

⁹ Makəɖeɖ à ahəŋ uwana azladza uwanay takəɖeɖ à gi à ahəŋ kà deyday,

Kà uwana atà tapàhla ala kà masəlay aɲa gəl aɲatà, uwana mapəhay aɲa dza pəra.’”[☆]

*Uwana aɖàh àlàh à dza à vok
(Mark 7.14-23)*

¹⁰ La lig la ahəŋ Yesu azàl à maham à ahəŋ dza agòɖ à atà: “Tsənàwwàŋ, fàwwal sləm lela:

¹¹ Tatak mazuway uwana ada à gay à awtày, la uwana aɖàh àlàh à dza aw, ama uwana atsa à waɲ la gay la awtày, la uwana aɖàh àlàh à dza.”

¹² Azlaməna matapla aɲa Yesu tazà à vok à slaka aɲha, tagòɖal: “Kasəl kà gay aɲak uwanay kà azin azla Farisəya à gəl kaykay aw takay?”

[☆] 15:9 15.9 Yesayya 29.13

13 Awùlla à atà la magoƒay: “Kela fofulo uwana Baba gulo uwana la zagèla la afik aslèkà aw kà, adàgay maβoƒ à ahəŋ gà.

14 Sàkàw atà, atà azlaməna makas azlaguləƒ à ahəl. Ama baŋa akəs guləƒ anik à ahəl kà, atà sèla nna tadàsokw à afək à abà.”

15 Piyer atsəval gay aŋha à gay, agòƒal: “Sànula à uda à gay la gay la abà uwaga!”

16 Yesu agòƒ à atà: “Akul babay kà kaslaw matsən uwanay aw takay?

17 Kasəlaw kà kəla tatak uwana ad à huƒ aŋa dza kà aguw à uda la godega aw takay?

18 Ngaha babay kəla tatak uwana aguwa la gay aŋa dza kà asà à uda kà la ləv la tsəh, uwaga la uwana adàh àlành à dza à vok.

19 Kà uwana la ləv la tsəh la uwana madzug-way mawisiga atsà à uda adàla dza à makəƒ dza à abà, à gəl gaw à abà, à mabila à abà, à limlim à abà, à gəl à abà, à fida à abà, ŋgaha à mapàh mawisiga lakəl aŋa azladza anik à abà babay.

20 Uwaga la uwana adàh àlành à dza à vok, ama mazuw tatak la kokuƒa mapal ahəl bokuba uwana manəbay aŋkul agòƒ kà, adàh àlành à dza à vok aw.”

*Yesu atà la mis uwana asəl Zəzagèla aw
(Mark 7.24-30)*

21 Yesu atsizilla ala la abatà, ahəd à kutso uwana à abà nekwa la gudəŋ Tìr la Sədon.

22 Mis Kananiya uwana adzà à ahəŋ la gudəŋ uwatà, asà à waŋ à slaka aŋha, adəval kuƒa: “Məŋga, Kona aŋa David, vok aham à ka kà gi. Dugu gulo la zagèla zagèla lakəl məŋga, uwana atərəbəŋ kaykay.”

²³ Ama Yesu apakwà gay mèslek aw. Kiya uwaga azlamèna matapla la slaka anha tasà à waṅ, tagòd à Yesu: “ ‘Dà anjak’, gòd à mis uwaga, anəf anu la tsəh la gay.”

²⁴ Yesu awùlla à uda: “Gi kà gəga masləl gi à waṅ kà, kà anja azlatuwaṅ mazàhla gà Isərayel pəra.”

²⁵ Ama mis asà à waṅ, akədèd à ahəṅ la huma anha la magòdal: “Məṅga, kamkam zlak à gi.”

²⁶ Yesu awùlla à uda, agòdal: “Delga kà mazəb kaf anja azlabəza kà maməl à azlakəda à ahəṅ aw.”

²⁷ “Iyay nəma, Məṅga”, mis agòdal. “La kità babay kà, azlakəda kà tatsatsəm mapətsəh pətsəhga uwana atəđ kà azlaməṅga à vəđah.”

²⁸ Kiya uwaga Yesu awulàlla, agòdal: “Hay, mis, madiṅal gəl à vok anjak kà məṅga, tatak uwana kayahay kadàbəzal.” Nḡaha dugu anha awùr ala la kaslà uwatà.

Yesu awar azlamèna đuvats ala anuvaw

²⁹ Yesu adà anha la abatà, ahəd à gay dərəv anja Galili, à gudəṅ à afik, adzà madzay la abatà.

³⁰ Maham à ahəṅ dza anuvaw tasà à waṅ à slaka anha, tasàhla azlamèna đuvats à waṅ: Azladeri, azlaguləf, azlamakalàh gà, azlabada, ḡaha azlatsəhay anik anik gesina babay. Tahamà atà à huma anja Yesu, ḡaha awarətàla.

³¹ Ləv avàläh à azladza à gay məṅga, kà uwana tanəṅà kà azlabada tavats gay, azlamakalàh gà tawàrla, azladeri tadày, ḡaha azlaguləf bay tanəṅla. Tadzəka mazləb Zəzagəla anja Isərayel.

*Yesu avà tatak may à zil dèbow ufad
(Mark 8.1-10)*

³² Yesu azàl azlamèna matapla la slaka aṅha ṅgaha agòḍ à atà: “Kay, vok aham à gi kà azladza uwanay, kà uwana mahəṅay makər atà la slaka gulo, ṅgaha tatak may adadàv kà atà à gay, asa à gi maduwa atà à gəl la may gà aw, kà uwana may adàkad atà asik à gəl, tadàtəḍ à ahəṅ la tetəvi la ama.”

³³ Azlamèna matapla la slaka aṅha tanàval à gay ala: “Lala məbəz tatak may məṅga kà aṅa azladza kat uwanay la kəsaf uwanay la abà la?”

³⁴ Yesu anàv à atà gay ala, agòḍ à atà: “Kaf gay bərsew nna aga à akul la ahàl ma?” Tagòḍal: “Gay bərsew mədəḍ, la azlabəza kilfi ṅuv ṅuv.”

³⁵ “Kiya uwaga dzàhàw madzay”, agòḍ à maham à ahəṅ dza. Maham à ahəṅ dza tadzàhà à madzay.

³⁶ La lig la ahəṅ ahəl kaf mədəḍ la azlabəza kilfi uwatà, “Kikay”, agòḍ à Zəzagəla, akàlàhàṅ ala, ṅgaha avà à azlamèna matapla la slaka aṅha, kà atà aṅa mavàh à maham à ahəṅ dza.

³⁷ Kəla uwabeyuwi aṅatà azùw kəla may aṅha. Matam à atà à ahàl gà kà, azlamèna matapla tahàmalla à gay à vok takosà mədəḍ aya.

³⁸ Azlamèna mazuw tatak uwaga kà zil dèbow ufad kokudà matugw azlamis la azlabəza.

³⁹ Mok uwana “Dàw wurwur”, Yesu adagodfiya à maham à ahəṅ dza kà, ahàd à kəslah iyaw à afik kà maday à kutso aṅa Magadan à abà.

*Azla Farisøya la azla Sadukiya tanav nadzipo
(Mark 8.11-13; Luka 12.54-56)*

¹ Azla Farisøya la azla Sadukiya tazà à vok à slaka Yesu, kà mavavarəŋ, tanàv à Yesu kà mapəhatàla la nadzipo la abà kà ndzəda aŋha kà atsa à ahəŋ kà la Zəzagəla.

² Ama Yesu awùlla atà ala: “La matəf à ahəŋ afats kagodfaw kà: ‘Baŋa məlo, atəv à tsəh la matəf à ahəŋ afats kà, lebəŋ kà məl adàhəfay’, kagodfaw.

³ Ama la gay bebəŋ gə kà kagodfaw: ‘Iyaw adəsuyay lakana, kà uwana zagəla atəv à tsəh’. Akul kà, kasəlaw mavàh məlo aŋa zagəla ala, ama kà mana kasəlaw mavàh masəlay aŋa zamana uwanay ala aw ma?

⁴ Azladza aŋa zamana uwanay kà azlamaksa-fər, azlamabila la huma Zəzagəla aw, tanavay azlanadzipo, ama nadzipo la ahəŋ aw, say masəlay aŋa Yonas pəra”. La lig la ahəŋ asək atà à ahəŋ, adà aŋha.

*Tatak may avika à azlaməna matapla kà
mazəb à ahəl
(Mark 8.14-21)*

⁵ Mok uwana azlaməna matapla taguway la gay dərəv à uda kà avikà à atà kà mazəb tatak may à ahəl.

⁶ Kiya uwaga Yesu agòd à atà kà: “Dahàw haŋkəli, nənàwla gəl aŋkul kà tatak maməsl tatak ala aŋa azla Farisøya la azla Sadukiya.”

⁷ Azlaməna matapla tadzəka magofay kà atà kà atà: “Iyay, apəh kiya uwanay kà, kà uwana məzəb tatak may à ahəl aw”, tagòd.

⁸ Yesu atsənà madzugway aṇatà, agòḍ à atà: “Kà mana kavàtsàw gay la tsəh ala kà akul à akul ma? Kà uwana tatak may aga à akul la ahàl aw takay? Madiṇal gel à vok aṅkul kà à tsəh ala.

⁹ Tsəràh à lakana babay kà, katsənawwəṇ aw takay? Dzùgwàw lakəl aṇa kaf gay bərsew zlo uwana gətsàkàṇ ala kà aṇa azlazil dəbow zlo tsi. Kasəlaw ma takosà nna atəmal à tsəh ala ma?

¹⁰ Dzùgwàw lakəl aṇa kaf mədəf uwana gətsàkàṇ ala kà aṇa azlazil dəbow ufaḍ aya tsi. Nḡaha ma takosà nna atəmal à tsəh ala babay aya ma?

¹¹ Kà mana katsənàwwəṇ kà gəpəh à akul kà lakəl aṇa tatak may aw ma? Nəṇàwla gəl aṅkul kà tatak maməsl tatak ala aṇa azla Farisəya la azla Sadukiya.”

¹² Kiya uwaga kà, azlaməna matapla tatsənəṇ kà apəh à atà kà lakəl aṇa manəṇla vok kà tatak maməsl tatak ala aw, ama kà mapəhla ala aṇa azla Farisəya la azla Sadukiya.

*Piyer apəhla ala kà: Yesu kà Kristu
(Mark 8.27-30; Luka 9.18-21)*

¹³ Yesu ahàd à kutso uwana à abà nekwa la Zəsare aṇa Filip, anəv azlaməna matapla la slaka aṇha la gay ala: “Mana azladza tapəhay lakəl aṇa Kona aṇa dza ma?”

¹⁴ Tawulàlla: “Azladza anik tagoḍ kà: ‘Kak Yuhana masla maḍàh batem’, azlaanik tagoḍ kà: ‘Kak Eliya’, nḡaha azlaanik aya tagoḍ kà: ‘Kak Yeremiya, baṇaw masla mapəhal gay à ahàl anik’ ”, tagòḍ.

¹⁵ “Iyay zla, akul ma gi uwa kagodfaw tak uwa?”, Yesu agòd à atà.

¹⁶ Səmon Piyer awùlla à uda agòdɔl: “Kak Kristu, Kona aña Zəzagəla uwana la sifa aña tsəràh à awtày.”

¹⁷ Kiya uwaga Yesu agòdɔl: “Kak la marabay, Səmon kona aña Yuhana, kà uwana dza asik à uwana apəhakala dziriga uwaga aw, ama Baba gulo uwana la zagəla la afik la uwana apəhakala uwaga.

¹⁸ Nğaha gi, gəgod à ka: Kak Piyer, uwana asal magodɔy kà: Dzəgla, nğaha la dzəgla uwanay la afik la uwana gədàŋal maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla gulo, bə mamətsay bay kà, adəslal à vok aw.

¹⁹ Gədàvə à ka tsəkurəm aña makoray Zəzagəla à ahəl: Uwana kawadəŋ la vədah adəgay mawadəŋga la zagəla, uwana kapələŋ ala la vədah adəgay mapələŋ ala gə la zagəla la afik babay.”

²⁰ La lig la ahəŋ Yesu afəh akur à azlaməna matapla à lig la slaka aŋha, kà atà aña mapəhay à dza anik kà masla Kristu aw.

Yesu apəh gay mamətsay aŋha à ahəŋ

*la mawul à uda aŋha la mamətsay
(Mark 8.31-9.1; Luka 9.22-27)*

²¹ Dagay la kaslā uwatà Yesu adzəkà matapla azlaməna matapla à slaka aŋha la dazuwaya la magodɔy: “Azlayla kà vok kà, gəda à Urusalima, nğaha kà gi aña mas nğərpa məŋga la abatà la ahəl aña azlamasiga, la azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, nğaha aya la

azlaməna mapəhla mapəhay ala. Tadəkəf gi, ɲgaha la mahənay maməkər gədəwul à uda la mamətsay.”

²² Kiya uwaga Piyer akəs à fəta à awtày ɲgaha adəl à gəl, agòfal: “Zəzagəla anəɲla ka Sufəl, uwaga adàbəz à ka aw!”

²³ Ama Yesu agolà vok, agòf à Piyer: “Zà à gi vok kərkər, kak seteni, kak masla matsalla à gi matekwid la tetəvi gulo la ama, kà uwana madzugway aɲak kà aɲa azladza vədah awkà uwana asà à Zəzagəla aw.”

²⁴ ɲgaha la lig aɲa uwaga la ahəɲ Yesu agòf à azlaməna matapla la slaka aɲha: “Baɲa dza asal manəf gi kà, asak à maf sləm à gəl aɲha, ɲgaha azəb ahəf mamətsay aɲha, ɲgaha anəf gi.

²⁵ Dza uwana asal matəf gəl aɲha, adàziɲ ala, ama dza uwana az gəl aɲha ala kà gi, adàbəl gəl aɲha.

²⁶ Mana akəs vok à dza, uwana akor gudəɲ à vok gesina, ɲgaha masla adàz gəl ala la huma la gay bawbaw ma? Tatak la ahəɲ dza avày kà masukwla sifa aɲha takay?

²⁷ Kona aɲa dza adàsa à waɲ la mazləbay aɲa Baba aɲha la abà la azlamalika aɲha, ɲgaha adàpəlay à kəla dza la tsəhay madəhəɲ aɲha uwana adahàhàɲ.

²⁸ Haday, gəpəh à akul la dziriga: Azladza anik la tataka aɲkul la abà la abanay kà, tadàmatsay dāɲ aw, say baɲa tanəɲ Kona aɲa dza atsa à waɲ la makoray aɲha.”

*Mabəɖla vok aŋa Yesu la gudəŋ la afik
(Mark 9.2-13; Luka 9.28-36)*

¹ Mahənaɣ mukwa la lig aŋha la ahəŋ, Yesu azəb Piyer, Yakuba ŋgaha Yuhana, deda aŋa Yakuba, ŋgaha adàla atà à gəl gudəŋ kərkər gà à afik, kokudà gəl aŋatà.

² Abəɖla vok la huma yewdi aŋatà, huɖ adi aŋha aŋərəzlla atà à adi bokuba afats, ŋgaha lukut aŋha aùɖ təlla.

³ Ŋgaha azlaməna matapla makər uwaga tanəŋà Musa atà la Eliya, tavàts gay la Yesu.

⁴ Kiya uwaga Piyer agòɖ à Yesu: “Sufəl delga à uwana məga la abanay zla. Baŋa asa à ka gəts safsaf makər à abanay, tekula aŋak, tekula aŋa Musa, tekula aŋa Eliya.”

⁵ La mok uwana Piyer abadma, habaga akəl atà, mələs magol magodugodu à adi tabaɖamma, la habaga uwatà la abà kà kuda atsən la magoday: “Uwanay kà bəzi gay ləv gulo, gərabay məŋga, məŋga kà masla. Tsəbàw sləm à masla lela.”✧

⁶ Mok uwana azlaməna matapla tatsən kuda uwaga kà, guba akəs atà, takədèɖ à ahəŋ la huma aŋa Yesu.

⁷ Yesu azà à vok à slaka aŋatà, ŋgaha abàk atà à ahàl à gəl: “Tsizlāwla guba akəs akul aw”, agòɖ à atà.

⁸ Tawàlla gel à afik, ama tanəŋà dza anik aw say Yesu kokudà gel aŋha pəra.

⁹ Mok uwana tatsàh à ahəŋ la gudəŋ la afik, Yesu afahà à atà akur à lig: “Kapəhaw à dza lakəl

✧ 17:5 17.5 1Musa 22.2; Mahabay 2.7; Yesayya 42.1

aṅa tatak uwana kanəṅàwwàṅ tsərəh à mok uwana Kona aṅa dza adàwul à uda la mamətsay aw.”

¹⁰ Ngaha kiya uwaga azlaməna matapla tanàv à Yesu: “Kà mana azlaməna mapàhla mapəhay ala tagodf kà: ‘Eliya adàtsa à vok à waṅ ma?’”

¹¹ Awùlla à atà ala: “La dziriga Eliya atsa à waṅ kà mađàh tatak à ahəṅ la tetəvi aṅha.

¹² Ama gəgodf à akul kà, Eliya kà adasa à waṅ dagay uwarà, ama azladza tasəl kà masla aw, tadfaḥàlànṅ à vok bokuba uwana asà à atà. Kiya uwaga babay tadàfəhəṅ à Kona aṅa dza la gel aṅha.”

¹³ Kiya uwaga à uwana azlaməna matapla tatsənəṅ à uwana apəh à atà gay lakəl aṅa Yuhana masla mađàh batem.

Yesu awur bəzi uwana ala la masasəđok mawisiga lakəl

(Mark 9.14-29; Luka 9.37-43)

¹⁴ Mok uwana tabəzay à slaka uwana maham à ahəṅ dza la ahəṅ, dza anik azà à vok à slaka Yesu akədèđal à huma,

¹⁵ agòđal: “Məṅga, vok aham à ka, kà bəzi gulo uwana la đuvats tatagà akasay, atərəb à ahəṅ kaykay, ṅgaha babay atadàh à akəl à abà, à iyaw à abà aya babay.

¹⁶ Gəsəlla à azlaməna matapla la slaka aṅak à waṅ, ama taslàlà vok aṅa mawurəṅ ala aw.”

¹⁷ Yesu agòđf à atà: “Kayyà, akul azladza dzaṅ-dzaṅga, ṅgaha mawisiga, dagay mbà mədàdz à ahəṅ anina ma? Tsərəh mbà, gədàbasahakulanṅ ma? Lagwa sàwgəla bəzi uwatà à abanay!”

18 La abatà Yesu aslèh mөл à masasəđok mawisiga à gəl, ɲgaha masasəđok mawisiga uwaga asà à uda la bəzi uwaga la abà, awùr ala la mok uwatà.

19 La lig la ahəɲ, azlaməna matapla la slaka aɲha tazà à vok à slaka aɲha, tanàval à gay ala: “Kà mana məslalla vok, kà masəlla masasəđok mawisiga uwaga à uda aw ma?”

20 Yesu agòđ à atà: “Kà uwana madiɲal gəl à vok aɲkul asla aw! Hadɲay, la dziriga: Agay madiɲal gel à vok aɲkul à gay la ahəɲ bà kat tsəhay hamadz kà, naka kaslawwalla vok aɲa magođ à dadəgwal uwanay: ‘Zà à vok la abanay!’, ɲgaha masla aslala vok aɲa maz à vok. Tatak la ahəɲ ađəđ à akul gay à ahəɲ aw. ((

21 Ama say la madəv kuđa la makəs nəlay la uwana, dza aslala vok aɲa masəla à tsəhay masasəđok mawisiga uwanay à uda!))”

Yesu apəh gay mamətsay aɲha la mawul à uda aɲha kà masəla

(Mark 9.30-32; Luka 9.43-45)

22 Vuđ tekula, mok uwana azlaməna matapla la slaka aɲha tagà la kutso Galili, Yesu agòđ à atà: “Kona aɲa dza kà tadàvày à ahəl aɲa azladza.

23 Tadəkəđay, ama la mahənay mamakər adàwul à uda la mamətsay.” Azlaməna matapla tadzà à ahəɲ la mazaw la gel la abà məɲga, kà gay uwaga.

Mapəl hadama aɲa məɲ gày Zəzagəla

24 Mok uwana Yesu la azlaməna matapla la slaka aɲha tabèz à Kapernahum, azlaməna mazəb hadama aɲa məɲ gày Zəzagəla tazà à

vok à slaka Piyer, kà manaval à gay ala: “Piyer, mənğa ankul ma apəl hadama aña mənğ gày Zəzagəla aw takay?”

²⁵ “Iyay, apəlay”, Piyer agòdal. Mok uwana Piyer adà à gày la kay, Yesu adzəkà gay teraņa, agòdal: “Mana kadzugway ma Səmon? Azlawana tapəlay hadama baņaw tapəl gəl à azlasufəl aña gudəņ à vok uwanay uwà? Azlaməna gudəņ takay awma azlaməlok dza takay?”

²⁶ “Azlaməlok dza”, Piyer agòdal. Yesu agòdal: “Tsa kiya uwaga kà, azlaməna gudəņ tapəlay aw.

²⁷ Ama kà mazin à atà à gəl aw kà, hād à dərəv à abà, dadùw kodzar anək à iyaw à abà, kilfi uwana kadàtsa à vok à makəsay kà, kadàpakw à gay aňha kadàbəzal gursu la paņaw aňha la awtày kà, kadàhəlay, ŋgaha kadàbək à atà kà aňami anu səla.”

18

Uwa mənğa gà uwa?

(Mark 9.33-37; Luka 9.46-48)

¹ La kaslà uwatà azlaməna matapla tazà à vok à slaka Yesu ŋgaha tanàval: “Uwa, mənğa gà la makoray Zəzagəla uwa?”

² Yesu azàla bəzi ŋuv gà, atsizllatəņ à huma à gay,

³ agòd à atà: “Gəpəh à akul la dziriga: Baņa kapakaw bokuba bəzi ŋuv gà uwanay aw kà, kadàdaw à makoray Zəzagəla aw.

⁴ Dza uwana tələmmaga bokuba bəzi uwanay kà, masla la uwana dza mənğa gà la makoray Zəzagəla.

⁵ Ngaha: Dza uwana akəs bəzi ηuv gə uwanay kà sləm gulo kà, akəs gi babay.”

*Madukw mabəziga bəziga à tsakana à abà
(Mark 9.42-48; Luka 17.1-2)*

⁶ “Dza uwana adukw mabəziga bəziga uwanay adiη gi gəl à vok, à tsakana à abà kà, ηuləm kà aηha kà tawadəl magol dzəgla à kuda, ηgaha taduw à dərəv à abà.

⁷ Kayyà ηgərpa kà aηa gudəη à vok uwanay, kà uwana aga la azlatatak uwana adala dza à tsakana à abà. Dza aslala vok kà madəf gay à uwaga à ahəη aw, ama ηgərpa agay la dza uwana abiy uwaga à waη.”

⁸ “Baηa ahəl aηak baηaw asik aηak la uwana adala ka à tsakana à abà kà, nàtsàh à tsəh ala, wùtsla kərkər la kak, ηuləm kahàd à sifa dziriga à abà la ahəl tekula baηaw la asik tekula, à kà kak aηa mad à gày akəl uwana à abà amatsila aw la azlaahəl aηak la azlaasik aηak gesina aηa koksikoksi.

⁹ Baηa kà yewdi aηak la uwana adala ka à tsakana à abà kà, fəd à adi ala, məlla kərkər, ηuləm kahàd à sifa à abà ηizliηa ηizliη la yewdi, kà kak aηa mad à gày akəl uwana à abà amatsila aw aηa koksikoksi la yewdi səla nna.”

¹⁰ “Dahàw haηkəli kà mapəseway tekula aηa azlabəza uwanay, kà uwana gəpəh à akul à vok à abà kà, la zagəla kà azlamalika aηatà tatsizl à ahəη koksikoksi la huma aηa Baba gulo, kà aηatà.” ((

¹¹ Kà uwana Kona aηa dza asa à waη kà mayəh mabəl azlauwana tazahla.))

*Gay la gay la abà aña tuwanj mazila gà ñgaha
la uwana tabəzal
(Luka 15.3-7)*

¹² “Mana kadzugwaw à baña dza akor tuwanj dzim, ñgaha tekula anjata azilà, asàk azladzik ladəga gəl aña ladəga gà uwanay la gudəñ la afik, kà mad mayàh uwana azalà aw takay?”

¹³ Gəgodf à akul baña adabəzal kà, arabay mənğa kaykay à kà azladzik ladəga gəl aña ladəga uwanay tazàh ala aw.

¹⁴ Kiya uwaga babay, Baba aņkul uwana la zagəla la afik kà, asal amiyaka tekula la tataka azlabəza gà uwaga la abà azila aw.”

Maday la maham gay à vok la abà

¹⁵ “Baña deda aņak adahà à ka tsakana à vok, hàd à slaka aña, pèh alla mawisiga aña, ama gəw kà akul səla səla pəra. Baña atsəb à ka sləm kà, kabəz deda aņak aya.

¹⁶ Ama baña akwes kà matsəb à ka sləm kà, zəl à dza tekula à tsəh baņaw səla, kà mapəhay lakəl aña gay uwaga gesina, kà magay la sayda aña azladza səla la afik baņaw aña azladza makər bokuba uwana matsetseray apəhay.

¹⁷ Ama baña akweska matsəb à atà sləm kà, pèh uwaga à azlaməna madiņal gəl à vok gesina; ñgaha baña atsəna à atà aw kà, pàkàw dza uwaga ala bokuba dza uwana asəl Zəzagəla aw, baņaw kiya masla mazəb hadfama.”

Makweska baņaw makəsay

¹⁸ “La dziriga gəpəh à akul uwana kawa-
dfawwanj la vəfah, adəgay mawadəņga la

zagəla, uwana kapəlawwan̄ ala la vəd̄ah, adəgay mapələŋ ala gə la zagəla la afik babay.”

Madəv kuda la maham gay à vok la abà

¹⁹ “Iyay, gəpəh à akul babay aya kà, baŋa azladza səla la tataka aŋkul la abà, tatsən vok gay kà manavay amiyaka bə mana beymi la madəv kuda la abà kà, Baba gulo uwana la zagəla la afik adàvə à atà.

²⁰ Kà uwana la slaka uwana azladza səla baŋaw makər taham gay à vok la sləm gulo kà, gi la tataka aŋatà la abà”, Yesu agòd̄.

Gay la gay la abà aŋa

magamza uwana akweska mamatsiŋ à dza anik ala

²¹ Kiya uwaga Piyer azà à vok à slaka Yesu, anàvalla gay ala: “Sufəl, asik nna gəd̄amatsiŋ à deda gulo ala à baŋa asàkiyà à madəhgəŋ mawisiga à vok aw ma? Tsəràh à asik məd̄əf ay?”

²² “Awan̄”, Yesu agòd̄al: “Asik məd̄əf gəgod à ka aw, ama tsəràh à asik dzik məd̄əf asik məd̄əf.

²³ Kiya uwaga à uwana məgagazləla makoray Zəzagəla la Sufəl anik uwana asal masəl madz à ahəŋ aŋa tatak aŋha la slaka magamza aŋha.

²⁴ Mok uwana tadzàh madzay kà matugway kà, tasàlla dza uwana à wan̄ anəfay la sili ləfu gə, azlamillion aŋuvaw la vok.

²⁵ Dza uwatà agə la tatak kà mapəlla sili uwatà aw. Məŋga aŋha agòd̄: Məduw masla ala bokuba mayà, ŋgaha maduw mis aŋha ala la azlabəza aŋha gesina, ŋgaha kəla tatak uwana

akoray gesina, kà mapølla goder uwana la vok gesina.

²⁶ Magamza uwaga akødefed à ahøŋ la huma aŋa møŋga aŋha: ‘Kamkam, bàsàgøŋ, gødàpøla à ka gesina’, agòfal.

²⁷ Kiya uwaga vok aham à møŋga aŋha: Asà-kalla goder aŋha uwaga la vok gesina, adùwal gøl, adà aŋha.”

²⁸ “Magamza maduwal gøl gà uwaga, asà à uda anøŋà dza uwana tadahàhà sløray atà søla, uwana goder aŋha la vok aŋa sili akur akurga dzim. Uwana adanøŋøŋ kà, akès la kuda agòfal: ‘Pøl à gi goder gulo uwana aga à ka la vok.’

²⁹ ‘Kamkam, kamkam’, manalay aŋha akødefed à ahøŋ la magòfal: ‘Bàsàgøŋ, gødàpøla à ka goder aŋak gesina’, agòfal.

³⁰ Ama akès aw, adùw à danay tsøràh à uwana apøl goder aŋha døn.

³¹ Mok uwana azlamagamza anik tanøŋà uwaga apakà vok, tapàkàh løv møŋga kà uwaga, ŋgaha tahàd, tapèh uwaga à møŋga aŋatà.

³² Kiya uwaga møŋga aŋatà azàla magamza uwaga. ‘Kak magamza makøsafør gà, gi gøsàk à ka ala goder gulo uwana agà à ka la vok gesina, kà uwana kadèv à gi kudà aw takay?’

³³ Naka vok aham à ka kà manalay aŋak suwan, bokuba uwana vok ahamà à gi kà kak aw takay?’

³⁴ Møŋga uwaga apàk løv møŋga lakøl aŋha, adùw magamza uwaga à danay tsøràh à uwana apølal goder aŋha gesina suwan.”

³⁵ Kiya uwaga Yesu azàløn à gøl: “Baba gulo

uwana la zagəla la afik adàcfahakulaŋ kiya uwaga babay, à baŋa tekula aŋkul amatsaŋ à deda aŋha ala la ləv aŋha gesina aw zla!”

19

Yesu apahla gay lakəl aŋa makudək mis ala (Mark 10.1-12)

¹ Mok uwana Yesu adakədf gəl à gay uwaga, asà à uda la Galili kà mad à makoray aŋa Yahudiya uwana à abà la gay dərəv uda anik aŋa mukwà Urdun.

² Maham à ahəŋ dza aŋuvaw tanəfà, ŋgaha awarà azlaməna dʒuvats aŋatà ala gesina.

³ Azla Farisəya anik tazà à vok à slaka Yesu kà matap masla, tanəval: “Haday, ma mapəhay gami avà tetəvi à dza kà makudək mis la kəla gay uwala beyli takay?”

⁴ Yesu awùlla à uda, agòdf: “Kadzəŋàw uwana matsetseray apəhay aw takay? La madzəka Zəzagəla aŋəl zil atà la mis.

⁵ Kà uwaga à uwana zil adàsak à baba aŋha à ahəŋ, ŋgaha à iyà aŋha à ahəŋ kà madz à ahəŋ atà la mis aŋha, atà səla nna tadəgay vok tekula pəra.

⁶ Kiya uwaga kà, atà səla aya aw, atà tekula pəra, kità kà, dza avàh tatak uwana ala Zəzagəla adahamalla à atà ala gay à vok aw.”

⁷ Azla Farisəya tanəv: “Kà mana zlà ma Musa agòdf kà, zil av wakità mavàh vok ala à ahəl aŋa mis kà atà aŋa mavàhla, agòdf zla ma?”

⁸ Yesu awùlla à uda: “Musa avà à akul tetəvi kà, kà uwana akul azladzaŋdzaŋ. Awkà dagay la madzəka kà, agà kiya uwanay aw.

⁹ Gəpəh à akul la dziriga: Baŋa dza akufək mis aŋha, tsa la mazaḅ zil la tsəh aw kà, masla kà adàda à gəl gaw, à baŋa azəḅ mis anik.”

¹⁰ Azlaməna matapla la slaka aŋha tagòfal: “Iyay, baŋa gay aŋa zil atà la mis adagay kiya uwanay kà, ŋuləm mazəḅ mis aw pəra.”

¹¹ Yesu awùlla à atà ala: “Azladza gesina taslala vok aŋa makəs mapəhay uwanay aw, say azlauwana Zəzagəla avà à atà maslay pəra.

¹² Tatak anik anik la ahəŋ à uwana adəḋ gay à dza à ahəŋ, kà mazəḅ mis dagay la mayyay. Azladza anik kà azladza la uwana tadəhatəŋ à vok, tadadəslàh atà, kà aŋa azladza anik babay kà tapak kiya uwanay kà makoray Zəzagəla. Dza uwana asla kà makəsay matapla uwanay kà, akəs!”

*Azladza tasàhla azlabəza à slaka Yesu
(Mark 10.13-16; Luka 18.15-17)*

¹³ Azladza tasàhla azlabəza à slaka Yesu kà masla aŋa mafak à atà ahəl à gəl, ŋgaha kà madəv kudfa lakəl aŋatà. Ama azlaməna matapla la slaka Yesu tavərə à atà gay.

¹⁴ Yesu agòḋ à atà: “Sàkàw azlabəza ŋuv ŋuvga tasa à waŋ à slaka gulo, kavəraw atà gay aw, kà uwana makoray Zəzagəla kà aŋa azlatsəhay gə uwaga”, agòḋ à atà.

¹⁵ Masla abàk à atà ahəl à gəl ŋgaha adà aŋha la abatà.

*Bəzi kohana galepi gə
(Mark 10.17-31; Luka 18.18-30)*

16 Dza anik azà à vok à slaka Yesu, anàv: “Məŋga, mana à delga gədehəŋ, kà gi aŋa maɓəz sifa adəv à gay aw ma?”

17 Yesu agòɗal: “Kà mana kanàv à gi lakəl aŋa delga ma? Dza tekula pəra, delga. Baŋa asa à ka, kà maɓəz sifa adəv à gay aw kà, say kakəs maɓəhay gesina.”

18 “Tsəhay gà uwala?”, agòɗ à Yesu. Yesu agòɗal: “Kakəɗ dza aw, kada à gəl gaw aw, kad à gəl aw, kapəh mawisiga lakəl aŋa dza aw,

19 sləkàw baba aŋak la iyà aŋak, wòyà masla magay aŋak bokuba uwana kawoya gəl aŋak.”✧

20 Bəzi kohana agòɗal: “Uwaga kà, dagay la bəziga la uwana gəkəs uwaga gesina. Mana gà à uwana gədehəŋ aya ma?”

21 Yesu agòɗal: “Baŋa asa à ka aŋa magay sətaka kà, hād, dāw tatak uwana ala kakoray gesina, ŋgaha vāh sili gà à azlaməna kuɗa, kiya uwaga kadàbəz ləmana la zagəla, ŋgaha sà à waŋ kanəf gi!”

22 Ama mok uwana bəzi kohana atsənà gay uwaga kà, adà aŋha la mazaw la gəl gà, kà uwana galepi gà kaykay.

23 Kiya uwaga Yesu agòɗ à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Gəpəh à akul la dziriga, zlazlaɗa kà aŋa galepi kà mad à makoray Zəzagəla.

24 Ŋgaha gəpəh à akul uwanay aya: Njələm zlugumi aguw à uda la afək lepiri, à kà galepi aŋa mad à makoray Zəzagəla.”

25 Mok uwana azlaməna matapla la slaka aŋha tatsən gay uwaga kà, ləv avàlàh atà à gay kaykay

✧ 19:19 19.19 2Musa 20.12-16; 5Musa 5.16-20

la magoday: “Tsa kiya uwanay zlà ma, uwa aslala vok aña maḃəlay uwa?”

²⁶ Yesu anərèz atà la magodf à atà: “Zlazladfa la slaka azladza, ama zlazladfa la slaka Zəzagəla aw.”

*Masik aña masla asik aña Yesu
(Mark 10.28-31; Luka 18.28-30)*

²⁷ Kiya uwaga Piyer agòfal: “Tsənàḃ, anu mədusak à tatak à uwana ahəḃ məkòr gesina, ḃgaha kà manəf ka. Mana adàpaka vok kà aḃami ma?”

²⁸ Yesu agòf à atà: “Gəpəh à akul la dziriga kà: Mok uwana Kona aña dza adàdza madzay la kursi aña mazləḃay aḃha la afik kà, akul kulo gəl aḃha səla uwana kanəfaw gi, akul babay kà, kadàdzaw madzay la kursi la afik, kà madfàh seriya à tsəhay kulo gəl aḃha səla aña Isərayel à gəl.

²⁹ ḃgaha azlauwana gesina tasàk azlagəy aḃatà à ahəḃ baḃaw azladedà aḃatà à ahəḃ, à azladedà aḃatà dəgam gà à ahəḃ, à azlababa aḃatà à ahəḃ, à azlaiyà aḃatà à ahəḃ, à azlabəza aḃatà à ahəḃ, à azlaàlək aḃatà à ahəḃ kà gi, tadàḃəzal aḃuvaw asik dzim aya, ḃgaha la huma aya sifa uwana adəv à gay aw.

³⁰ Ama aḃuvaw azlaməna huma lagonay, tadəgay azlaməna lig gà, ḃgaha aḃuvaw azlaməna lig gà lagonay, tadəgay azlaməna huma.”

20

Azlaməna sləray guf matavəruk

¹ “Aganay, gөгagazlëla makoray Zөzagëla la dza uwana asà à uda la gay bebëñ bëñ, kà mahël azlamëna slëray à guf aña à abà.

² Akës kà mapël à atà sili aña mavakay: Gursu tekula, ñgaha aslël atà à guf à abà.

³ Asà à uda la zil gosila aya, anëñà azladza anik tatsàzl à ahëñ la vadavaday la afik kokudfa slëray.

⁴ Agòd à atà: ‘Akul babay, dàw à guf gulo à abà, gëdàpël akul bokuba uwana akës à vok’.

⁵ Ñgaha tahàd. Kona uwaga asà à uda la tataka afats, ñgaha la afats dat magovagova gërewni delga aya, ñgaha adahàñ kiya uwana adahàñ aya.

⁶ Ñgaha asà à uda afats dábëk agër à abà, abèz azladza anik à gël uwana tatsàzl à ahëñ la vadavaday la afik deyday aya. Anàv à atà à gay ala: ‘Kà mana kavakaw à abanay kokudfa madàh slëray ma?’

⁷ ‘Dza la ahëñ ahèl anu aw’, tagòdál. Agòd à atà: ‘Akul bay, dàw à guf gulo à abà!’ ”

⁸ “Mok uwana mokokhu adasa à wañ, dza aña guf agòd à kohana aña: ‘Zàl azlamëna slëray kà, pël à atà sili añatà, dzëkà la azlamëna ligga, tsëräh à azlauwana tasà à wañ gay bebëñ’.

⁹ Azlauwana tadzëkà slëray la afats dábëk agër à abà tasà à wañ, këla uwabeyuwi añatà tabàz à gursu tekula tekula.

¹⁰ Mok uwana tazàl azlamëna mahël atà teraña, tasà à wañ, tadzùgw kà tadàbëzal kà aduwañ à azladza anik, tagòd. Ama këla uwabeyuwi añatà tabàzà gursu tekula tekula përa.

11 La mok uwana takasay kà takokòtànhà gəl lakəl aña dza aña guf.

12 Ngaha tagòd: ‘Azlaməna sləray uwana tadəhà sləray kà sa tekula pəra kà, kapəl atà kà kalkal la añami uwana mərbàs may vok aña mavakay lis à marabak ala ma?’

13 Ama dza aña guf awùlla à tekula añaatà: ‘Slawda gulo, gəvavarà ka aw. ‘Aya’, kagòd, kà madəh sləray aña mavakay lakəl aña gursu tekula aw takay?’

14 Kəs sili aňak ngaha kà, dà aňak. Asa à gi mav à dza uwana gəzəb la lig aňak la ahəŋ bokuba aňak suwaŋ.

15 Kagòd ma, gəslala vok aña madəhəŋ la sili gulo bokuba uwana asa à gi aw takay? A uwana kadəh à adi ma, kà uwana gəđahà delga takay?’

16 Kiya uwanay azlauwana azlaməna ligga tadəgay azlaməna huma, ngaha azlaməna huma tadəgay azlaməna ligga”, Yesu agòd à atà.

Yesu awulla gay aña mamətsay aňha à tsəh

la mawul à uda aňha kà maməkər

(Mark 10.32-34; Luka 18.31-34)

17 Yesu adà à Urusalima à afik. Ahəl azlaməna matapla aňha kulo gəl aňha səla uwaga à fəta à awtəy, ngaha apəh à atà gay la asik lakəl:

18 “Tsənəwwəŋ, mēda à Urusalima lagwa, ngaha tadəv Kona aña dza à ahəl aña azlamədzahaga aña azlaməna makad tatak à Zəzagəla la ahəl aña azlaməna mapəhla mapəhay ala. Tadədukw ala mamətsay à gəl.

19 Ngaha tadəvəy à ahəl aña azladza uwana azla Yahudiya aw, atà tadəkədaslal, tadəzlabay

la kurpi ngaha tadàtataslay à ahàf à adi. Ama la mahənyay makər kà, adàwul à uda la mamətsay.”

*Manavay aᅇa iyà aᅇa Yakuba la Yuhana
(Mark 10.35-45)*

²⁰ Kiya uwaga iyà aᅇa azlabəza aᅇa Zebede azà à vok à slaka Yesu la azlabəza aᅇa, akədèd à huma aᅇa kà manaval tatak.

²¹ “Mana asa à ka ma?”, Yesu agòdɔl. Agòd: “Và à gi tetəvi, kà azlabəza gulo səla uwanay kà, tadàdzah madzay tekula la ahàl kaf aᅇak ngaha anik la ahàl gudzay aᅇak lakəl la makoray aᅇak!”

²² “Kasəlaw tatak uwana kanavaw aw”, Yesu agòd, “Kaslawwalla vok kà mas tatak à uda la kətsaw ngərpa uwana la abà gədəsay ay?” “Məslala vok”, tagòdɔl.

²³ “Ndzer kadəsaw la kətsaw ngərpa gulo”, Yesu agòd à atà. “Ama la ahàl gulo kà magodəy lakəl aᅇa madz madzay la slaka gulo, anik la ahàl kaf, anik la ahàl gudzay aw. Slaka uwatà kà, kà aᅇa azlauwana Baba gulo adəhatəᅇ à ahəᅇ pəra.”

²⁴ Uwana azlaməna matapla kulo anik uwanay tatsənà uwaga kà, taᅇoᅇuz lakəl aᅇa azladedə səla uwanay.

²⁵ Kiya uwaga Yesu azàla atà gesina, agòd: “Kasəlaw kà azlasufəl aᅇa gudəᅇ à vok tadəh gasa à azladza à gəl, ngaha azlaməᅇga tapəh la ndzəda aᅇatà ala.

²⁶ Ama uwaga kà apaka vok kiya uwaga la tataka aᅇkul la abà aw, baᅇa tekula la tataka

aŋkul asal magay mənğa kà, say agay masla mazəb dagum à azladza anik,

²⁷ ŋgaha baŋa tekula la tataka aŋkul asal magay masla huma, say agay mayà aŋkul.

²⁸ Amiyaka gi Kona aŋa dza kà, gəsà à waŋ kà azladza aŋa mazlək gi aw, ama gəsà à waŋ kà mazlək azladza, la mav sifa gulo bokuba tatak mapəlla gəl à ahəŋ aŋa azladza aŋuvaw.”

*Yesu awar azlaguləf səla ala
(Mark 10.46-52; Luka 18.35-43)*

²⁹ Mok uwana tasà à uda la gudəŋ Yeriko la abà, maham à ahəŋ dza aŋuvaw tanəfà Yesu.

³⁰ Azlaguləf səla la ahəŋ tadzàh madzay la gay tetəvi tatsənəŋ kà Yesu adà à awtəy la abatà, tadzəkà mawiyay: “Mənğa, Kona aŋa David, vok aham à ka kà anu!”

³¹ Maham à ahəŋ dza tasläh à atà məl à gəl la magoday: “Dzàw à ahəŋ titi!”, ama tazà kuda à zagəla la mawiyay aya kaykay: “Mənğa, Kona aŋa David, vok aham à ka kà anu!”

³² Yesu atsizilla à ahəŋ, azəl atà, ŋgaha anàv à atà gay ala: “Mana asa à akul, kà gəɗahakulan ma?”

³³ Tagòɗal: “Mənğa, kà yewdi gami aŋa manəŋla.”

³⁴ Vok ahamà à Yesu, adəbanì yewdi aŋatà; katskats azladza səla uwaga tanəŋ ala, ŋgaha tanəfà Yesu.

21

*Yesu ada à Urusalima à abà
(Mark 11.1-11; Luka 19.28-40; Yuhana 12.12-19)*

¹ Kiya uwaga mok uwana tazlàbèz kà Urusama la gudəŋ Betfaze, la gudəŋ kuvu la afik, Yesu aslèl azlaməna matapla la slaka aŋha səla à huma à gay.

² Agòd à atà: “Dàw à gudəŋ uwatà y à abà la huma aŋkul, kadàbəzaw à ziwŋŋu à gəl mawadəŋ à ahəŋ gà la bəzi aŋha, pèlāw masla, ŋgaha sàw gəla à waŋ à abanay.

³ Baŋa dza apəh à akul gay ‘Kà mana mi kà’, gòdāwwal kà, Sufəl awoyàŋ, ŋgaha tadəsak à akul aŋa masəlla à waŋ.”

⁴ Uwaga apakà vok kà aŋa magəd à afik aŋa gay aŋa masla mapəhal gay à ahəl aŋa mapàh à azladza uwana agòd:

⁵ ‘Gòdāw à azlaməna madz à ahəŋ la Səyon kà:
Nəŋàŋ Sufəl aŋak atsa à waŋ à slaka aŋak
La masləkaway məŋga la ziwŋŋu la afik,
Ŋgaha la bəzi ziwŋŋu la afik.’✠

⁶ Azlaməna matapla tadəhàŋ bokuba uwana apəh à atà.

⁷ Tasləlla ziwŋŋu à waŋ la bəzi aŋha, ŋgaha tadawal azladebdebi aŋatà à lig. La lig la ahəŋ Yesu adzà à afik.

⁸ Maham à ahəŋ dza aŋuvaw tadawal azladebdebi aŋatà à tetəvi à ama, ŋgaha azlaanik taslāh babasl aŋa azlaahəf, à tetəvi à ama kà mazləb masla.

⁹ Azladza uwana taguwà à huma aŋa Yesu tawiyà la marabay: “Mazləbay agay la Kona aŋa David, ŋgaha Zəzagəla apis gay à dza uwana à vok, atsa à waŋ la sləm aŋa Sufəl Zəzagəla.

✠ 21:5 21.5 Zakari 9.9

Mazləbay agay la Zəzagəla uwana kərkər la zagəla la afik!"☆

¹⁰ Møk uwana adabəz à Urusalima à abà, azladza gudəŋ uwaga gesina tavədzàh ala. Tanàv à vok: "Uwa à dza uwaga uwa?"

¹¹ "Masla mapəhal gay à ahàl Yesu, zil Nazaret, uwana la Galili", maham à ahəŋ dza agòd.

Yesu la mən gày Zəzagəla la aku

(Mark 11.15-19; Luka 19.45-48; Yuhana 2.13-22)

¹² Uwana tabəz à Urusalima, Yesu ahàd à mən gày Zəzagəla à agu, ŋgaha akuđəkàh azlaməna madaw tatak ala la azlaməna masukw tatak à lag la mən gày Zəzagəla uwatà la aku. Adakwà table aŋa azlaməna maɓad sili à ahəŋ, ŋgaha la azlakursi aŋa azlaməna madaw habakoku ala,

¹³ agòd à atà: "Tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà kà:

'Gày gulo kà tazallala kà gày madəv kufa. Ama akul kà, kadapakawwanə ala kà katsakur aŋa azlaməna à gəl'."☆

¹⁴ Kiya uwaga azlaguləf la azladeri tazà à vok à slaka aŋha la mən gày Zəzagəla la aku, ŋgaha awarà atà ala.

¹⁵ Azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna mapàhla mapəhay ala kà, gəl akàd atà à vok à møk uwana tanəŋà tatak uwana adahəŋ kà, la mawiyay aŋa azlabəza uwana la mən gày Zəzagəla la aku: "Mazləbay agay la Kona aŋa David", tawiyà.

16 Kiya uwaga tagòd à Yesu: “Katsèna uwana tapèhay ay?” “Iyay, gətsənan”, Yesu agòd à atà. “Akul kà, kadzènjàw uwana la matsetseray la abà aw ay? A uwana agòd kà: Azlabəza la ✨✨✨ azlabəza vèrna tazləbay, aw takay?”✨

17 Ngaha asà à uda, asàk à atà à ahəj kà mad à Betaniya kà mahən à abata.

Yesu atsafla gudəv
(Mark 11.12-14,20-24)

18 La bəj, mok uwana awùl à hudf gudəj à abà, may akəs Yesu.

19 Anəjə gudəv la gay tetəvi, azà à vok à tsəh anha, ama mayyay la vok aw, say babasl pəra. Masla agòd à gudəv: “Tetuwa kadəyyay aya aw!” La kirim yewdi gudəv uwaga agùl à afik, sajlatta.

20 Azlaməna matapla la slaka anha tanəjəj, ngaha ləv avàl à atà à gay kaykay, tanəv à Yesu: “Kakay gudəv uwanay adagula sajlatta la kirim yewdi ma?”

21 Yesu agòd à atà: “Gəpəh à akul la dziriga: Agay madijal gəl à vok ankul la ahəj, ngaha katsaw gay la ləv ankul la tsəh aw kà, naka akul kà, kadfahawwanəj uwanay gədfahəj à gudəv uwanay pəra aw, naka kaslawal à vok anja magoday à dadəgwal uwanay: ‘Bèd à vok la abanay, hàd, katsà gəl à dərəv à abà!’ Kà uwaga apakà vok, haday.

✨ 21:16 21:16 Zakari 9.9

✨ 21:16 21:16 Mahabay 118.25-26

✨ 21:16 21:16 Yesayya 56.7

✨ 21:16 21:16 Mahabay 8.2

22 Baŋa kadiŋawwal gəl à vok kà tatak uwana kanavaw gesina la madəv kufda la abà kà, kadà-bəzawwal.”

*Ndzəfa aŋa Yesu ma atsa à waŋ ma lala?
(Mark 11.27-33; Luka 20.1-8)*

23 Yesu ahàd à mənɔ gày Zəzagəla à agu, ŋgaha adzəkà matapla tatak. Azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azlamasiga aŋa azla Yahudiya tazà à vok à slaka aŋha, ŋgaha tagòdɔl: “La tetəvi ma uwala kadàh azlatatak uwanay la? Uwa avà à ka ndzəfa uwanay uwa?”

24 Yesu agòd à atà: “Gi babay lagwa kà gənav akul manavay tekula, baŋa kawulaw gi ala manavay uwanay kà, gədəpəhakulla ndzəfa uwana gəfahləŋ tatak uwanay.

25 Uwa à uwana aslèl Yuhana masla madəh batem à waŋ uwa? Zəzagəla awma azladza takay?” Ama tadzəkà mabay vok gay la tataka aŋatà la abà, ŋgaha tagòdɔl: “Baŋa məgod kà Zəzagəla la uwana aslèl à waŋ, adəgod à anu: ‘Kà mana zlà ma kadiŋaw gəl à masla à vok aw ma?’

26 Ama baŋa məgod: ‘Azladza la uwana taslèl à waŋ’, bay kà, guba aza à anu kà maham à ahəŋ dza, kà uwana azladza gesina tasəl kà masla mapəhal gay à ahəl aŋa Zəzagəla kà mapəhay à azladza.”

27 Kiya uwaga tawùlla à Yesu: “Məsəl aw!”. Ŋgaha agòd à atà: “Tsa kətà kà, gi babay kà, gəpəh à akul la ndzəfa uwana gəfəhla tatak uwanay babay suwaŋ aw!”

Gay la gay la abà aṇa azlabəza səla

²⁸ Yesu adà à huma à gay la mapəhay: “Mana kadzugwaw lakəl aṇa uwanay ma? Dza anik agà la azlabəza səla. Adà à slaka matera, agòfal: ‘Bəzi gulo, hād, kadàdaha sləray la guf la abà lakana.’

²⁹ ‘Gəday aw’, agòfal, ama zwek la huma la gay kà, abəɖla madzugway aṇha, ahād, adfahà sləray.

³⁰ Baba ahād à slaka aṇa anik, apəhal. Masla kà, ‘Ayà, Baba’, agòfal, ama ahād aw.

³¹ Uwa lala tataka aṇatà la abà adfahà uwana asà à Baba uwa?” “Matera”, tagòfal. Yesu agòd à atà: “Gəpəh à akul la dziriga: Azlaməna mazəb hadama, la azlaməna mazaɓ zil tadàtsa à vok à makoray Zəzagəla kà akul,

³² kà uwana Yuhana asà à waṇ à slaka aṅkul la mapəhakulla tetəvi dziriga, ama kadiṇawwal gəl à vok aw, kakwesawka. Ama azlaməna mazəb hadama la azlaməna mazaɓ zil kà, takəs, tadiṇal gəl à vok, bə amiyaka tanəṇà uwaga dadəṇ aw. Ama akul kà, kanəṇaw uwaga, ama kabəɖawla vok dagay la huf gə kà madiṇ gəl à masla à vok aw!”

Gay la gay la abà aṇa azlaməna sləray guf makəsafər gə

(Mark 12.1-12; Luka 20.9-19)

³³ “Tsəbàw sləm à gay la gay la abà anik. Zil gày anik la ahəṇ, atsəb guf matavəruk, akəsəl zlagam à adi, ṇgaha alà afək, kà makudfits iyaw aṇa mayyay ahàf aṇha à abà, ṇgaha aṇəl gày mad à afik maday, kà aṇa masla manəṇla guf,

asàkla guf uwatà à azlamèna slèray la ahàl. Nḡaha adà aḡha à mauguzahay kèrkèr.✠

34 Mok uwana tèla mahènay tatak adaslay, aslèl azlamagamza aḡha à slaka azlamèna slèray guf kà mazəbal humà mahènay aḡha tatak aḡha.

35 Ama azlamèna slèray takàs à atà, tazlàb anik, takəɸ anik, tatsàh anik la akur.

36 Ama masla guf aslèl azlamagamza anik aya, uwana atà dəḡ kà azlauwana uwarà, ama azlamèna slèray guf tadàhà à atà à vok bokuba uwana tadahàḡ azlamatera à vok.

37 La lig aḡa uwaga la ahəḡ, aslèl bəzi aḡa huɸ aḡha, aḡòɸ kà: ‘Tadàsləkaw masla’.

38 Ama mok uwana azlamèna slèray guf tanəḡ bəzi aḡha, tagòɸ kà atà kà atà: ‘Yewwa, masla la uwana adəḡay dza aḡa tatak bawbaw. Məkəɸ masla, ḡgaha mədàbəɸal à ḡəl!’

39 Takès, tadùw à uda la guf la abà, takəɸ.”

40 Yesu anàv: “Iyay zla, baḡa dza aḡa guf adàsa à waḡ, ma mana adəɸehəḡ la azlamèna slèray uwaga ma?”

41 Tagòɸal: “Adàkad azlamèna slèray mawisiga uwaga à ḡay, ḡgaha adàvə guf à ahàl aḡa azlamèna slèray anik, uwana tadàvəhal mahènay aḡa tatak aḡha la mok uwana asàl.”

42 “Iyay”, Yesu aḡòɸ à atà: “Kadzèḡàw didi à uwana matsetseray apəhay aw takay?”

'Akur uwana azlamèna maḡal ḡay taməl ala kà,
Masla la uwana adapak akur mawəɸ ḡay,
Kiya uwaga la uwana Sufəl aɸehəḡ,

✠ 21:33 21.33 Yesayya 5.1-2

Ngaha uwaga kà akəsa à vok kà aŋami kà manəŋ uwaga!"*✠

⁴³ Kà uwaga Yesu azàlàn à gəl: “Haday, la dziriga, gəpəh à akul, makoray Zəzagəla adəgay mazəbakullanə ala gə, kà mav à tsəhay anik uwana adàvə mayyay à mənğa aŋha. ((

⁴⁴ Kəla dza uwana atəf à akur uwanay à afik kà, adàkalahla. Ama baŋa akur la uwana atəf à dza à gəl kà aslərədəŋ ala kədəŋna.))”*✠

⁴⁵ Azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azla Farisəya tatsənà gay la gay la abà uwaga kà Yesu kà apəhay kà lakəl aŋatà.

⁴⁶ Kiya uwaga tayəh dabaray kà makəsay, ama guba akəs atà kà maham à ahəŋ dza, uwana tapakà Yesu ala kà masla mapəhal gay à ahəl kà mapəhla à azladza.

22

Gay la gay la abà aŋa mən tatak may kà mazəb mis

(Luka 14.15-24)

¹ Yesu apəhatàla la gay la gay la abà, agòd à atà:

² “Aganay tatak uwana məgagazləla la makoray aŋa Zəzagəla: Sufəl anik atà magol tatak may kà mazəb mis aŋa bəzi aŋha.

³ Asləl azlamagamza aŋha kà mazalləh azladza uwana azàlləh atà kà aŋa tatak may uwaga, ama asà à atà mas à waŋ aw.

⁴ Asləl azlaanik aya, la mapəhay uwanay la ahəl: ‘Gòdàw à azladza uwana gəzàlləh atà kà:

* **21:42 21.42** Mahabay 118.22-24 * **21:44 21.44** Mahabay 118.22; Yesayya 28.16

Tatak may gulo kà adahənyay adagay, azlakokur gulo, la azlatatak gulo magag seyga gədakafay gesina, adahənyay. Sàw à waŋ à tatak may mazəb mis à gəl!’

⁵ Ama azlaməna mazala atà kà, tafəl sləm aw, tadəhàŋ à atà à azlaudəra aŋatà anik anik. Anik ahà à guf aŋha à abà, anik bay à matsakalay aŋha.

⁶ Azlaanik takàs azlamagamza, tatərəbàhà atà, ŋgaha takəɗ azlaanik.

⁷ Kiya uwaga Sufəl apək ləv məŋga, asləl azlaslodzi aŋha kà makad atà la mababəh gudəŋ aŋatà à gay la akəl.

⁸ Ŋgaha agòɗ à azlamagamza aŋha: ‘Tatak may aŋa mazəb mis kà adagay nekwa, ama azlaməna mazala atà gà kà tadəbəzal aw.

⁹ Lagwa kà, dàw à azlabəza tetəvi à ama gesina, uguzàhàw, sàwla à waŋ kəla dza uwana kabəzawwal à tatak may à gəl.’

¹⁰ Azlamagamza tahàd à azlabəza tetəvi à ama, ŋgaha tahamà gay azlauwana à vok tabəzal gesina, azlamawisiga, la azladelga ŋgaha kiya uwaga à uwana gày madəvaday ahənà ala la dza.”

¹¹ “La lig la ahəŋ Sufəl asà à gày kà manərəz azladza uwana tazallàh atà, ŋgaha anəjà dza uwana lukut mazəb mis la vok aw.

¹² Sufəl agòɗal: ‘Slawda gulo, kakay kaslà kà mas à gày uwanay à agu, kokudə lukut mazəb mis la vok ma?’ Ama dza uwaga aslàla vok kà mabadma aya aw.

¹³ Ŋgaha Sufəl agòɗ à azlamagamza aŋha: ‘Tsərəkàw azlaahàl aŋha la azlaasik aŋha ŋgaha

dùwàw à mөлөs à abà la uda, la abatà la uwana mawiyay la mapad slid la tsəh ala la ahəŋ,

¹⁴ kà à uwana azlaməna mazal atà gà aŋuvaw, ama azlaməna matsatsamani atà gà kà dəŋ aw'."

Mapəl hadama à məŋ sufəl

(Mark 12.13-17; Luka 20.20-26)

¹⁵ Azla Farisəya tahəd, takəs sawaray kà atà aŋa masəlayla: "Kakay à uwana məslala vok aŋa mabəzal à tsəh la manavay mi?", tagòd.

¹⁶ Tasləl azlakohana aŋatà la azlaanik la tataka maham à ahəŋ matsən vok gay aŋa Herod la abà, tahəd kà magod à Yesu: "Məŋga, məsəl kà dziriga la uwana katapla à azladza aŋa madz à ahəŋ uwana asà à Zəzagəla, kurit yewdi agod à ka, kà madfehəŋ aŋa azladza uwana tadzugway aw, kà uwana kadəh tatak la mahoy adi uwana dza adəhəŋ aw.

¹⁷ Lagwa kà: Pəh à anu uwana kadzugw lakəl aŋa uwanay zla: Mapəhay gami ma, avà à anu tetəvi kà mapəl hadama à məŋ sufəl aŋa azla Rom takay, awma kakay ma?"

¹⁸ Ama Yesu asəl madzugway mawisiga aŋatà, agòd à atà: "Azlaməna magolla dza, kà mana asa à akul aŋa mabəz gi à tsəh ma?"

¹⁹ Pəhəw gi ala sili uwaga kapəlawla hadama tsi!" Tapəhalla akur sili.

²⁰ Ngaha Yesu anəv à atà: "Gəl la sləm uwanay ma aŋa uwa la sili uwanay la afik uwa?"

²¹ "Aŋa məŋ sufəl", tagòdal. Kiya uwaga Yesu agòd à atà: "Kità kà, pələw à məŋ sufəl Zəsar tatak uwana aŋha, ŋgaha pələw à Zəzagəla uwana aŋha suwaŋ!"

²² Mok uwana tatsèn mawulla à uda aṅa Yesu kiya uwaga, ləv avàlành à atà à gay kaykay, tasàkal, tadà aṅatà.

*Manavay lakəl aṅa mawul à uda la mamətsay
(Mark 12.18-27; Luka 20.27-40)*

²³ La mavakay uwatà, azla Sadukiya, atà uwana mawul à uda la mamətsay la ahəṅ aw tagod, tasà à waṅ à slaka Yesu, kà manaval.

²⁴ Tanàval: “Məṅga, à aganay uwana Musa apèh: Baṅa dza aməts aṅa mis ala kokudfa mabəz bəzi kà, say deda aṅha azəb à uda la gày kudfa ṅgaha atsilla tsəhay aṅha ala.

²⁵ Azladza la ahəṅ, atà mədəf, la azladeda aṅatà la tataka gami la abà la abanay. Magolga azəb mis, amətsal à kəl ala kokudfa mabəzal bəzi, ṅgaha asàkla mis kudfa à deda aṅha.

²⁶ Apakà vok kalkal la uwaga la deda masəla bay, ṅgaha kiya uwaga la mamakər aya, ṅgaha kà mədəf nna gesina apakà vok kiya uwaga.

²⁷ La lig aṅatà la ahəṅ gesina kà, mis aməts.

²⁸ La vudf uwana azlaməna mazimnekidf tadàwul à uda ma, atà mədəf uwaga ma mis adəgay ma aṅa uwa? Kà uwana gesina aṅatà kà, tazàb?”

²⁹ Yesu agòd à atà: “Kazawla, hadfay zla, kà uwana kasəlaw bə amiyaka matsetserayga, bə amiyaka ndzədfa aṅa Zəzagəla aw.

³⁰ Kà uwana mok uwana azladza tadàwul à uda la mamətsay kà, mazəb vok adəgay la ahəṅ aya aw. Tadàdza à ahəṅ kà bokuba azlamalika uwana la zagəla.

³¹ Lakəl aṅa azlamazimnekid uwana tadàwul à uda la mamətsay kà kadzeṅaw à uwana Zəzagəla apəh lakəl aṅha aw ay? Agòd:

³² 'Gi Zəzagəla aṅa Abəraham, gi Zəzagəla aṅa Isak, gi Zəzagəla aṅa Yakuba'☆
Zəzagəla azàlànḡ à gəl Zəzagəla kà aṅa azladza uwana la sifa, kà aṅa azlamazimnekid aw."

³³ Maham à ahəṅ dza uwana tatsənà uwaga kà, ləv avàlāh à atà à gay məṅga kà matapla aṅha.

Mapəhay uwana aduwa azlaanik gesina
(*Mark 12.28-34; Luka 10.25-28*)

³⁴ Mok uwana azla Farisəya tatsənənḡ Yesu adaməl gəl à azla Sadukiya à ahəṅ la gay kà, tahamà gay à vok.

³⁵ Nḡaha tekula aṅatà uwana atapla mapəhay à azladza asàl kà makəsàl asik la tsəh ala, anàval à gay ala:

³⁶ "Məṅga, mapəhay gami ma uwala à uwana aduwa azlaanik gesina ala?"

³⁷ Yesu agòdàl: "Wòyà Sufəl Zəzagəla aṅak la ləv aṅak gesina, la sifa aṅak gesina, la hanḡəli aṅak gesina, nḡaha la masasədok aṅak gesina bay.

³⁸ Uwaga la uwana mapəhay uwana aduwa azlaanik.

³⁹ Nḡaha aḡanay masəla aṅha uwana tazlà à gay kalakal: Wòyà masla magay aṅak bokuba gəl aṅak.

⁴⁰ Mapəhay aṅa Musa la azlamatapla aṅa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl gesina tapəh kà lakəl aṅa mapəhay səla uwaga."

☆ 22:32 22.32 2Musa 3.6

Kristu atà la David
(Mark 12.35-37; Luka 20.41-44)

⁴¹ Uwana azla Farisøya tahamà gay à vok kà, Yesu anavà à atà gay uwanay:

⁴² “Mana kadzugwaw lakəl aṅa Kristu ma? Aga ma mayyi à tsəh ala ma aṅa uwa?” “Mayyi à tsəh ala aṅa David!”, tagòdal.

⁴³ Yesu agòd à atà: “Kakay zlà ma, David uwana masasədok Zəzagəla aguwà la masla la abà, aslala vok azàlal Sufəl ma? Kà uwana David agòd:

⁴⁴ 'Sufəl Zəzagəla agòd à Sufəl gulo:

Dzà madzay la ahəl kaf gulo lakəl,

Tsəràh à uwana gəbək à ka azlaməna məzam aṅak à tsəh asik. '☆

⁴⁵ Iyay zla, baṅa David azàlal ala Sufəl gulo ma, kakay Kristu apək kona aṅha ma?”

⁴⁶ Dza la ahəṅ aslala vok kà mawulla gay uwaga à uda amiyaka tekula aw, ṅgaha dagay la mavakay uwatà, dza aslala vok kà manaval manavay aya aw.

23

Yesu agòd: “Dahàw haṅkəli kà azla Farisøya la azlaməna mapəhla mapəhay ala”

(Mark 12.38-39; Luka 11.43,46; 20.45-46)

¹ La lig la ahəṅ, Yesu agolà à huma à slaka maham à ahəṅ dza la azlaməna matapla la slaka aṅha

² agòd à atà: “Azlaməna mapəhla mapəhay ala la azla Farisøya, sləray aṅatà kà mapəhla mapəhay aṅa Musa à azladza.

☆ 22:44 22.44 Mahabay 110.1

³ Kiya uwaga kà, kèsàw gay aṅatà, ṅgaha hànàw uwana ala tapəh à akul gesina, ama kadahawwan bokuba madəhəṅ aṅatà aw, kà uwana atà takəs uwana tatapla à azladza anik aw.

⁴ Tawàdàh tatak mahanayga kà mafàh à azladza anik à gəl, ama atà kà takəs aw, amiyaka bə gay gəl ahəl aṅatà babay kà tadəbəlani aw.

⁵ Ama tadàh sləray aṅatà gesina kà la huma yewdi aṅa azladza pəra. Tawàdàhla azlalaya à vok la azlagabaga bəzləh bəzləhga à vok, uwana matsetser à ahəl azlamapəhay anik anik aṅa wakità Zəzagəla à adi, ṅgaha la azlagwazazuv duksuffa la azlalukut aṅatà la gay.

⁶ Asa à atà kà azlaslaka teraṅa la azlagəy madəv kuḍa la aku, la azlatatak may lakəl kà manəṅ à atà aṅa azladza.

⁷ Asa à atà bay kà azladza tadəhaha à atà 'Ayyi' la azlavadavaday la afik, la mazalàhatàla azlaməṅga.

⁸ Ama akul kà, kayahaw mazalakulla azlaməṅga aw, kà uwana akul gesina kà akul azladedə, ṅgaha məṅga aṅkul kà tekula ahəl pəra.

⁹ Kazalawla Baba à dza asik babay aw, kà uwana akul kà Baba aṅkul kà tekula à ahəl pəra, masla uwana la zagəla la afik.

¹⁰ ṅgaha aya kayahaw mazalakulla sufəl babay aw, kà uwana Sufəl aṅkul kà tekula à ahəl pəra, uwaga kà Kristu.

¹¹ Mazəb gəl gə aṅkul kà, agà kà bokuba masla mazəb à akul dogum.

¹² Dza uwana azigəṅ gəl kà tadàwulla à vədah,

ngaha dza uwana awulla gəl à vədfah kà, tazi-gənəŋ.”

Yesu asləh vok à azlaməna matapla mapəhay la azla Farisəya

(Mark 12.40; Luka 11.39-42,44,52; 20.47)

¹³ “Ngərpa agay la akul, akul azlaməna matapla mapəhay, la akul azla Farisəya. Akul azlaməna magolla dza. Katsakaw à gamagày aŋa makoray Zəzagəla à ama kà azladza. Tekedik kà, akul la gəl aŋkul kà asa à akul mad à gày aw, azlauwana tayàh mad à gày bay kavàw à atà tetəvi aw.”

((

¹⁴ “Ngərpa agay la akul, akul azlaməna matapla mapəhay la akul azla Farisəya, akul azlaməna magolla dza. Kazawaw azlamis kuɖa à uda gesina, ngaha aya kavakaw à madəv kuɖa à abà kà mapəhla gəl aŋkul ala la huma azladza. Kà uwaga à uwana kadàbəzaw seriya uwana aduwa aŋa azladza anik.”))

¹⁵ “Ngərpa agay la akul, akul azlaməna matapla mapəhay la akul azla Farisəya, akul azlaməna magolla dza. Kauguzahaw dawali dawali gesina la gudəŋ la vok, amiyaka la kəslah iyaw babay, kà akul aŋa maβəz masla mapəh gay la ləv ala tekula. Ngaha baŋa kabəzàwwal aya kà, kapakàwwàŋ ala kà bəzi aŋa gày akəl ɖaduwa à gay akul asik səla.”

¹⁶ “Ngərpa agay la akul, akul azlaməna maguwàh azlaguləf à huma. Kagodfaw kà: ‘Baŋa dza azuw mawadəy la mən gày Zəzagəla kà, uwaga kà deyday’, kagodfaw. ‘Ama baŋa azuw

mawadƣay kà la luwàluwà uwana la gày Zəzagəla la aku kà, mawadƣay adànəfay', kagodaw.

¹⁷ Akul azlakusonju, akul azlaguləf! Uwa la à uwana mənğa gà la? Luwàluwà ay awma mən gày Zəzagəla uwana masla la uwana agən luwàluwà uwaga sətaka takay?

¹⁸ Kagodaw aya kà: 'Baŋa dza azuw mawadƣay la slaka makədf tatak kà, uwaga kà deyday', kagodaw, 'Ama dza uwana azuw mawadƣay la tatak makədfayga uwana la afik kà, mawadƣay adànəfay', kagodaw.

¹⁹ Akul azlaguləf, uwa la à uwana mənğa gà la? Tatak makədfayga ay awma slaka makədf tatak uwana agən tatak makədfayga sətaka takay?

²⁰ Kà uwaga kà, dza uwana azuw mawadƣay la slaka makədf tatak kà azuw mawadƣay la tatak makədfayga uwana la afik babay.

²¹ Dza uwana azuw mawadƣay la mən gày Zəzagəla kà, azuw mawadƣay la mən gày Zəzagəla ŋgaha la Zəzagəla uwana adz à ahən la aku babay.

²² Dza uwana azuw mawadƣay la zagəla kà, azuw mawadƣay la kursi Sufəl aŋa zagəla, ŋgaha la masla uwana adz à ahən la afik babay."

²³ "Ŋgərpa agay la akul, akul azlaməna matapla mapəhay, ŋgaha la akul azla Farisəya, akul azlaməna magolla dza, kavàw makulo aŋa tatak aŋkul, baməraka la azlatsəhay aləl anik anik gesina, ama kapəsewaw uwana aduwa à vok la mapəhay la abà, bokuba madfehən delga la tələmna, ŋgaha la madiŋal gəl à vok. Uwaga la uwana akəsà à vok kà makəsay la kokudfa

mapøsewaw azlaanik uwanay.

²⁴ Akul azlamøna maguwàh azlaguløf à huma, kazaβaw slaslam à uda la tataka masay ankul la abà, ama zlugumi kà kadàguwa à gay.”

²⁵ “Ngørpa agay la akul, akul azlamøna matapla mapøhay, la akul azla Farisøya, akul azlamøna magolla dza, kapalaw lig anja køtsaw la azlakøslad ankul, ama la huð ankul kà kahønawla la makøsafør dzøβanηa, ηgaha la gøl la adi gesina.

²⁶ Kak zil Farisøya guløf gà, pøl huð køtsaw dadàn, ηgaha lig gà adàgay kuzekaka babay.”

²⁷ “Ngørpa agay la akul, akul azlamøna matapla mapøhay, la akul azla Farisøya, akul azlamøna magolla dza. Akul kà bokuba akul azlazøvay uwana tawoðønla, ahøð la lig gà, ama la huð gà kà, mahønлага la azlatatak mazinga vanvavanη.

²⁸ Akul babay kà la lig gà kà, kapøhawla vok ala kà kiya uwaga: ‘Anu azladza delga’, kagodfaw, ama la huð kà kahønawla la magolla dza ηgaha la mawisiga”, Yesu agøðf à atà.

*Seriya uwana lakøl anja azlamøna magolla dza
(Luka 11.47-51)*

²⁹ Yesu ahød à huma à gay la magoðay: “Ngørpa agay la akul, akul azlamøna matapla mapøhay, la akul azla Farisøya, akul azlamøna magolla dza, kanjalàhàw zøvay anja azlamøna mapøh à atà gay à ahøl kà mapàhla à azladza ala kà lela. Kadfahàw azlatatak βøðfà à azlazøvay anja azlauwana à vok tadzà à ahøn la dziriga la abà.

³⁰ ‘Aganay mөгay la ahөҗ la zamana аҗа azlababa gami madzidziga kà naka mөdàh slөray anina kà makad azlamөna mapөh à atà gay à ahàl kà mapàh à azladza aw’, kagodaw aya.

³¹ La gөл аҗkul kà, kasəlaw kà akul azlamayyi à tsөh ala аҗа azladza uwana takàdàh azlamөna mapөh à atà gay à ahàl uwaga.

³² Kətà zlà kà, dàw à huma à gay kadəvawla slөray uwana à gay azlababa аҗkul tadzəkà madəhөҗ zla!

³³ Akul azlabəza matsapa: ‘Kakay mөdàtөf seriya аҗа gày akàl la gay ala?’, kagodaw ma!”

Gay makəf gөл à ahөҗ

³⁴ Ngaha agòd aya: “Kà uwaga katsənàwwàҗ lela, gədàsləl akul à azlamөna mapөh à atà gay à ahàl à wàҗ, la azlamөna haҗkəliga, ngaha la azlauwana tasəl mapөhay. Kadàkadaw azlaanik, azlaanik aya kà, kadàtataslaw atà à ahàf à adi, azlaanik kadàzlabahaw atà la kurpi la gày madəv kufa la aku, ngaha aya kadànəfahaw la gudөҗ la gudөҗ kà makad atà.

³⁵ Kiya uwaga à uwana аҗiz аҗа azladza dziriga uwana takàdàhàh atà dadzəka à vok la Abel, dza dziriga uwana takàd, tsəràh à makad Zakari, kona аҗа Baraki uwana kakàdàw la tataka аҗа azlagày tsidàҗага à abà la slaka makad tatak.

³⁶ Haday, gөpөh à akul la dziriga kà, kà uwaga gesina adàtəday kà à gөл аҗа azladza аҗа zamana uwanay lakana.”

*Yesu atà la Urusalima
(Luka 13.34-35)*

³⁷ “Urusalima, Urusalima, kak la uwana kakàd azlaməna mapəh à atà gay à ahàl uwana à gay, ŋgaha katsàh azlauwana Zəzagəla aslala kà atà à wəŋ la akur. Gəday vok kà məŋga, kà maham gay à vok aŋa azladza aŋak la slaka gulo, bokuba gotsak uwana aham gay azlabəza aŋha à vok la tsəh gogozlàh aŋha, ama kakəsaw aw.

³⁸ Ŋgaha zla, lagwa kà, gày aŋkul adàgay ŋvagay.

³⁹ La kità gəpəh à akul kà: Dagay lakana kadàŋəŋaw gi aya tsərəh à uwana: ‘Məpis gay à vok à gay la dza uwana atsa à wəŋ la sləm aŋa Sufəl’,[☆] kadàgəfaw”, Yesu agòd.

24

*Gay lakəl aŋa madəv à gay gudəŋ à vok
(Mark 13.1-3; Luka 21.5-6)*

¹ Kiya uwaga Yesu asà à lag la məŋ gày Zəzagəla la aku. Uwana adiy aŋha kà, azlaməna matapla la slaka aŋha tazà à vok à slaka aŋha kà mapəhalla maŋalay aŋa məŋ gày Zəzagəla uwatà.

² Kiya uwaga Yesu awùlla à uda, agòd à atà: “Kanəŋaw uwaga gesina takay? Haday gəpəh à akul la dziriga kà, amiyaka akur tekula babay kà adàgəfal à gay aw, tadàkalah à ahəŋ gesina.”

Azlaŋgərpa uwana tadàtsa à vok à wəŋ

*kà madəv à gay gudəŋ à vok
(Mark 13.3-13; Luka 21.7-19)*

³ Yesu adzà madzay la gudəŋ kuvu la afik, la abatà azlaməna matapla la slaka aŋha tazà à

[☆] 23:39 23.39 Mahabay 118.26

vok à slaka aṅha, tanàval à gay ala: “Pèhanula: Mbà uwaga adàpaka vok ma, masəlay ma uwala adàpəhanula kaslà mas à waṅ aṅak la makəɗ gəl à ahəṅ gudəṅ à vok la?”

⁴ Yesu awùlla à atà ala: “Dahàw haṅkəli kà aṅa mapapatakulla aw.

⁵ Kà uwana azladza aṅuvaw tadàsa à waṅ la sləm gulo, ṅgaha: ‘Gi Kristu!’, tadàgəɗay, ṅgaha tadàvavarah azladza aṅuvaw à bada à abà.

⁶ Kadàtsənaw azlamawiyay aṅa guvəl, ṅgaha azlagay lakəl aṅa guvəl. Guba adəkəs akul aw, uwaga kà, say leri apaka vok, ama uwaga kà makəɗ gəl à ahəṅ gudəṅ à vok dadəṅ aw.

⁷ Azladza tsəhay anik tadàp guvəl la azlatsəhay anik, ṅgaha makoray anik adàp guvəl la makoray anik, azlamay tadàgəhay la ahəṅ, ṅgaha azlamabəlakàh vok aṅa kutso tadàgəhay la ahəṅ la azlaslaka anik anik.

⁸ Ama azlatatak uwaga gesina adàpaka vok kà bokuba madzəka mazay aṅa huɗ bəzi.”

⁹ “Azladza tadàvəh akul à ahəl aṅa azladza anik kà matərəbàh akul, ṅgaha tadàkadəh akul. Azlatsəhay gudəṅ à vok gesina tadàpəsew akul kà uwana kawoyaw gi.

¹⁰ La kaslà uwatà, azladza aṅuvaw tadàsak à madiṅal gəl à vok la tsəh ala, ṅgaha tadàtah à vok kaf à gəl, ṅgaha tadàzin vok à vok ala kà atà à àtə.

¹¹ Azlaməna mapəh à atà gay à ahəl fida gə tadàpahla vok ala la tataka aṅkul la abà, tadàvavarah azladza anik aṅkul aṅuvaw.

¹² Mawisiga la uwana adàsləh gəl à ahəṅ à kà delga, azladza gay məṅga tadàwadəh vok à uda

la uwaga la abà à kà delga.

¹³ Ama dza uwana adàbasinɔ tsəràh à makəɔf gəl à ahəŋ la tetəvi aŋa Zəzagəla à ama kà, adàbəlay.

¹⁴ Gay marabəŋ aŋa makoray Zəzagəla adàgay mapəhayga la gudəŋ la vok gesina, kà mazinɔ gà à azlatsəhay gudəŋ à vok gesina. Baŋa adatsanay kiya uwaga kà, madəv à gay gudəŋ à vok adàzla-ŋalay.”

Məzam aŋa dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl

(Mark 13.14-23; Luka 21.20-24)

¹⁵ “Mok uwana kadənəŋaw masla məzam aŋa Kristu, uwana masla mapəhal gay à ahəl Daniyel apəh, à uwana atsizl à slaka tsikasla gà à abà kà, (kəla dza uwana adzeŋ uwaga kà, adaha haŋkəli lela!)

¹⁶ Kiya uwaga kà azlauwana la kutso Yahudiya kà, tadəhoy à gudəŋ à afik.

¹⁷ Dza uwana la gəl gày babay, adàsa à ahəŋ kà mad à gày kà mahəl azlatatak uwana la huɔf gày aŋha aya aw.

¹⁸ Ŋgaha dza uwana la fəta, adəwul à mtəga kà mahəl dəbdəbi aŋha la mtəga aŋha aw.

¹⁹ Kay, ŋgərpa məŋga adàgay la azlamis uwana la bəza la huɔf, ŋgaha la azlauwana bəza vərna aga la atà la ahəl la mavakay uwatà!

²⁰ Dəvəw kuɔa à Zəzagəla kà mavakay mawisiga uwaga aŋa matəɔf à təla anasl à abà baŋaw à vuɔf madu w ləv à abà aw.

²¹ La kaslā uwatà kà, ŋgərpa məŋga adàgay la ahəŋ uwana adapakà vok dagay uwana Zəzagəla

adàhà gudəŋ à vok tsəràh à lakana aw, uwana adàpaka vok bokuba uwaga aya dʒikidiki aw.

²² Agayŋa Zəzagəla atetuwà mavakay uwaga aw kà, naka dza la ahəŋ aβəlay aw, ama Zəzagəla atetuwà mavakay uwaga kà, kà azlaan̄ha uwana atsatsàmàni atà.”

²³ “Baŋa ‘Kristu kà à aganay, la abanay, à agatà la abatà’, tagoɔ à akul kà, kakəsaw gay aŋatà aw.

²⁴ Kà uwana azlakristu fidaga, la azlaməna mapəh à atà gay à ahàl fida gà tadəpahahla vok ala. Tadàdàh azlamagol nadzipo kà mavavarla azladza amiyaka bà azlauwana Zəzagəla atsatsàmàni atà.

²⁵ Tsəbàwwal sləm kà uwana gədapəh à akul à vok à abà.”

²⁶ “Kità kà, baŋa: ‘A agatà la kəsaf la abà, la abatà’, tagoɔ à akul kà, kadaw aw! Baŋaw dza agoɔ à akul: ‘Aganay adada à gày à abà la abanay’, tagoɔ à akul kà, kakəsaw gay aŋha aw.

²⁷ Bokuba habaga uwana awutsəɔ à uda la ləv zagəla la abà dagay la tsəh la ahəŋ tsəràh à gəl à agu kà, kiya uwaga à mas à waŋ aŋa Kona aŋa dza babay.

²⁸ La slaka uwana tatak mamətsayga la ahəŋ la uwana azlakwatsamu tahəm gay à vok la abatà.”

*Mas à waŋ aŋa Kona aŋa dza
(Mark 13.24-27; Luka 21.25-28)*

²⁹ “La katskats la lig mapak vok aŋa ŋgərpa uwaga la ahəŋ kà, afats adàudəy aya aw, təla bay adàv uɔfaka aŋha aya aw, azlatsetsiliŋ tadəsokw

à ahəŋ la zagəla, ŋgaha ndzəɔfa aŋa zagəla adàbəlaka vok.

³⁰ Ŋgaha masəlay aŋa Kona aŋa dza adəpəhla vok ala la zagəla la afik. Kiya uwaga azladza à vədah gesina tadətaway, tadənəŋ Kona aŋa dza atsa à ahəŋ la habaga la abà la ndzəɔfa mazləbay mənğa la zagəla.

³¹ Magol mapara mənğa adətsənay, ŋgaha tadənəŋ azlamalika la gay tər gudəŋ ufaɔ aŋa kutso, tadàham gay azlauwana à vok atsatsà-màni atà la azlagay tər gudəŋ à vok uwaga.”

*Uwana gudəv apəhla ala
(Mark 13.28-31; Luka 21.29-33)*

³² “Tsənàw uwana gudəv apəhakulla: Mok uwana gudəv agagəray babasɔ aŋha aday kà, səlàw kà madara kà nekwa.

³³ Kiya uwaga kà, baŋa kadənəŋaw uwaga gesina kà, səlàw kà, kaslà mas à ahəŋ aŋa Sufəl kà adaslay.

³⁴ Haday, gəpəh à akul la dziriga kà: Kà azladza aŋa zamana uwanay tadàməts à gay dadəŋ gesina, kà mas à waŋ aŋa makoray Zəzagəla aw.

³⁵ Zagəla la kutso kà adədəv à gay, ama gay gulo kà, adədəv à gay aw!”

*Zəzagəla kokudə gəl aŋha la uwana asəl
madəv à gay gudəŋ à vok pəra
(Mark 13.32-37; Luka 17.26-27,34-36)*

³⁶ “Dza la ahəŋ asəl kaslà la mavakay, baŋaw sa aŋa mapaka vok aŋa tatak uwaga aw, amiyaka azlamalika uwana la zagəla, amiyaka

Kona aᅇha babay aw, say Baba kokudfa gəl aᅇha pəra la uwana asəl.

³⁷ Tatak uwana apakà vok la zamana aᅇa Nuhu kà, adàpaka vok kalkal la uwaga aya à mok uwana Kona aᅇa dza adàsa à waᅇ.

³⁸ La kità, à mok uwana mavakay aᅇa iyaw, uwana azà dza ala, aləg à waᅇ kà, azladza tazùw, tasàh tatak, tazàb mis, tadàh à zil tsəràh à mavakay uwana Nuhu adà à kəslah iyaw à abà.

³⁹ Tadzùgw tatak d̄ikid̄iki tsəràh à uwana iyaw asà à waᅇ, azàtala gesina aw. Kiya uwaga adàpakay la vuđ mas à waᅇ aᅇa Kona aᅇa dza babay.

⁴⁰ La kità, azladza səla tadàgay la fəta, tekula adàgay mazəbay gà, anik adàgay masakal gà.

⁴¹ Azlamis səla tadàdzam vəl, tekula adàgay mazəbay gà, anik adàgay masakal gà.

⁴² Dzàw à ahəᅇ la adi, kà uwana kasəl aw mavakay uwana Kona aᅇa dza adàsa à waᅇ aw.

⁴³ Tsəbàw sləm à uwanay lela: Aᅇa zil gày asəl kaslà uwana masla à gəl atsa à waᅇ kà mazləl gày aᅇha la vəd kà, adzəhal aw, ahən à ahəᅇ la adi kà masla gəl aᅇa mad à gày aᅇha aw.

⁴⁴ Kà uwaga: Dahàw vok à ahəᅇ, akul babay, kà uwana Kona aᅇa dza adàsa à waᅇ kà la kaslà uwana manəwəᅇ aᅇkul lakəl aw.”

Gay la gay la abà lakəl aᅇa azlamagamza səla (Luka 12.41-48)

⁴⁵ “Uwa à magamza dziriga uwana la han̄kəli gà uwa? Uwaga kà dza uwana məᅇga aᅇha afà à gəl aᅇa azlaməna sləray anik, kà masla aᅇa mavàha à atà tatak may la sa uwana asà à atà.

⁴⁶ Marabay agay la magamza uwana mənğa aŋha awul à waŋ, abəzal à gəl la sləray aŋha la abà.

⁴⁷ Hafay, gəpəh à akul la dziriga: Zil gày adàv ləmana à magamza aŋha uwanay à ahəl gesina.

⁴⁸ Ama baŋa magamza uwaga mawisiga kà, agoday la gəl aŋha kà: Mənğa gulo kà adàsafay,

⁴⁹ adzəka mazlabàh azlamanzay aŋa sləray, ŋgaha azuway la azlaməna guzu,

⁵⁰ kiya uwaga zil gày adəzlanjalay la vud uwana magamza uwaga la makuday la abà aya amiyaka aŋa sa tekula aw.

⁵¹ Zil gày adəfahla seriya zlazlafaga à gəl, ŋgaha adàvəl masik aŋha kà la tataka aŋa azlaməna magolla dza la abà, la abatà la uwana adātuway, la mapad slid la tsəh ala tərrowawa”, Yesu agòd.

25

Gay la gay la abà lakəl aŋa azladəgam kulo

¹ “Kiya uwaga makoray Zəzagəla kà kalkal la gay aŋa azladəgam kulo uwana tasà à uda, tahəl fənəs aŋatà, tahəd kà magagamay la masla mazəb mis.

² Azladəgam zlo la tataka aŋatà la abà kà, azlakusoŋu gə. Azlazlo anik uwanay kà, azlaməna masəl gəl gə.

³ Azlakusoŋuga uwaga tahəl fənəs aŋatà kokudə matəfani aməl à koloba à agu kà madla la ahəl.

⁴ Ama azlamasəl gəl gə uwanay kà tadatəfani aməl à koloba à agu, tadàla la ahəl gesina la fənəs aŋatà.

⁵ Hay, masla mazəb mis asəf kà mas à waŋ, azladəgam kulo uwaga tadzehàl.”

⁶ “La tataka vəd mawiyay atsən: ‘Masla mazəb mis vok adazlanalay, sàw à afik, məgàgàm la masla zla!’

⁷ Kiya uwaga azladəgam kulo uwaga tatsànla, ŋgaha tavàtsàhà fənəs aŋatà.

⁸ Azlakusonuga uwanay tagòd à azlamasəl gəl gà uwanay: ‘Kamkam, dzèslàhàw à anu amàl aŋkul, kà uwana fənəs gami adàmatsahla, sələwk sesələwk tsi!’

⁹ Azlamasəl gəl gà tagòd à atà: ‘Awaŋ, adàsla anu aw, dàw à kanti à agu, kadàsukwaw!’

¹⁰ Kiya uwaga azlakusonuga uwaga tahəd kà masukw amàl la kanti, ama la sa uwaga masla mazəb mis asà à waŋ, azladəgam zlo masəl gəl gà uwatà tadà à gày la slaka gà, à gày mazəb vok à agu, kà uwana tagà nekwa, ŋgaha tatsàk à gamagày à ama la tsəkurəm tərrezl.

¹¹ Zewk, la huma la gay, azladəgam anik uwanay tasà à waŋ, tadzəkà mazalahay: ‘Məŋga, pəzl à anu gamagày!’

¹² Ama masla mazəb mis agòd à atà: ‘Hadfay, gəgòd à akul la dziriga: Tetuwa gəsəl akul aw!’

¹³ Yesu azàlànŋ à gəl, agòd à atà: “Dzàw à ahəŋ la adi, kà uwana kasəlaw mavakay, amiyaka sa uwatà aw!”

*Gay la gay la abà lakəl azlamagamza makər
(Luka 19.11-27)*

¹⁴ “Adagay kalkal la dza uwana ad à mauguzahay. Azàlàh azlamagamza aŋha, abək à atà à gəl aŋa tatak aŋha gesina.

15 Anik aṇatà avàl gursu dèbow, à anik aya gursu dadèrmokw ufaḍ, à mamakèr gá avàl gursu dadèrmokw sèla. Avà à atà la kèla ndzèḍa aṇa dza suwaṇ, ṅgaha la lig la ahèṇ adà aṇha à mauguzahay.

16 Magamza uwana abèzà gursu dèbow, ahàd, atsàkàlla, ṅgaha abèzal riba aṇa gursu dèbow anik aya.

17 Masla aṇa maḃèzal gursu dadèrmokw ufaḍ adahàṇ kiya uwaga babay suwaṇ, ṅgaha abèz riba aṇa gursu dadèrmokw ufaḍ anik aya.

18 Ama dza uwana abèzà gursu dadèrmokw sèla, ahàd, alà à afèk à uda, ṅgaha ahàḍ à sili uwatà à agu mèṅga aṇha avàl.”

19 “Uwana adasafay mèṅga kà, mèṅga aṇatà awùl à waṇ la mauguzahay, ṅgaha adzà madzay, kà matugway lakèl aṇa sili aṇha.

20 Magamza uwana abèzà gursu dèbow atsà à vok à waṇ à slaka mèṅga aṇha, apèhal gursu dèbow anik uwana ayyà à tsèh. ‘Mèṅga, kavà à gi kà gursu dèbow tekula, tèga aw uwà ay? Nèṅàṅ tsi, aganay gursu dèbow uwaga ayyà à tsèh ala gursu dèbow anik aya.’

21 Mèṅga aṇha agòḍal: ‘Delga, kak magamza dziriga, kagà dziriga la azlabèza tatak deyday gá la abà, gèḍàfa à ka à gèl aṇa azlatatak uwana aga la ndzèḍa, sà à waṇ à marabay gulo à abà.’

22 Magamza uwana abèzà gursu dadèrmokw ufaḍ, azà à vok à awtày babay, agòḍ: ‘Mèṅga, kavà à gi gursu dadèrmokw ufaḍ aw uwà ay? Nèṅàṅ, aganay dadèrmokw ufaḍ anik uwana ayyà à tsèh.’

²³ Mønğa aŋha agòɔfal: ‘Delga, kak magamza dziriga, kagà dziriga la azlabəza tatak deydayga la abà, gədàfa à ka à gəl aŋa azlatatak mønğa gà. Sà à waŋ à marabay gulo à abà.’

²⁴ La lig la ahəŋ magamza uwana abəzà à gursu dadərmokw səla azà à vok à awtày, agòɔf: ‘Mønğa gulo, gəsəl kà kak dza dzaŋdzanğa. La guf uwana la abà kasləkà tatak à abà babay aw kà, katsəɔfay, ŋgaha la guf uwana la abà kasləkà aw kà, kalay.

²⁵ Guba akəs à gi kà uwaga à uwana, gəhəd, gəlà sili aŋak uwaga à afək à agu. Nəŋəŋ, aganay à tatak aŋak!’

²⁶ Mønğa aŋha awulàlla: ‘Kak magamza mawisiga, ŋgaha masaga, kasəl kà gətsəɔfay ŋgaha gəlay la guf uwana la abà gəsləkà aw, kagòɔf, ààà?!

²⁷ Kà mana kafà sili gulo à gày makal goder aw, naka mok uwana gədawul à waŋ kà naka gəday, gəhəl sili la iyaw la tsəh la abatà aw ma?

²⁸ Hèlàwla gursu dadərmokw səla gə uwaga ala, ŋgaha bəkàw à dza aŋa gursu dəbow à vok.

²⁹ Kà uwana kəla dza uwana akoray kà, tadàvəlla à vok, ama dza uwana akoray aw kà, bə bəzi gə uwatà agà la ahəl kà, tadədəval à ahəl ala aya.

³⁰ Ama magamza mawisiga uwaga kà dūwàw à uda à mələs à abà, la abatà matuway la mapəɔf slid adəpaka vok!’ ”

Seriya makəɔf gəl à ahəŋ

31 “Mok uwana Kona aṅa dza adàsa à ahəṅ mas Sufəl Sufəl, la azlamalika aṅha gesina kà, adàdza à kursi mazləbay aṅha à afik.

32 Azlatsəhay gudəṅ à vok gesina tadàham gay à vok la huma aṅha, ṅgaha adàvəh azladza ala, bokuba uwana masla manəṅla azlatatak avəh azlatuwaṅ ala la azlaawək.

33 Adàbək azlatuwaṅ à ahəl kaf aṅha à gəl, ṅgaha azlaawək à ahəl gudzay aṅha à gəl.

34 Kiya uwaga Sufəl adàgodəy à azlauwana la ahəl kaf aṅha lakəl: ‘Sàw à waṅ akul uwana Baba gulo adapis akul gay à vok, ṅgaha bəzəw à makoray uwana aga madəhakullaṅ à ahəṅ gə dagay madzəka gudəṅ à vok.

35 Kà uwana may azà à gi, kavəw à gi tatak may, nəlay akəs à gi, katəđəw gi iyaw gəsà, gəgà mələk gə, kakəsəw gi la ahəl səla.

36 Gəgà la godega deyday, kadùwəw à gi lukut à vok, gəgà la đuvats gə, kasəw à waṅ kà manəṅ gi à gəy la à gi sləm, gəgà la daṅay, kasəw waṅ kà manəṅ gi à gəy.’

37 Kiya uwaga azladza uwana azladziriga taulàlla: ‘Sufəl, mbà mənəṅà ka la may gə, ṅgaha məvə à ka tatak may baṅaw la nəlay gə ṅgaha mətəđ à ka iyaw masay ma?

38 Mbà mənəṅà ka kak mələk gə, ṅgaha məkəs kà la ahəl səla, baṅaw mənəṅà ka la godega deyday ṅgaha məduwə à ka lukut à vok ma?

39 Mbà mənəṅà ka đuvats azà ka, mbà la daṅay maslā mədà à awtəy kà manəṅa ka à gəy la?’

40 Sufəl awulla à atà ala: ‘Hadəy, la dziriga gəpəh à akul: Uwana kadəhəhəwəwəṅ à tekula la

tataka azlabəza uwanay la abà gesina kà, uwaga kà, kadahàwàŋ kà gi!’ ”

⁴¹ “Ŋgaha la lig la ahəŋ Sufəl adàgodf à azlauwana la ahəl gudzay aŋha: ‘Zàw gi à vok, akul uwana Zəzagəla adàtsafla akul! Dàw à akəl uwana à abà adàmats ala aw uwana madəhəŋ à ahəŋ gà, kà aŋa seteni la azlamalika aŋha gesina!

⁴² Kà uwana may azà à gi, kavàw à gi tatak may aw, nəlay akəs à gi, katədfàw à gi iyaw gəsà aw,

⁴³ gəgà mələk gà, ama kakəsàw gi aw, gəgà la đuvats ŋgaha gəgà la danay kafàw gi sləm babay aw.’

⁴⁴ Kiya uwaga taulàlla: ‘Sufəl, mbà mənəŋà ka la may gà baŋaw la nəlay gà, baŋaw kagà mələk gà, baŋaw la godega deyday, baŋaw la danay ŋgaha maslà məzlake ka aw la?’

⁴⁵ Sufəl awulla à atà ala: ‘Hadfay, gəpəh à akul la dziriga: Kəla tatak uwana kadahàhàwwàŋ à azlabəzaga uwanay gesina kiya uwaga aw kà, bà kadahàhàwwàŋ à gi babay aw.’

⁴⁶ Kiya uwaga tadàdala atà à seriya uwana à abà adədəv à gay aw. Ama azladza dziriga kà tadəbəz sifa uwana adəv à gay aw”, Yesu agòdf zlà.

26

*Azlaməŋga takəs sawaray kà makəs Yesu
(Mark 14.1-2; Luka 22.1-2; Yuhana 11.45-53)*

¹ Hadfay, mok uwana Yesu adadəvla gay aŋha à gay kà, agòdf à azlaməna matapla la slaka aŋha:

² “Sələw kà madəvaday uwana sləm aŋha Paska adəgay la ahəŋ la mahəŋay səla la abà,

ɲgaha tadàv Kona aɲa dza à ahàl aɲa azladza kà matatasl à ahàf à adi.”

³ Kiya uwana azlamadzahaga aɲa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamasiga aɲa azla Yahudiya tahamà gay à vok la mtəga aɲa Kayyif, məɲ madzahaga aɲa azlaməna mav tatak à Zəzagəla.

⁴ Takəs matsən vok gay la gəl la gəl, kà makəs Yesu, ɲgaha kà makəɗay.

⁵ Tagòɗ: “Məslala vok kà makəsay la madəvaday la abà aw, kà uwana maham à ahəɲ dza adàvədzahla”, tagòɗ.

*Mis adzadzab amàl matərsin à Yesu à gəl
(Mark 14.3-9; Yuhana 12.1-8)*

⁶ Mok uwana Yesu la Betaniya, la mtəga aɲa Səmon masla akàl zagəla uwatà kà,

⁷ mis anik asà à waɲ à slaka aɲha la dərəw amàl la ahàl mahənlaga la amàl matərsin zlazladɗaga. Adzadzab amàl matərsin uwatà à Yesu à gəl la mok uwana tazùw kaf.

⁸ Uwana azlaməna matapla la slaka aɲha tanəɲà uwaga kà, gəl akàɗf à atà à vok, tagòɗ: “Kà mana awis tatak ala kiya uwanay ma?”

⁹ Agayɲa avà à anu amàl matərsin uwaga tsa-kalay aɲha zlazladɗa: məduw ala, kà mav sili gà à azlaməna kuɗa, kà ɲuləm.”

¹⁰ Yesu kà asəl uwana tapəhay, agòɗf à atà: “Kà mana katərəbaw mis uwaga ma? Kà uwana adàhàgəɲ kà dzəba aɲha səla aw?”

¹¹ Kà uwana azlaməna kuɗa tadàgay la ahəɲ koksikoksi, ama gi kà mədàgay la ahəɲ anina koksikoksi aw.

¹² Kà uwana amàl uwanay adzadzàb à gi à vok kà, maɗàh amàl à mazimnekid uwana à vok kà mazəb à uda.

¹³ Haɗay, gəpəh à akul la dziriga: Kəla slaka, uwana dza adəpəh gay matsidayga uwanay la gudəŋ la vok gesina kà, tadəpahay lakəl aŋa uwana mis uwanay adəhəŋ, kà mis uwanay aŋa mawul à atà à gəl.”

Yudas asal mav Yesu à ahəl aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla

(Mark 14.10-11; Luka 22.3-6)

¹⁴ Mok uwana uwaga adada à lig kà, tekula la tataka azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla uwaga la abà, uwana sləm aŋha Yudas Iskariyot, ahəd kà maɓəz à azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla à vok,

¹⁵ agòd à atà: “Mana kadàvəw à gi, à baŋa gəfa à akul Yesu à ahəl ma?” Nŋaha tatùgwal gursu dzik makər à ahəl.

¹⁶ Dagay la mok uwatà Yudas ayəh tetəvi kà maf à atà Yesu à ahəl.

Yesu azuw tatak may aŋa Paska

la azlaməna matapla aŋha kulo gəl aŋha səla
(Mark 14.12-21; Luka 22.7-14; Yuhana 13.21-

30)

¹⁷ La mavakay teraŋa aŋa madəvaday pain uwana kokuda tatak makəsliŋ, azlaməna matapla tasà à waŋ, tanəv à Yesu: “Lala asa à ka məday kà maɗàh tatak madəvaday Paska à ahəŋ la?”

¹⁸ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Dəw à huɗ gudəŋ à abà à slaka dza uwahà: Məŋga agod à

ka, ‘Kaslà gulo adaslay kà gi aña mazuw tatak may aña Paska la azlaməna matapla gulo la mtəga aňak’, agodf, gòdàwwal.”

¹⁹ Azlaməna matapla tahəd, tadəhà uwana Yesu apəh à atà à ahəl, ɲgaha tadəhà tatak may aña madəvaday Paska à ahəŋ.

²⁰ Mok uwana mokokhu adasa à waŋ kà, Yesu adzà à tatak may à adi la azlaməna matapla la slaka aňha kulo gəl aňha səla uwatà.

²¹ Mok uwana tazùw tatak may, Yesu agòd à atà: “Hadəy, gəpəh à akul la dziriga, tekula aňkul adàta à gi kaf à gəl.”

²² Uwaga abək mazawla à gəl à azlaməna matapla məŋga, tadzəkà manavahal la tekula, tekula: “Sufəl, gi zlàk uwà, gi zlàk uwà?”, tagòdal.

²³ Yesu awùlla à uda, agòd à atà: “Dza uwana mədəb ahəl à kaf à gəl anu səla la kəslad la abà, la uwana adàta à gi kaf à gəl.

²⁴ Hadəy, Kona aña dza adàmətsay la tsəhay gə uwana matsetseray, apəhay la wakità la abà lakəl aňha, ama ɲgərpa adəgay la dza uwana adàta kaf à Kona aña dza à gəl! Agayña tayyay aw kà, naka ɲuləm kà aňha.”

²⁵ Yudas masla matal kaf à gəl, uwaga agòd la manavay: “Məŋga, gi la magay zlàk uwà?” Yesu awulàlla, agòdal: “Kak Yudas, kapəh!”

Tatak may tsikasla gə

(Mark 14.22-26; Luka 22.15-20; 1 Korintiya 11.23-25)

²⁶ La mok uwana tazùw tatak may, Yesu azəb kaf, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, atsakəŋ ala, avà

à azlaməna matapla la slaka aṅha la magoɗay:
 “Uwanay kà vok gulo, zəbàw, kazùwwàw!”

²⁷ Nḡaha azəb kətsaw mahənla gà la tatak masay gà, “Kikay”, agòɗ à Zəzagəla, avà à atà la magoɗay: “Sàw uwaga gesina aṅkul,

²⁸ kà uwana uwaga kà aṅiz gulo, aṅiz makəs vok slawda, uwana masokw à vəɗfah gà, kà aṅa azladza aṅuvaw, kà maβəz mamatsila tsakana.

²⁹ Gəpəh à akul uwaga la dzahhà: Dagay lakana gədàsay iyaw mayyay ahàf uwanay aw, tsərəh à uwana mədàsay anina la makoray aṅa Baba gulo aya.”

³⁰ La lig aṅa mahab mahabay mazləbay à gay, tadà aṅatà à gudəṅ kuvu à afik.

Yesu atà la Piyer

(Mark 14.27-31; Luka 22.31-34; Yuhana 13.36-38)

³¹ Kiya uwaga Yesu agòɗ à azlaməna matapla la slaka aṅha: “La huɗ aṅa vəɗf uwanay lakana kà, kadàsakaw gi à ahəṅ gesina aṅkul, bokuba uwana mədzenṅay la matsetseray la abà:

'Gədàkəɗ masla manəṅla azlatuwan, nḡaha maham à ahəṅ tuwan ḡesina adàsləh ḡəl à ahəṅ.’[☆]

³² Ama mok uwana ḡədàwul à uda kà, ḡədà-tsevokay kà akul à Galili.”

³³ Piyer agòɗfal: “Amiyaka azladza anik ḡesina tasàk à kak à ahəṅ kà, gi kà, ḡədàsak à ka à ahəṅ tetuwa aw!”

³⁴ Yesu awulàlla: “Haɗfay, gəpəh à ka la dziriga: Bə la vəɗf uwanay kà, gurayṅa mewḡdzagalan

☆ 26:31 26.31 Zakari 13.7

awiyay kà, kadàgodfay asik makər, kà kasəl gi aw, kà uwaga Piyer.”

³⁵ Piyer agòdál: “Dikidiki: Gəsəl kak aw, gədəgodfay aw, amiyaka bà makits aga à gi la kuda bay!” Azlaməna matapla uwana la slaka aṅha tapèh bokuba aṅa Piyer uwaga babay.

*Yesu adəv kudfa la Getsemane
(Mark 14.32-42; Luka 22.39-46)*

³⁶ Kiya uwaga Yesu abèz à slaka anik à abà uwana sləm aṅha Getsemane, ṅgaha agòd à azlaməna matapla aṅha: “Aga, gəday, gədədəv kudfa la abatà y kà, dzàhàw madzay la abanay.”

³⁷ Adàla Piyer, ṅgaha azlabəza aṅa Zebede səla la tsəh, adzəkà maskulay la mazaw la gəl.

³⁸ Agòd à atà: “Ləv gulo adahənla la mazaw la gəl aṅa mamətsay, dzàw à ahəṅ la abanay, dzàw à ahəṅ la adi kiya gi.”

³⁹ Masla adàni kərkər zewk, atsòṅ gəl à ahəṅ, ṅgaha adəv kudfa la kiya uwanay: “Baba gulo, agayṅa uwanay abəz à vok kà naka, kazəbḡəṅ kətsaw ṅgərpa uwanay ala, amiyaka bà la uwaga babay kadahaṅ bokuba uwana asa à ka, awkà bokuba uwana asa à gi aw!”

⁴⁰ La lig la ahəṅ awul à waṅ à slaka azlaməna aṅha makər uwaga, abèz atà à gəl kà tadzəhal. Agòd à Piyer: “Kaslawwala vok kà madz à ahəṅ la adi la gi, amiyaka sa tekula aw uwà?”

⁴¹ Dzàw à ahəṅ la adi, dèvəw kudfa kà akul aṅa matəf à mapapatay à abà aw. Masasəfok aṅa dza asal manəfay nəma, ama vok kà guḡguḡ.”

⁴² Azà à atà vok la vok ala kà masəla, ṅgaha adəv kudfa kiya uwanay: “Baba gulo, baṅa akəs

à vok kà kətsaw uwanay azəb vok à uda kiya uwanay aw, sàk à gi kà gi aŋa mas à uda la abà, ŋgaha masal aŋak apaka vok zla.”

⁴³ Masla awùl à waŋ aya à slaka azlaməna matapla aŋha uwaga, abèz atà à gəl kà tadzehàl aya, taslalla vok aŋa madz à ahəŋ la adi aw.

⁴⁴ Yesu azà à atà vok la vok ala aya kà mamakəŋ, adəv kuɸa la kiya uwana uwarà.

⁴⁵ La lig la ahəŋ, awùl à waŋ à slaka aŋatà, agòɸ à atà: “Kadzewhal gotənaŋ, kaduwaw ləv aŋkul pəra ay? Nəŋàwwàŋ sa kà adaslay adagay, ŋgaha Kona aŋa dza adagay mavəyga à ahàl aŋa azlaməna tsakana.

⁴⁶ Sàw à afik, məhàd! Dza uwana adata à gi kaf à gəl kà aganay la abanay!”

Makəs Yesu

(Mark 14.43-50; Luka 22.47-53; Yuhana 18.3-12)

⁴⁷ Ŋgaha bokuba uwana Yesu à lig la mabafma la abà, à mok uwana Yudas, tekula la tataka azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla la abà, asà à waŋ la maham à ahəŋ dza aŋuvaw la tsəh, katsakar la azlaazəva agà à atà la ahàl. Azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamasiga aŋa azla Yahudiya la uwana taslèl atà à waŋ.

⁴⁸ Yudas, uwana adata kaf à Yesu à gəl apəh à atà uwana à vok à abà, adəɸehəŋ kà mapəhatàla Yesu: “Lagwa kà, dza uwana gədəkəs vok kà, masla gà la uwaga à uwana kayahaw, kadàvalahawka pəra”, agòɸ à atà.

⁴⁹ Yudas azà à vok à slaka Yesu la katskats: “Ayyi, məŋga gulo”, agòɸal, la makəs à vok.

⁵⁰ Yesu agòfal: “Slawda, uwana kasà à wan̄ kà madfeh̄n̄ kà, cfah̄n̄ katskats!” Kiya uwaga azladza anik tasà à wan̄, tavàlàhàka Yesu, takès.

⁵¹ Tekula uwana agà la Yesu abècf̄ katsakar aṅha à uda, ṅgaha adècf̄la magamza aṅa m̄n̄ madzahaga, anàtsal sl̄m lak̄el ala.

⁵² Yesu agòfal: “Kay, wùlla katsakar aṅak à gày aṅha à agu, kà uwana azladza uwana tah̄l katsakar kà, tadàkad̄ atà la katsakar babay.

⁵³ Kas̄el kà aṅa asa à gi kà ḡzal à Baba gulo kà mazlak gi aw takay, ṅgaha asl̄el gi azlamalika à ah̄n̄ maṅəlan̄əl kulo ḡəl aṅha s̄əla aw takay?

⁵⁴ Ama baṅa kiya uwaga ma kakay à uwana tatsets̄er à wakità à abà, aḡəf̄ à afik ma? Kà uwana wakità agod̄ kà: Say uwanay adàpaka vok kiya uwanay, agod̄.”

⁵⁵ Ṅgaha Yesu agòf̄ à maham à ah̄n̄ dza: “Kas̄aw à wan̄ kà mak̄əs gi la azlakatsakar, la azlaazəva la ah̄l bokuba gi masla nab̄era takay? K̄əla mavakay ḡədzàh̄à madzay la m̄n̄ ḡày Z̄əzaḡəla la aku kà matapla tatak à azladza, uwala kak̄əs̄aw gi aw!

⁵⁶ Ama uwaga gesina apakà vok kà gay aṅa masla map̄əhal gay à ah̄l uwana la wakità la abà aṅa maḡəf̄ à afik.”

Ṅgaha azlam̄əna matapla tas̄akal à ah̄n̄, tah̄y aṅat̄a gesina.

*Yesu la huma à azlamasiga aṅa gay zil
(Mark 14.53-65; Luka 22.54-55,63-71; Yuhana 18.13-14,19-24)*

⁵⁷ Azladza uwana takès Yesu, tadàla masla à huma aṅa Kayyif, m̄n̄ madzahaga aṅa

azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna mapəhla mapəhay ala, la azlamasiga uwana tahamà gay à vok la abatà.

⁵⁸ Piyer anəfà Yesu la tsəh makəda kəda. Tsəràh à gəl akəl anja mən madzahaga, adà à gày, adzà madzay la slaka anja azlamanəjla, kà manərəz tatak uwana apaka vok la Yesu.

⁵⁹ Azlamadzahaga anja azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamasiga anja gudəj tayəh mapuw gudzi à Yesu à gəl, amiyaka bà la fida uwala beyli, kà mabəzal à tsəh kà makəday.

⁶⁰ Ama tabəzal aw, amiyaka bà la uwala beyli, bà la abatà azladza tasəhla azlagay deyday gà à waŋ lakəl anja. Bà la kità babay azladza səla tapəhla vok ala.

⁶¹ Tagòd: “Dza uwanay agòd kà: ‘Gəslala vok, gəkaləh mən gày Zəzagəla uwanay à ahən, ŋaha gəwulla à afik la mahənay makər la abà’, agòd.”

⁶² Mən madzahaga asà à afik, agòd à Yesu: “Kawulla gay à uda aw takay? Mana à uwanay azladza uwanay tapəhay lakəl anjak tak ma?”

⁶³ Ama Yesu adzà à ahən titi. Mən madzahaga uwaga agòdal aya: “La sləm anja Zəzagəla uwana la sifa, kamkam wulla gay à uda: Ma kak, Kristu Kona anja Zəzagəla takay?”

⁶⁴ Yesu awulàlla: “Iyay, bokuba uwana kapəh. Ŋaha aya gəpəh à akul la dziriga: Dagay lakana kadənəŋaw Kona anja dza adàdza madzay la ahəl kaf anja Zəzagəla lakəl la ndzəfa, kadənəŋawwaŋ adàsa à ahən la habaga la abà babay.”

⁶⁵ Kiya uwaga mən̄ madzahaga akwàhà lukut aṅha à vok agòd̄: “Apèh mawisiga à Zəzagəla à vok, asà à anu azlaməna sayda anik aya aw, katsənàw uwana adapəhay lakəl aṅa Zəzagəla təga aw way? Mana kadzugwaw aya ma?”, agòd̄.

⁶⁶ “Azlayla kà, say makəday pəra!”, azlaməna matsəbal sləm tagòd̄.

⁶⁷ Nḡaha tadzəkà matafal sleslib à adi, azlāb la mamits à ahàl, azlaanik tazlāb à paṅaw à abà, ☆

⁶⁸ tagòd̄al: “Pèhanula dza uwana adèd̄ ka, à baṅa kak Kristu zla!”

Gəsəl Yesu aw, Piyer agod̄

(Mark 14.66-72; Luka 22.56-60; Yuhana 18.15-25,27)

⁶⁹ Piyer adzà madzay la uda la gəl akəl. Magamza misga aṅa mən̄ madzahaga azà à vok à slaka aṅha, agòd̄al: “Kak babay kà, kadzàw à ahəṅ la Yesu zil Galili uwaga.”

⁷⁰ Ama Piyer adahà fida la huma aṅa azladza gesina la magoday: “Gi kà, gəsəl uwana asa à ka mapəhay aw!”

⁷¹ Kiya uwaga asà à afik la abatà, azà à vok à gay gamagày. Magamza misga anik, anəṅàṅ aya, nḡaha agòd̄ à azlaməna madz à ahəṅ la abatà: “Iyay, dza uwanay kà adzà à ahəṅ la Yesu zil Nazaret.”

⁷² Ama Piyer adahà fida kà masəla la magoday aya: “Zagəla, gəsəl dza uwaga kapəhaw aw!”

⁷³ Mok uwana tasàfàni aya, azladza uwana la abatà la slaka Piyer, tazà à vok à slaka aṅha, tagòd̄al: “Ndzer kà, kak tekula aṅatà, məsəl ka

☆ 26:67 26.67 Yesayya 50.6

la kuda anək la abà, à slaka uwana kasà à wan la abà.”

⁷⁴ Kiya uwaga Piyer adzəkà magoday: “Baŋa fida gəpəhay kà, Zəzagəla adahà à gi seriya à gəl. Gədəzuwa à akul mawad̄ay kà, gəsəl dza uwaga aw, gəgòd̄ à akul, aw takay?” Apəh uwatà la gay ala, tsatsokw yokwyokw mewgdzagalan adawiyay.

⁷⁵ Ngaha awùl à Piyer à gəl à gay uwana Yesu apəhal: “Gurayŋa mewgdzagalan adawiyay asik makər kà, kasəl gi aw, kadàgod̄ay Piyer!”, Piyer asà à uda, atùw la iyaw tugwi.

27

Tadala Yesu à huma Pilatus

(Mark 15.1; Luka 23.1-2; Yuhana 18.28-32)

¹ Mok uwana uwaga adada à lig kà, bəŋ la zay la tsəh, azlamadzahaga, la azlamasiga takəs sawaray la slaka gà kà makəđ Yesu.

² Tawad̄an̄, tadàla, tavà à Pilatus gumna aŋa azla Rom à ahəl.

Mamətsay aŋa Yudas

(Sləray 1.18-19)

³ Mok uwana Yudas masla mat kaf à Yesu à gəl anəŋan̄ kà, seriya adətəđ à Yesu à gəl kà, awùlla sili gursu dzik makər uwaga à slaka azlamadzahaga, la azlamasiga.

⁴ Agòđ à atà: “Gəđahà tsakana, kà uwana gətà kaf à dza uwana à gəl kokud̄a tsakana”, agòđ. Ama tagòdal: “Anu kà, gay gami la abà aya aw. Uwaga adagay kà abəz ka à kak pəra!”

⁵ Yudas adùw sili uwaga à mənɣ gày Zəzagəla à agu. La lig la ahənɣ, ahàd, akəd'f vok aŋha la madəb vok aŋha à zagəla.

⁶ Azlamadzahaga tazəb sili uwaga, tagòd: "Makoray gami avà tetəvi kà mazəbay sili uwanay kà maf à sahar aŋa gày Zəzagəla à agu aw, kà uwana uwanay kà sili aŋa aŋiz."

⁷ Mok uwana tatsən vok gay la tataka aŋatà la abà lakəl aŋha kà, tasùkw guf aŋa masla maŋalàh tatak la sili uwatà, kà atà aŋa malàh azlaməlok dza à abà la abatà.

⁸ Kà uwaga à uwana tsəràh à lakana kà tazallala: Guf aŋiz, à guf uwatà.

⁹ Kiya uwanay à uwana gay aŋa masla mapəhal gay à ahəl Yereimiya agòd: 'Tahəl gursu dzik makər uwaga. (Sili uwaga azla Isərayel tatsəna vok gay lakəl aŋha kà masukwla)

¹⁰ Tasukwla guf aŋa masla maŋalàh tatak, bokuba uwana Sufəl Zəzagəla apəh.'☆

Pilatus anav gay à Yesu la gay ala

(Mark 15.2-5; Luka 23.3-5; Yuhana 18.33-38)

¹¹ Yesu la huma aŋa gumna kà manaval gay la gay ala: "Kak la uwana kak Sufəl aŋa azla Yahudiya ay?" "Iyay, bokuba uwana kapəh", Yesu agòdal.

¹² Uwana azlamadzahaga, la azlamasiga tapùwla gudzi à gəl kà, awùlla gay à uda aw.

¹³ Kiya uwaga Pilatus agòdal: "Kak katsənà azlagay uwaga gesina tatugway lakəl aŋak aw, takay?"

☆ 27:10 27.10 Zakari 11.12-13

14 Ama Yesu awulàlla gay amiyaka tekula aw, tsəràh à uwana ləv avàl à gumna à gay.

Seriya mamətsay atəđ à Yesu à gəl

(Mark 15.6-15; Luka 23.13-25; Yuhana 18.39-19.16)

15 Bà kəla madəvaday Paska kà, gumna adawah gəl à masla danjay tekula uwana asà à maham à ahəŋ dza kà uwana adagay zagələ aŋha.

16 La mok uwatà kà, dza anik la ahəŋ la danjay, masla mawisiga kaykay, sləm aŋha kà Barabas.

17 Kiya uwaga Pilatus anəv à maham à ahəŋ dza la gay ala: “Uwa à uwana asa à akul gəduw à akul ala à gəl uwa: Barabas ay awma Yesu uwana Kristu ay?”, agòđ à atà.

18 Kà uwana Pilatus asəl ndzer kà tafəl Yesu à ahəl kà, kà maŋor.

19 Uwana gəl akàđ à Pilatus à vok kà gay aŋa seriya, kà mis aŋha aslèl dza à slaka aŋha agòđal: “Katapa à ahəl à dza uwaga à vok tetuwa aw, kà uwana masla kà ađahà tsakana aw, gəsày ŋgərpa mənğa la masesinay la vəđđà lakəl aŋa gay aŋha.”

20 Məŋ madzahaga la azlomasiga tagòđ à azladza kà: Say tanav à masakay kà Barabas, ŋgaha takəđ Yesu.

21 Gumna anəv à atà à gay ala aya: “Uwa la tataka aŋa azladza səla uwanay la abà asa à akul kà gəduw à akul la gəl ala?” Tagòđal: “Dùw à anu gəl à Barabas!”

²² Anàv à atà: “Mana gədehəŋ la Yesu, uwana Kristu tagòfal zlà ma?” Gesina anatà tagòf: “Zlèl à ahàf à adi!”

²³ Pilatus anàv à atà aya: “Sləray mawisiga ma uwala adəhàŋ là?” Ama tazà kuda à zagəla la ndzəda, tagòf: “Zlèl à ahàf à adi!”

²⁴ Uwana Pilatus anəŋəŋ kà aslàla vok adəh tatak anik aw say mawiyay pəra taziŋ à zagəla kà, atəfàni iyaw, apəl ahəl aŋha la huma aŋa azladza gesina, agòf: “Tsakana aŋa makəf kona uwanay kà, abəz kà gi aw, uwaga kà say gay lakəl aŋkul pəra.”

²⁵ Azladza gesina tagòf: “Tsakana makəf masla kà awulla à anu à gəl la azlabəza gami!”

²⁶ Nŋaha Pilatus adùw gəl à Barabas, aslahà Yesu ala la kurpi, avà à atà à ahəl kà mazləl à ahàf à adi.

*Azlaslodzi takəfasl à Yesu
(Mark 15.16-20; Yuhana 19.2-3)*

²⁷ Azlaslodzi aŋa Pilatus tadàla Yesu à mtəga aŋa gumna, nŋaha maham à ahəŋ slodzi gesina ahàmàl à adi.

²⁸ Tasərətalla la ahəl lukut aŋha la vok ala, tadùwal diri mativga à vok.

²⁹ Taslàsləp gabaga aŋa atək, tafəl à gəl, tafəl azəva gulakay à ahəl kaf, nŋaha takədédal à huma à gay, takədaslal la magodəy: “Ayyi, Sufəl aŋa azla Yahudiya!”

³⁰ Tatəfal sleslif à vok, tazəb azəva uwatà la ahəl aŋha, tazlàbàla à gəl.

³¹ Mok uwana takədaslal tsewwa kà, tasərətəl diri mativga uwatà la vok ala, tadùwal lukut aŋha à vok, tadàla masla kà mazləl à ahàf à adi.

Mazlël Yesu à ahàf à adi
(*Mark 15.21-32; Luka 22.26-43; Yuhana 19.17-27*)

³² La mok uwana tadùw à uda la gudəŋ à abà kà tagagàm la dza anik sləm aŋha Səmon, zil Səren. Azlaslodzi tafàl leri à gəl kà mazəb ahàf uwana tadàzləl Yesu à adi.

³³ Tabèz à slaka anik uwana sləm aŋha *Golgota*, bokuba magodəy: Slaka hərəŋ gəl.

³⁴ La abatà la uwana tatədf à tatak masay hamhamga à Yesu, atapəŋ ɲiz yewdi kà, akweskà.

³⁵ Tazləl Yesu à ahàf à adi, ɲgaha tavàhà lukut aŋha la tataka aŋatà la abà la matsal tsatsa lakəl.

³⁶ ɲgaha tadzàh madzay la abatà kà manəŋla.

³⁷ Tafà matsetseray à gəl aŋha à afik à abatà kà mapəhla godega aŋa makədfay aŋha ala: DZA UWANAY KÀ, YESU SUFƏL AŊA AZLA YAHUDIYA.

³⁸ Tatatàslàh azlaməna nabəra səla à ahàf à adi babay, anik la ahəl kaf, anik la ahəl gudzay.

³⁹ Azladza uwana tauguwàh à awtày la abatà takokòtəhà gəl, tatsàk atà magodəfahay à gəl,

⁴⁰ tagòdàl: “Kak uwana kayàh makal mənə gày Zəzagəla à ahəŋ, ɲgaha kà mawulla à afik la mahənay makər kà, bəl gəl aŋak à baŋa kak Kona aŋa Zəzagəla, sà à ahəŋ la ahàf uwaga la adi zla!”

⁴¹ Kiya uwaga babay azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak, la azlaməna mapəhla mapəhay ala, la azlamasiga takədfàsl à masla, tagòd:

⁴² “Masla kà afàlànhà azladza anik, ama aslàla vok aña mabèl gèl aña aw takay? A tsa masla kà Sufèl aña azla Isərayel ay? Lagwa kà, sà à ahəŋ la ahàf la adi zlà pəra, anu bay mədiŋ à ka gèl à vok.

⁴³ Masla afà madzugway aña à Zəzagəla à afik, ŋgaha apəhla lela: ‘Gi Kona aña Zəzagəla’, agòd! Iyay zla, mənəŋəŋ à baña Zəzagəla abələŋ lagonay zla!”, tagòd.

⁴⁴ Azlaməna nabəra uwana tazlələl à makəla aña tatsəkəl magodəhay à gèl kiya uwaga babay.

Mamətsay aña Yesu

(*Mark 15.33-41; Luka 23.44-49; Yuhana 19.28-30*)

⁴⁵ La tataka afats, mələs apakà vok la kutso la abà gesina, tsərəh afats dat magovagova gərewni delga.

⁴⁶ La afats dat magovagova gərewni delga uwatà, Yesu awiyà la ndzəfa, agòd: “*Eli, Eli lema sabachthani?*”[☆] (Bokuba magodəy: Zəzagəla gulo, Zəzagəla gulo, kà mana kasək gi ma?)

⁴⁷ Azlaanik uwana tadzà à ahəŋ la abatà tatsənəŋ uwaga, tawiyà: “Azalay kà à Eliya!”, tagòd.

⁴⁸ Katskats tekula añaatà ahòy, azəb sawsaw, adùw à iyaw hamhamga à abà, afà à gulakay à gay, adziyla à Yesu, kà masla aña makokuzay.

⁴⁹ Ama azlaanik tagòd: “Məkuda, à baña Eliya atsa à wan kà mabələŋ kà mənəŋəŋ tak zlà!”

[☆] 27:46 27.46 Mahabay 22.1

50 La lig la ahəŋ Yesu awiyà la ndzəda aya, ŋgaha aməts.

51 La sa uwatà bafta uwana tanəlla məŋ gày Zəzagəla ala akohàla tsərəd tsərəh à afik tsərəh à vədah. Kutso abəlàkà à vok, ŋgaha azladzəgla tapəslàkàh ala.

52 Azlazəvay tapəzlla à ama ala ŋgaha aŋuvaw azlaməna madiŋal gəl à Zəzagəla à vok tawàlla à uda la mamətsay.

53 Tasàhà à lag la zəvay la aku, ŋgaha la lig mawul à uda aŋa Yesu la ahəŋ, tahəd à huɖ gudəŋ tsidəŋaga à abà, azladza aŋuvaw tanaŋà atà.

54 Azlaslodzi aŋa azla Rom, la məŋga aŋatà tanəŋla Yesu. Uwana tanəŋà mabəlak à vok aŋa kutso la tatak uwana apakà vok gesina kà, guba məŋga akəs atà, tagòd: “Ndzer masla kà, Kona aŋa Zəzagəla!”

55 Azlamis aŋuvaw tagà la abatà, tatsàzl à ahəŋ kərkər, tanərəzay atà. Tanəfà Yesu à waŋ dagay la Galili, kà atà aŋa mazlak masla à sləray à abà.

56 Mariyama uwana dəg zla Magdala, Mariyama iyà aŋa Yakuba atà la Yusufu, la iyà aŋa azlabəza aŋa Zebede tagà la tataka azlamis uwaga la abà.

Mazəb Yesu à uda
(*Mark 15.42-47; Luka 23.50-56; Yuhana 19.38-42*)

57 Uwana mokokhu adasa à waŋ kà, dza galepi anik uwana la Arimate asà à waŋ, sləm aŋha kà Yusufu, masla bay kà masla asik aŋa Yesu.

58 Ahàd, abèz à Pilatus à vok kà manaval vok aṇa Yesu. Kiya uwaga Pilatus avà tetəvi à Yusufu kà mazəb vok aṇa Yesu.

59 Yusufu asà à waṇ, azəb vok aṇa Yesu à ahəṇ, afafàdʻal à bafta mawga à adi.

60 Nḡaha afà à zəvay aṇa aslasl gəl aṇha uwana à agu, alà à təhus à afik, atakòslal magol bəlam à gay, kà matsakal à ama, nḡaha adà aṇha.

61 Mariyama dəg zla Magdala atà la Mariyama anik uwanay tadzàhà madzay la abatà la magohla à huma à zəvay à adi.

Azlaməna manəṇla zəvay

62 La vuɖ maduw ləv aṇa azla Yahudiya bəṇ azlamadzahaga aṇa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azla Farisəya tahàd à slaka aṇa Pilatus,

63 tagòdʻal: “Arveri, awùlla à anu à gəl kà, masla fida uwanay kà, uwana aləg mamətsay kà, agòdʻ kà: La mahəṇay makər kà, gədàwul à uda, agòdʻ.

64 Nuləm kà, gòdʻ, kà tanəṇla zəvay aṇha mahəṇay makər, kà azlaməna matapla aṇha aṇa mas à waṇ kà mazəb à lag la aku aw, nḡaha kà atà magoday à azladza kà adawul à uda la mamətsay aw. Kà uwana fida uwaga adàɖuw fida aṇa uwarà.”

65 Pilatus agòdʻ à atà: “Azlaslodzi kà atà la uwanay, dàw, kanəṇawla zəvay bokuba uwana kaslawwalla vok gesina.”

66 Tahàd tafèk azlaməna manəṇla zəvay à ahəṇ, tafà masəlay à akur uwana à vok tatsakla

zəvay à ama, ɲgaha taɓèk azlaslodzi à ahəŋ kà manəŋla.

28

Mawul à uda aŋa Yesu

(Mark 16.1-10; Luka 24.1-12; Yuhana 20.1-10)

¹ La lig aŋa vuɗ maduw ləv aŋa azla Yahudiya la ahəŋ, à vuɗ ladu la bəŋ gà, Mariyama dəg zla Magdala, atà la Mariyama anik uwatà, tahàd kà manəŋ à gəl zəvay.

² La katskats kutso aɓəlàkà à vok la ndzəɗa, malika aŋa Sufəl Zəzagəla asà à ahəŋ la zagəla, atakòslla à ɓəlam uwana ala tatsàkla à zəvay à ama, ɲgaha adz à afik la abatà.

³ Masla awutsəɗay bokuba mawutsəɗay habaga, lukut aŋha babay tɛlla bokuba slewzi.

⁴ Mok uwana azlaməna manəŋla zəvay tanəŋàŋ kà, guba akès atà kaykay, atà tasəkùlàh, tapàkàh iyaw.

⁵ Malika agòɗ à azlamis uwatà: “Akul kà, guba akəs akul aw, kà uwana gəsəl kà kayahaw kà Yesu uwana tazləl à ahàf à adi.

⁶ Aga la abanay aw, adawulla à uda la mamətsay, bokuba uwana apəh à akul uwarà. Sàw à waŋ, kagovàlàw slaka uwana tahən à ahəŋ tsi.

⁷ Dàw katskats kadàpəhaw à azlaməna mat-apla la slaka aŋha kà masla adawulla à uda la mamətsay. Lagwa adàtsəvokay kà akul à kutso Galili. Kadànəŋawwaŋ kà la abatà, uwaga la uwana gəpəh à akul zla.”

8 Katskats azlamis uwaga tatsizilla ala la gəl zəvay la guba la vok, ama la marabay mənğa babay. Tahəd la mahoyay kà madla gay uwaga à azlaməna matapla aᅇa Yesu.

9 Katskats Yesu asà à waᅇ agagam à atà nna, agòd à atà: “Ayyi, gəgod à akul”. Azlamis uwaga tazà à vok à slaka aᅇha, takàs à asik aᅇha à ahəl, takədal à ahəᅇ, ᅇgaha tasləkàw masla.

10 Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Guba akəs akul aw. Dàw, kadəgodaw à azladedə gulo kà, tahəd à kutso Galili, la abatà la uwana tadənəᅇ gi”, agòd à atà.

Azlaməna manəᅇla

11 Mok uwana azlamis uwanay tadà aᅇatà kà, azlaanik la tataka aᅇa azlaslodzi uwana la abà tanəᅇla zəvay uwaga, tahəd à huđ gudəᅇ à abà. Tapəh tatak uwana apakà vok à azlamadzahaga aᅇa azlaməna mav tatak gesina.

12 Azlamadzahaga takəs sawaray la azlamasiga. Mok uwana tatsən vok gay, tavà sili à azlaslodzi uwatà mənğa.

13 Tagòd à atà: “Kadəgodaw kà azlaməna matapla la slaka aᅇha tasà à waᅇ la vəđ, tazəb vok aᅇa Yesu la gəl à gəl, la mok uwana mədatəđ à madzəhal à abà.

14 Kiya uwaga baᅇa atsən à gumna, məsəl dabaray uwana mədəbəzal à tsəh, ᅇgaha akul kadəsaw à uda la gay la abà gesina.”

15 Azlamanəᅇla tahəl sili, ᅇgaha tadəhəᅇ bokuba uwana tatəp à atà ala kà madəhəᅇ gesina. Kiya uwaga gay uwaga azahà vok la tataka azla Yahudiya la abà tsəràh à lakana.

Yesu apəhla vok à azlaməna matapla la slaka aŋha

(Mark 16.14-18; Luka 24.36-49; Yuhana 20.19-23; Sləray 1.6-8)

¹⁶ Kiya uwaga azlaməna matapla kulo gəl aŋha tekula uwaga, tawùl à gudəŋ Galili à dadəgwal uwana à afik, Yesu apəhatàla.

¹⁷ Mok uwana tanəŋəŋ kà, taslèkàw masla, azlaanik la tataka aŋatà la abà tabèk gəl à ahəŋ səla.

¹⁸ Yesu azà à vok à slaka aŋatà, agòd à atà: “Lagwa kà ndzəda uwana la zagəla, ŋgaha la uwana la vədaŋ kà agay mav à gi gə.

¹⁹ Dàw à slaka azladza gudəŋ à vok gesina, kapakahawatàla kà azlaməna matapla gulo, kadàdaŋhaw à atà batem la sləm aŋa Baba, la sləm ana Kona, ŋgaha la sləm aŋa Masasədok tsikasla.

²⁰ Tapawatàla kà atà aŋa manəf uwana gətàpà-kulla gesina. Sèlàw kà, gədàgay la ahəŋ la akul koksikoksi, tsərəh à makəf gəl à ahəŋ gudəŋ à vok.”

**Wakità Zəzagəla Wakitə Anja Makəs Vok
Slawda Mawga (Cameroun)
Matal: Wakitə Zəzagəla Wakitə Anja Makəs Vok
Slawda Mawga (Cameroun) (New Testament)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Matal)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

03efbf2f-98ca-5534-8610-0be3a8c4b974